

ESTATS PART

	Manifestació Consentiment
Argentina	30-09-2003
Alemanya	19-09-2001
Àrabia Saudita	30-01-2002
Austràlia	13-01-2000
Àustria	26-06-2002
Azerbaidjan	03-08-2000
Bahrain	22-09-2002
Bèlgica	26-08-2002
Botswana	22-03-2002
Brasil	22-05-2002
Bulgària	17-04-2002
Canadà	08-02-2000
Costa Rica	20-08-2002
Cuba	17-10-2002
Dinamarca	22-12-1999
Egipte	10-04-2002
Eslovàquia	16-12-1999
Espanya	09-10-2003
Estònia	13-09-2000
Finlàndia	09-12-1999
Gabon	21-09-2002
Guatemala	08-05-2000
Guinea-Bissau	17-07-2002
Guinea Equatorial	21-09-2002
Hondures	23-06-2000
Indonèsia	01-07-2002
Iran	04-01-2002
Israel	22-09-2002
Japó	22-05-2001
Lesotho	22-03-2002
Letònia	01-06-2001
Liechtenstein	05-02-2002
Lituània	28-03-2000
Luxemburg	22-07-2003
Malàisia	07-03-2002
Malta	23-08-2002
Moldàvia	26-09-2001
Nigèria	19-06-2002
Nova Zelanda	18-01-2002
Oman	28-08-2000
Països Baixos	07-12-2001
Perú	31-01-2003
Polònia	22-05-2002
República Txeca	04-04-2001
República de Corea	31-03-2000
República Dominicana	23-04-2002
Rússia	06-03-2002
Ruanda	27-06-2002
Sèrbia i Montenegro	01-06-2001
Síria	23-08-2002
Suïssa	21-03-2000
Tonga	04-01-2000
Tunísia	16-04-2002
Turquia	03-05-2000
Uganda	27-06-2002
Unió dels Emirats Àrabs	19-12-2002
Vietnam	02-03-2000

Aquests instruments d'Esmena a la Constitució i al Conveni de la Unió Internacional de Telecomunicacions van entrar en vigor de manera general l'1 de gener de 2000 i per a Espanya el 9 d'octubre de 2003.

Es fa públic per a coneixement general.

Madrid, 28 d'octubre de 2003.—El secretari general tècnic del ministre d'Afers Exteriors, Julio Núñez Montesinos.

21614 LLEI 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària. («BOE» 284, de 27-11-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El procés de consolidació pressupostària dels últims anys, que ha eliminat el dèficit dels nostres comptes públics, no només ha tingut uns efectes vigoritzants sobre el nostre creixement, sinó que a més ha enfortit enormement els nostres fonaments econòmics, com ho testifica el nostre comportament diferencial actual, en termes de creixement del producte interior brut i de creació d'ocupació, amb la mitjana dels països de la Unió Europea.

El compromís amb l'estabilitat pressupostària és una de les raons fonamentals que expliquen per què l'economia espanyola és capaç de mantenir el camí de convergència real amb els països del nostre entorn, fins i tot en la fase baixa del cicle. En efecte, la nostra renda per càpita en paritat de poder adquisitiu ha passat de representar el 1995 el 78 per cent de la mitjana comunitària a suposar el 84 per cent el 2002 segons les últimes dades d'Eurostat.

L'equilibri pressupostari continua donant suport, en primer lloc, a l'escenari d'estabilitat macroeconòmica que garanteix un marc més eficient per al desenvolupament de l'activitat econòmica; continua millorant, d'altra banda, les condicions de finançament de la nostra economia, cosa que genera un important flux d'estalvi públic i redueix l'efecte expulsí sobre la inversió privada, i, finalment, dota els pressupostos generals de l'Estat d'un considerable marge de maniobra per afrontar el context d'incertesa internacional, atès que, a diferència d'altres països comunitaris, Espanya avui pot deixar jugar lliurement els estabilitzadors automàtics i evitar així la introducció de qualsevol caràcter procíclic en la seva política fiscal.

A més, l'exercici d'estabilitat pressupostària és compatible amb l'orientació del pressupost cap a les polítiques que més afavoreixen la productivitat i el creixement a llarg termini, com ara la inversió en infraestructures i la despesa en recerca, desenvolupament i innovació tecnològica, mentre garanteix una cobertura àmplia de la despesa social i la millora dels serveis públics essencials.

Les lleis d'estabilitat pressupostària han introduït explícitament l'equilibri pressupostari en el nostre ordenament jurídic, i garanteixen que l'estabilitat pressupostària sigui, d'ara endavant, l'escenari permanent de les finances públiques a Espanya, tant a nivell estatal, com a nivell territorial. Així doncs, la mesura transcendeix l'àmbit de l'Estat i afecta plenament comunitats autònomes i corporacions locals, per fer coresponsables de l'estabilitat totes les administracions, sense excepció.

Aquesta disciplina serveix com a àncora dels comptes públics, i reforça la credibilitat de la política econòmica del Govern. Aquest és el cas de les rebaxes d'impostos que s'han fet en els últims anys i que són interpretades pels ciutadans com a definitives i permanents, de manera que s'estimula la inversió i el consum, i amb això el creixement econòmic i la creació de treball.

Definit el marc general d'equilibri pressupostari, en particular establint un sostre de despesa per a l'Estat—que li impedeix gastar més i l'estimula a gastar millor—, era necessari baixar a una esfera microeconòmica per aplicar els principis rectors de la Llei d'estabilitat als diferents components del pressupost. En aquest sentit, l'esmentada norma, en la disposició final primera, imposa al Govern l'obligació de remetre a les Corts Generals un projecte de Llei general pressupostària.

Aquests principis rectors, tots al servei del principi general d'estabilitat pressupostària, són tres: plurianualitat, transparència i eficiència. La plurianualitat reforça la previsió pressupostària i normalitza el procediment de totes les administracions públiques amb els programes d'estabilitat i creixement; la transparència és l'element garant de la verificació i l'escrutini del compliment de l'estabilitat pressupostària, i finalment, l'eficiència en l'assignació i l'ús dels recursos públics ha de ser la referència en l'orientació de les polítiques de despesa.

La nova Llei general pressupostària que neix d'aquests principis bàsics aspira a aconseguir una racionalització més àmplia del procés pressupostari, per continuar el camí iniciat per les lleis d'estabilitat pressupostària, les quals desplega.

La racionalització s'aconsegueix per mitjà de la confluència de les millores introduïdes pel que fa a la sistematització, en tant que la Llei procedeix a l'ordenació econòmica i financera del sector públic estatal i sistematitza les seves normes de comptabilitat i control, i pel que fa a eficàcia i eficiència, amb l'establiment d'un sistema de gestió per objectius, la disminució de la rigidesa en l'execució dels crèdits pressupostaris i la introducció del principi de responsabilitat dels centres gestors en l'execució dels crèdits pressupostaris. Totes aquestes mesures tenen el seu lloc en el procés de modernització de la hisenda pública, necessari per compassar i enfortir el desenvolupament de l'economia espanyola.

L'antecedent immediat d'aquesta disposició el constitueix el text refós de la Llei general pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre, que al seu torn té origen en la Llei 11/1977, de 4 de gener, general pressupostària, que, amb modificacions de més o menys transcendència, han suposat durant una etapa de més de 25 anys el marc de referència del procés pressupostari, comptable i de control de la despesa del sector públic estatal.

Encara que sense cap dubte, tant des de la perspectiva jurídica com tècnica, la Llei general pressupostària de 1977 i el posterior text refós van constituir al seu moment un avanç significatiu i la seva aplicació i instrumentació va ser immediata i satisfactòria, és inqüestionable l'existència de raons que manifesten la necessitat de procedir a la revisió i a la promulgació d'una nova norma més adequada a les exigències que avui es fan al sector públic estatal referent a la capacitat de gestió dels recursos financers que es posen a la seva disposició.

La Llei general pressupostària és el document jurídic de referència en la regulació del funcionament financer del sector públic estatal. La seva promulgació sorgeix de la necessitat de millorar i ampliar la normativa vigent, la Llei general pressupostària de 1977 i el posterior text refós de 1988, amb vista a aconseguir una racionalització més àmplia del procés pressupostari, en línia amb els nous condicionants que emmarquen l'activitat financera de l'Estat.

Diverses raons han motivat la conveniència i oportunitat de la nova norma. Entre les més importants hi ha les següents:

El trasllat a la norma de les teories i tècniques més modernes i més noves de pressupostació, control i comptabilitat en l'àmbit de la gestió pública, perquè l'avenç

tecnològic permet la introducció d'aquestes millores en els procediments d'informació i pressupostació per aconseguir una gestió eficient sense minva de les garanties i seguretats que el maneig de fons públics exigeix.

La correcció de la dispersió de la legislació pressupostària que s'ha produït després de la promulgació del text refós de la Llei general pressupostària de 1988. D'una banda, la Llei d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat de 1997 va suposar l'aparició de noves formes d'organització institucional que no s'adequaven a les formes d'organització i de control contingudes a la Llei general pressupostària.

D'altra banda, en els últims anys ha estat bastant comuna la utilització de les lleis de pressupostos anuals o les lleis d'«acompanyament» per introduir modificacions en l'àmbit pressupostari i financer en general, que han modificat les regles i fins i tot els principis continguts en el text refós.

L'enorme desenvolupament del procés de descentralització a Espanya. Les administracions de les comunitats autònomes i de les corporacions locals han assumit noves competències cedides des de l'Administració estatal que han originat fluxos financers i formes de gestió compartida que s'han hagut de recollir i regular en el nou text legal.

En un altre ordre de coses, s'ha de destacar l'enorme desenvolupament que el procés de descentralització ha tingut a Espanya durant els últims 20 anys. Tant les administracions de les comunitats autònomes com les corresponents a les corporacions locals han assumit noves competències abans exercides per l'Administració estatal, que han originat fluxos financers entre les diferents administracions i formes de gestió compartides que necessàriament han hagut de ser recollides i regulades en el nou text legal.

La pertinença a la Unió Econòmica i Monetària Europea és un altre argument important per abordar, per mitjà d'una nova llei, les relacions financeres amb aquesta.

El nou marc financer de la Seguretat Social fa convenient el seu acomodament a la nova norma financera, i consolida la seva integració en els pressupostos generals de l'Estat sense minva de la seva autonomia com a institució jurídica independent.

Però potser és l'aprovació de la Llei 18/2001, de 12 de desembre, general d'estabilitat pressupostària, el que, com ja s'assenyalava al començament d'aquesta exposició de motius, fa inevitable l'elaboració d'una nova disposició legal que reguli el règim econòmic financer del sector públic estatal. De fet, on s'introdueixen les innovacions més significatives en la regulació aplicable al procés pressupostari és en el tractament de la programació pressupostària i l'objectiu d'estabilitat.

El Ministeri d'Hisenda ha de sotmetre els escenaris pressupostaris plurianuals al Consell de Ministres abans de l'aprovació del projecte de llei de pressupostos generals de l'Estat de cada any, i, si s'escau, els dits escenaris han de contenir l'actualització de les previsions contingudes en els escenaris pressupostaris aprovats en l'exercici anterior.

En el marc plurianual dels escenaris pressupostaris s'emmarquen anualment els pressupostos generals de l'Estat i estan orientats, igualment, cap a l'estabilitat. La Llei defineix els programes plurianuals i el detall del seu contingut (objectius, mitjans, activitats, processos inversors i indicadors de seguiment). Aquests programes plurianuals, que ha d'aprovar el ministre de cada departament, es remetent anualment al Ministeri d'Hisenda per a l'elaboració dels escenaris pressupostaris plurianuals.

Les polítiques de despesa passen a ser l'element nuclear de les assignacions dels recursos, l'avaluació de la gestió i l'èxit dels objectius. Es preveu que les assignacions pressupostàries als centres gestors de despesa

s'efectuïn tenint en compte el nivell de compliment dels objectius en exercicis anteriors.

Altres novetats significatives de la Llei estan en la flexibilització de la gestió de les despeses en inversió, que passen de vincular del nivell d'article (dos dígit) al nivell de capítol (un dígit), i en l'ampliació per a tot tipus de despesa de la possibilitat d'adquirir compromisos de despesa de caràcter plurianual, sempre que tingui cabuda als escenaris pressupostaris plurianuals, i s'eliminen els supòsits taxats que preveu la legislació actual.

A més, i amb caràcter general, es rebaixa el rang de l'autoritat competent per aprovar les modificacions pressupostàries, s'amplien les competències actuals dels departaments ministerials i s'atorguen competències als presidents o directors dels organismes autònoms, que no tenen cap competència en la normativa actual.

II

El títol I de la Llei comença per establir, en el capítol I, l'àmbit d'aplicació i l'organització del sector públic estatal.

La Llei general pressupostària té per objecte la regulació del règim pressupostari, economicofinancer, de comptabilitat, intervenció i de control financer del sector públic estatal.

Amb això la Llei general pressupostària completa en l'àmbit economicofinancer la regulació que, en matèria d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat i els ens que hi estan vinculats o en depenen, conté la Llei 6/1997, de 14 d'abril.

Com a reflex del principi d'universalitat del pressupost, consagrat en l'article 134 de la Constitució espanyola, la Llei fa una enumeració completa de les entitats que integren el sector públic estatal, que atén els criteris de finançament majoritari i de control efectiu per l'Administració General de l'Estat, així com els diversos ens que en depenen o hi estan vinculats.

La Llei es remet a les definicions que conté la Llei d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat, la Llei general de seguretat social, la Llei de patrimoni de les administracions públiques i la Llei de fundacions, respecte de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes públics, les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, les societats mercantils estatals i les fundacions del sector públic estatal. Respecte d'aquestes últimes, la disposició final segona modifica l'apartat u de l'article 45 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions, quant a l'exigència que la majoria dels membres del patronat siguin designats per les entitats del sector públic estatal, i respecte a l'extensió de l'autorització prèvia del Consell de Ministres a altres supòsits diferents de la constitució de la fundació.

La Llei, a més, inclou en el sector públic estatal les entitats de dret públic amb règim jurídic diferenciat, així com els consorcis amb altres administracions, en les quals l'aportació de l'Estat sigui majoritària i pertanyi a aquest el seu control efectiu.

Finalment, la Llei assenyalava la plena submissió a les seves disposicions dels fons sense personalitat jurídica amb dotació en els pressupostos generals de l'Estat, i es refereix als òrgans amb dotació diferenciada en els pressupostos generals, excloent de l'aplicació de la Llei les Corts Generals, dotades constitucionalment d'autonomia pressupostària.

A l'hora d'establir el règim aplicable a les entitats integrants del sector públic, la Llei atén la seva naturalesa economicofinancera, i classifica els diferents ens en tres subsectors, l'administratiu, el sector públic empresarial i el sector públic fundacional.

Culmina el capítol declarant el caràcter central de la Llei general pressupostària en la regulació del règim economicofinancer del sector públic estatal, sense perjudici de les especialitats contingudes en altres normes especials i el que estableix la normativa comunitària.

El capítol II s'ocupa del règim jurídic de la hisenda pública estatal, com a titular de drets i obligacions de contingut econòmic, partint del concepte d'hisenda pública que preveu la Llei de 4 de gener de 1977, i ratificat pel text refós aprovat pel Reial decret legislatiu 1091/1999, de 23 de setembre.

Aquest capítol ordena i sistematitza el règim previst per la Llei anterior.

Així, defineix les normes comunes aplicables a tots els drets de la hisenda pública, s'ocupa del règim jurídic particular dels drets de naturalesa pública, i redueix de cinc a quatre anys el seu termini de prescripció i el règim aplicable als drets de naturalesa privada.

La Llei fixa l'aplicació de les normes que conté per als drets de naturalesa pública de la hisenda estatal a la gestió dels ingressos de dret públic de les entitats del sector públic estatal no integrants de la hisenda pública, sense perjudici de les especialitats que estableix la normativa reguladora de les entitats esmentades i la dels ingressos corresponents, i estableix el caràcter supletori de les normes que conté la Llei respecte de la gestió de les quotes i altres ingressos de dret públic de la Seguretat Social, en defecte del que estableix la Llei general de la seguretat social i de les disposicions especials aplicables a cada un dels ingressos.

Quant a les obligacions de la hisenda pública, la Llei reitera la diferència entre font jurídica de la despesa pública i font de les obligacions de l'Estat, de manera que no n'hi ha prou que l'obligació neixi perquè li sigui exigible a la hisenda pública, i és necessari que resultin de l'execució dels pressupostos, de sentència judicial ferma o d'operacions no pressupostàries legalment autoritzades, diferenciació que és una exigència constitucional derivada de l'article 134.1 de la Carta magna, recollida per la doctrina del Tribunal Constitucional en la seva Sentència número 63/1986, de 21 de maig, reiterada en les sentències números 146/1986 i 13/1992.

Així mateix, fixa la prescripció de les obligacions en els quatre anys igual com passa amb els drets de naturalesa pública.

III

El títol II es dedica als pressupostos generals de l'Estat i comença fixant, en el capítol I, els principis d'estabilitat pressupostària, plurianualitat, transparència i eficiència en l'assignació com a rectors de la programació pressupostària, així com les regles de gestió pressupostària sotmeses a un pressupost anual que s'emmarca en els límits d'un escenari plurianual.

El capítol II conté una regulació nova pel que fa al tractament de la programació pressupostària i l'objectiu d'estabilitat. En concret, la programació de l'activitat del sector públic estatal es materialitza als escenaris pressupostaris plurianuals, tant d'ingressos com de despeses, que s'han d'ajustar a l'objectiu d'estabilitat per als tres exercicis següents i als que s'han d'adequar als pressupostos generals de l'Estat. A més, estableix el seu procediment d'elaboració, aprovació i el seu contingut.

Dins d'aquest apartat es defineixen els programes plurianuals ministerials i dels centres gestors i es vincula l'assignació de recursos de forma prioritària amb el nivell de compliment dels objectius en exercicis anteriors, com recull de forma específica l'article 31.

La definició dels pressupostos generals de l'Estat es recull en el capítol III, que s'hi refereix com a conjunt de drets i obligacions de contingut econòmic que corres-

pon liquidar en l'exercici pressupostari que ha de coincidir amb l'any natural. A més, simplifica l'abast subjectiu dels pressupostos respecte al que delimitava l'anterior regulació que conté el Reial decret legislatiu 1091/1988.

Així mateix, aquest capítol regula el procediment d'elaboració del pressupost, el tràmit de la remissió a les Corts Generals i preveu el supòsit de pròrroga dels pressupostos generals de l'Estat si no se'n formalitza l'aprovació dins dels terminis previstos, i també regula l'estructura que adopten els pressupostos, tant pel que fa als estats de despeses com als d'ingressos.

El capítol IV reorganitza i sistematitza la normativa relativa a les modificacions de crèdit, juntament amb l'atribució de competències en la matèria, a més de recollir com a novetat més destacada el paper que exerceix el Fons de contingència d'execució pressupostària per afrontar necessitats inajornables de caràcter no discrecional i al qual s'apliquen un determinat tipus de modificacions segons el procediment que disposa la Llei. A més, es refereix de forma separada a les peculiaritats que presenten els organismes autònoms i la Seguretat Social, respecte de l'Estat, i s'introdueixen algunes variacions en la caracterització dels supòsits d'aplicació de determinades modificacions, com ara el cas de les incorporacions de crèdit, les transferències i les generacions.

També és una novetat el fet que reculli en un capítol diferenciat les característiques específiques de les entitats públiques empresarials, societats mercantils estatals i fundacions del sector públic estatal en matèria pressupostària, com fa aquesta Llei, i a les quals dedica el capítol V, i que es concreten en la necessitat d'elaborar els seus pressupostos d'explotació i capital, la formulació i tramitació d'un programa d'actuació plurianual, i les singularitats de les variacions de les seves dotacions pressupostàries.

L'últim capítol del títol II es dedica a la gestió pressupostària, i estableix com a principi general el compliment de l'eficàcia en la consecució d'un sistema d'objectius que es fixa per mitjà de l'elaboració dels programes plurianuals. Es descriuen les successives fases del procediment de gestió de les despeses públiques, així com la designació de competències de gestió de despeses i ordenació de pagaments. També es preveuen determinats aspectes en matèria de gestió pressupostària com el procediment d'embargament de drets de cobrament, les actuacions en relació amb els pagaments indeguts i altres reintegraments, així com els mecanismes pressupostaris d'avançaments de caixa fixa i de pagaments per justificar.

IV

El títol III, De les relacions financeres amb altres administracions, preveu les operacions financeres amb la Unió Europea, amb les comunitats autònomes i amb les entitats locals.

El capítol I pretén l'establiment legal d'un marc permanent i eficaç per al flux de fons entre Espanya i la Unió Europea.

D'acord amb això, aquest capítol recull una autorització al ministre d'Economia per dur a terme les operacions de tresoreria que exigeixin les relacions financeres amb les Comunitats Europees; entre aquestes s'inclouen en tot cas les relatives a les compres de productes, subvencions i altres intervencions de mercat finançades pel Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrícola, fons procedents del Fons Social Europeu destinats a cofinançar projectes de l'Institut Nacional d'Ocupació i la posada a disposició dels ens diferents de l'Estat i dels organismes autònoms dels fons procedents de la Unió Europea amb destinació a aquests.

Quant als avançaments de tresoreria, s'estableix l'obligació de cancel·lació abans del final de l'exercici econòmic dels avançaments excepcionals derivats de la intermediació del Banc d'Espanya en els pagaments o de la seva tramitació especial, si bé els avançaments per a l'execució d'accions i programes finançats o cofinançats per fons europeus que estiguin pendents de cancel·lar al final de l'exercici es poden cancel·lar en l'exercici següent.

D'altra banda, s'estableix, en el cas d'accions cofinançades, el reflex en el pressupost de despeses de l'Estat del finançament a càrrec del pressupost general de les Comunitats Europees, conjuntament amb l'import del finançament atribuït a l'Estat.

Finalment, la promulgació de la Llei general de subvencions determina la tramesa a aquesta amb un caràcter general del reintegrament d'ajuts i de la responsabilitat financera. En l'àmbit de la política agrària comuna i en el cas que la Comunitat Europea no assumeixi un import que prèviament ha estat anticipat per les diferents administracions públiques s'estableix que l'import no reemborsat per la Comunitat afecta les diferents administracions públiques en relació amb les seves actuacions respectives.

El capítol II, que regula les operacions financeres amb les comunitats autònomes, respon al caràcter de llei de referència o llei general reguladora del sistema financer del sector públic estatal de la Llei general pressupostària, i en conseqüència conté els principis generals de les relacions financeres amb les comunitats autònomes, que completen la regulació específica del sistema de finançament autonòmic establert per altres lleis, entre les quals destaca la Llei 21/2001, de 27 de desembre.

En aquest capítol també s'hi inclouen les regles per a l'execució dels crèdits del pressupost de despeses destinats a les subvencions corresponents a competències d'execució no transferides.

Finalment, s'ha de destacar la modificació de l'article 57 de la Llei 21/2001, de 27 de desembre, per la qual es regulen les mesures fiscals i administratives del nou sistema de finançament de les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia, que afecta els avançaments concedits a les comunitats autònomes per afrontar els desfasaments transitoris de tresoreria.

L'últim capítol del títol III regula els aspectes essencials de les operacions financeres amb les entitats locals i estableix les regles corresponents a la gestió pressupostària dels crèdits destinats a la participació en els tributs de l'Estat i a la compensació de beneficis fiscals en tributs locals.

V

El títol IV defineix i desenvolupa les operacions financeres del Tresor Públic al llarg de cinc capítols.

El capítol I, relatiu a les normes generals, comença definint el Tresor Públic en els mateixos termes en què el definia el text refós, com els recursos financers de la hisenda pública estatal, i li atribueix com a funcions principals, entre altres, la de recaptació dels drets i pagament de les obligacions de l'Estat i la de servir el principi d'unitat de caixa.

El deute de l'Estat constituït pel conjunt de capitals presos a préstec per l'Estat es pot realitzar per diferents mitjans: emissió pública, concertació de préstecs, etc., i no s'estableixen de forma exhaustiva els mitjans per mitjà dels quals es pot realitzar.

Finalment, aquest primer capítol destina un article a establir la informació que respecte a les operacions financeres han de facilitar el Govern i el ministre d'Hisenda a les Corts Generals.

El capítol II desplega la normativa relativa al deute de l'Estat, estableix a la primera secció l'habilitació legal

per a la creació de deute i determina la forma en què s'han de computar els límits autoritzats de variació del seu saldo pendent.

D'altra banda, estableix en quina secció del pressupost s'han d'habilitar els crèdits destinats a donar cobertura pressupostària a les despeses derivades d'aquesta, així com la forma en què tant els ingressos com les despeses provinents d'aquestes operacions s'imputen als crèdits esmentats.

La segona secció d'aquest capítol desplega les operacions relatives al deute de l'Estat, tant en el seu vessant de contractació d'aquest com respecte a la realització d'operacions financeres destinades a limitar, disminuir o diversificar el risc o el cost del deute contret tant en moneda nacional com en divises.

Així mateix, estableix les competències dels diferents òrgans de l'Administració de l'Estat implicats en la formalització d'aquestes operacions i finalment desplega la normativa relativa a les emissions de valors, operacions de crèdit, operacions financeres de cobertura de riscos i altres operacions relatives al deute, amb una visió més concorde amb l'actualitat financera.

La tercera secció destinada a desplegar el règim jurídic del deute de l'Estat referent als valors representatius del deute regula la transmissió d'aquest i la prescripció de les obligacions de l'Administració.

El capítol III, sobre gestió de la Tresoreria de l'Estat, introdueix l'aprovació anual d'un pressupost monetari.

Aquest instrument, destinat a aconseguir una distribució temporal adequada dels pagaments i evitar ineficiències a la distribució i gestió de les disponibilitats líquides, té el seu antecedent en el Pla de disposició de fons que esmenta l'article 77 de la Llei general pressupostària anterior, i integraria l'Administració General de l'Estat i els seus organismes autònoms.

Igualment, constitueix una novetat l'obligatorietat legal que els pagaments que s'ajustin al pressupost monetari siguin ordenats, com a criteri general i entre pagaments homogenis, per ordre cronològic de recepció per la Direcció General del Tresor i Política Financera. En particular, per a una gestió eficient de la Tresoreria de l'Estat es poden aplicar altres criteris diferents i, entre altres, l'import de l'operació, aplicació pressupostària o forma de pagament.

Respecte a les relacions amb el Banc d'Espanya i altres entitats de crèdit, la present norma no altera substancialment el que estableix el text refós.

El capítol IV preveu l'endeutament i la gestió de tresoreria dels organismes autònoms i les entitats públiques empresarials.

Aquest capítol preveu les operacions d'endeutament dels organismes autònoms, condicionades a l'autorització prèvia de la Llei de pressupostos generals de l'Estat, que n'estableix els termes i els límits.

Finalment, el capítol V es dedica a l'atorgament d'aval per l'Administració General d'Estat, i s'ha de destacar com a novetat essencial respecte a l'anterior Llei general pressupostària el fet que no es preveu la possibilitat que els organismes autònoms puguin atorgar avals.

VI

El títol V es refereix a la comptabilitat del sector públic estatal, i la configura com un sistema d'informació econòmicofinancera i pressupostària sobre l'activitat desenvolupada per les entitats que l'integren.

Com a novetat en relació amb el text refós de la Llei general pressupostària anterior, aquest text fa referència expressa a la finalitat de la comptabilitat del sector públic estatal de mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, dels resultats i de l'execució del pressupost de cada una de les entitats que l'integren per subministrar informació, entre altres objectius, per

a la determinació dels costos dels serveis públics i facilitar la gestió i la presa de decisions.

S'aclareix la indefinició sobre les diferents situacions comptables del sector públic estatal, segons el pla comptable aplicable (públic, privat o adaptació del Pla general a les entitats sense finalitats lucratives), i s'enumeren les entitats que estan sotmeses a cada un dels règims.

Com a novetat també s'ha de destacar l'enumeració dels destinataris de la informació que subministri la comptabilitat de les entitats del sector públic estatal: òrgans de direcció i gestió, de representació política i de control extern i intern.

A tot això, inclòs en el capítol I, sota l'epígraf «Normes generals», s'hi ha d'afegir el fet de la realització d'una enumeració expressa dels principis comptables públics.

El capítol II d'aquest títol, referit a les competències en matèria comptable, després d'establir les competències del ministre d'Hisenda fa un desplegament exhaustiu de les corresponents a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, com a centre directiu i gestor de la comptabilitat pública.

El capítol III, relatiu a la «Informació comptable», comença establint l'obligació de totes les entitats del sector públic estatal de formular comptes anuals d'acord amb els principis comptables que els siguin aplicables, en el termini màxim de tres mesos des del tancament de l'exercici econòmic, i a continuació fa referència al contingut que han de tenir els comptes, d'una banda per a les entitats que hagin d'aplicar els principis comptables públics, i d'una altra per a la resta d'entitats del sector públic estatal.

La secció 2a del capítol III es refereix al Compte General de l'Estat, i s'hi preveu el contingut, la formulació i la remissió al Tribunal de Comptes i l'examen i comprovació.

S'inclou, com a novetat, una secció tercera, sota l'epígraf «Informació sobre l'objectiu d'estabilitat i equilibri financer», en què es preveu l'obligació de les comunitats autònomes i corporacions locals de subministrar la informació necessària per al mesurament del grau de realització de l'objectiu d'estabilitat pressupostària, d'acord amb el que preveuen la Llei orgànica 5/2001, la Llei general d'estabilitat pressupostària i el seu Reglament de desplegament. Així mateix, s'estableix l'obligació de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat de fer el seguiment del compliment de l'equilibri financer, així com dels plans de sanejament derivats del seu incompliment, en l'exercici de les competències de centralització de la informació comptable de les entitats integrants del sector públic estatal.

La secció quarta del capítol III, denominada «Informació periòdica», inclou com a novetats, tant l'obligació de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» anualment un resum dels principals estats i documents que conformin el compte de l'Administració General de l'Estat, com el de les entitats que hagin d'aplicar principis comptables públics, així com les referides en l'article 129, i que no tinguin obligació de publicitat al Registre Mercantil, de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» anualment un resum dels principals estats i documents que conformin els seus comptes anuals.

El capítol IV, relatiu a la rendició de comptes, no presenta modificacions essencials respecte de l'anterior regulació del procediment de rendició de comptes al Tribunal de Comptes per conducte de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, a què queden sotmeses les entitats integrants del sector públic estatal.

Una de les novetats, de naturalesa sistemàtica, consisteix en l'exclusió de la regulació de l'auditoria dels comptes anuals, que la Llei anterior contenia en el títol de comptabilitat i en la matèria referida al control, i que

la present Llei regula exclusivament en el títol de control, dins del capítol relatiu a l'auditoria pública.

Finalment, es destaca la regulació legal dels supòsits de rendició de comptes de les societats mercantils estatals i de les fundacions del sector públic estatal que s'extingeixen o deixen de tenir aquesta condició durant el període a què es refereix la rendició, i s'estableix l'obligació de retre un compte parcial fins a l'esmentada data pel titular de l'ens en el moment de la rendició.

VII

El títol VI regula el control de l'activitat economico-financera del sector públic estatal exercit per la Interacció General de l'Administració de l'Estat.

La regulació que conté aquesta Llei no presenta modificacions essencials respecte de la regulació que conté l'anterior Llei general pressupostària; les variacions efectuades respecte de l'anterior regulació se centren en una exposició més clara i sistemàtica de l'esmentat control intern, i s'integra un sol títol la matèria que estava dispersa a diferents títols a la Llei anterior.

Així mateix, es tracta unitàriament el control exercit sobre les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social i el corresponent a la resta del sector públic estatal. D'altra banda, regula d'una forma detallada, a diferència de l'anterior Llei general pressupostària, el control de caràcter posterior, diferent de la funció interventora, que s'agrupa en dues modalitats amb substantivitat pròpia: el control financer permanent i l'auditoria pública.

El capítol I, relatiu a les normes generals, configura el control esmentat com un control intern exercit amb plena autonomia respecte de les autoritats i entitats la gestió economicofinancera de les quals es controla, i que té com a objectius la verificació de la submissió de l'esmentada gestió a la legalitat, als principis de bona gestió financera i als que estableix l'esmentada Llei general d'estabilitat pressupostària. Així mateix, i en consonància amb la rellevància atribuïda a la pressupostació per objectius, el control es concep com un instrument addicional per assegurar la seva efectivitat.

Al seu torn, l'esmentat capítol estableix les modalitats, que són la funció interventora, el control financer permanent i l'auditoria pública, els principis d'actuació i els deures i les facultats del personal controlador, i finalment es regulen els informes generals de control que s'han de remetre al Consell de Ministres, i les especialitats normatives del control de les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social.

El capítol II regula l'exercici de la funció interventora i n'estableix l'àmbit i les modalitats d'exercici, i els casos de no subjecció a fiscalització prèvia.

Quant a la regulació de la fiscalització limitada prèvia, les principals innovacions es troben en el reflex legal de determinats aspectes objecte de verificació que abans estaven recollits en un acord del Consell de Ministres, i en la supressió de la fiscalització plena posterior; d'aquesta manera se supera la confusió conceptual existent respecte a la naturalesa de la comprovació posterior dels aspectes no examinats en la fiscalització limitada prèvia, que no forma part de les actuacions de fiscalització prèvia, atès el seu exercici posterior i la utilització de tècniques d'auditoria, i queda englobada a les actuacions de control financer permanent.

Finalment aquest capítol regula les objeccions, el procediment de resolució de discrepàncies i l'omissió de fiscalització.

La regulació legal d'aquest últim aspecte constitueix una novetat, atès el rang reglamentari de la regulació anterior, i que es justifica per la seva transcendència en relació amb la disciplina pressupostària i els objectius de l'esmentada Llei general d'estabilitat pressupostària.

L'atribució d'un capítol específic al control financer permanent, considerat com a instrument essencial per al seguiment i control del principi d'estabilitat pressupostària, i la seva regulació detallada, també suposen una novetat, tenint en compte que l'anterior Llei general pressupostària regulava únicament el seu àmbit d'aplicació, i l'actual Llei estableix el seu concepte, contingut i règim jurídic dels informes derivats del seu exercici, i el sotmet a un pla anual de control financer permanent, que n'asseguri la planificació i sistemàtica.

Finalment, el capítol IV regula l'auditoria pública, caracteritzada pel seu caràcter posterior i no permanent, i coexistent amb l'exercici de la funció interventora, el control financer permanent i l'auditoria privada de la Llei 19/1988, de 12 de juliol, d'auditoria de comptes, exercida sobre les societats mercantils estatals, en els casos que estableix la legislació mercantil.

Dins del capítol es regulen les modalitats d'auditoria pública, el pla anual d'auditories en què s'ha de plasmar la planificació anual i els informes resultants de l'exercici; la secció segona es destina a la regulació de l'auditoria dels comptes anuals de les entitats integrants del sector públic estatal, i la secció tercera a auditories públiques específiques.

VIII

El títol VII es dedica a les responsabilitats derivades de les infraccions d'aquesta Llei que suposin un dany o perjudici a la hisenda pública Estatal o a les entitats integrants del sector públic estatal. S'amplia, per tant, l'àmbit subjectiu de la regulació anterior, que quedava limitada a la hisenda pública estatal. Aquest àmbit també queda ampliat, ja que se'n consideren responsables les autoritats i el personal al servei de les entitats del sector públic estatal, davant la limitació establerta per la Llei anterior a les autoritats i funcionaris.

El títol regula els supòsits d'infracció, els tipus de responsabilitat, distingeix entre el dol i la culpa, i els supòsits de solidaritat i mancomunitat en la responsabilitat.

Es regula, així mateix, la responsabilitat específica dels interventors i els ordenadors de pagaments i el règim procedimental de l'exigència de responsabilitat, i es distingeix la competència atribuïda al Tribunal de Comptes i la corresponent al Govern i al ministre d'Hisenda.

Finalment, es preveu el règim jurídic dels reintegraments derivats de la responsabilitat i les diligències prèvies tendents a assegurar la seva exigència.

TÍTOL I

De l'àmbit d'aplicació i de la hisenda pública estatal

CAPÍTOL I

Àmbit d'aplicació i organització del sector públic estatal

Article 1. *Objecte.*

Aquesta Llei té per objecte la regulació del règim pressupostari, economicofinancer, de comptabilitat, intervenció i de control financer del sector públic estatal.

Article 2. *Sector públic estatal.*

1. Als efectes d'aquesta Llei formen part del sector públic estatal:

- L'Administració General de l'Estat.
- Els organismes autònoms dependents de l'Administració General de l'Estat.

c) Les entitats públiques empresarials, dependents de l'Administració General de l'Estat, o de qualssevol altres organismes públics que hi estiguin vinculats o en depenguin.

d) Les entitats gestores, serveis comuns i les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social en la seva funció pública de col·laboració en la Seguretat Social.

e) Les societats mercantils estatals, definides en la Llei de patrimoni de les administracions públiques.

f) Les fundacions del sector públic estatal, definides en la Llei de fundacions.

g) Les entitats estatals de dret públic diferents de les que esmenten els paràgrafs b) i c) d'aquest apartat.

h) Els consorcis dotats de personalitat jurídica pròpia a què es refereixen els articles 6, apartat 5, de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i 87 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, quan un o diversos dels subjectes enumerats en aquest article hi hagin aportat majoritàriament diners, béns o indústria, o s'hagi compromès, en el moment de la seva constitució, a finançar majoritàriament l'ens esmentat i sempre que els seus actes estiguin subjectes directament o indirectament al poder de decisió d'un òrgan de l'Estat.

2. Aquesta Llei regula el règim pressupostari, economicofinancer, comptable i de control dels fons mancats de personalitat jurídica la dotació dels quals s'efectuï majoritàriament des dels pressupostos generals de l'Estat.

3. Els òrgans amb dotació diferenciada en els pressupostos generals de l'Estat que, no tenint personalitat jurídica, no estan integrats a l'Administració General de l'Estat, formen part del sector públic estatal, i el seu règim economicofinancer el regula aquesta Llei, sense perjudici de les especialitats que estableixin les seves normes de creació, organització i funcionament. No obstant això, el seu règim de comptabilitat i de control queda sotmès en tot cas al que estableixen les normes esmentades, sense que els sigui aplicable en aquestes matèries el que estableix aquesta Llei.

Sense perjudici d'això, aquesta Llei no és aplicable a les Corts Generals, que gaudeixen d'autonomia pressupostària d'acord amb el que estableix l'article 72 de la Constitució; no obstant això, es manté la coordinació necessària per a l'elaboració del projecte de llei de pressupostos generals de l'Estat.

Article 3. *Sector públic administratiu, empresarial i fundacional.*

Als efectes d'aquesta Llei, el sector públic estatal es divideix en els següents:

1. El sector públic administratiu, integrat per:

a) Els subjectes que esmenten els paràgrafs a), b) i d) de l'apartat 1 i l'apartat 3 de l'article anterior.

b) Les entitats que esmenten els paràgrafs g) i h) de l'apartat 1 de l'article anterior, que compleixin alguna de les dues característiques següents:

1a Que la seva activitat principal no consisteixi en la producció en règim de mercat de béns i serveis destinats al consum individual o col·lectiu, o que efectuïn operacions de redistribució de la renda i de la riquesa nacional, en tot cas sense ànim de lucre.

2a Que no es financin majoritàriament amb ingressos comercials, entenent-se com a tals als efectes d'aquesta Llei els ingressos, sigui quina sigui la seva naturalesa, obtinguts com a contrapartida del lliurament de béns o prestacions de serveis.

2. El sector públic empresarial, integrat per:

a) Les entitats públiques empresarials.

b) Les societats mercantils estatals.

c) Les entitats que esmenten els paràgrafs g) i h) de l'apartat 1 de l'article anterior no incloses al sector públic administratiu.

3. El sector públic fundacional, integrat per les fundacions del sector públic estatal.

Article 4. *Règim jurídic aplicable.*

1. El règim econòmic i financer del sector públic estatal es regula en aquesta Llei, sense perjudici de les especialitats contingudes en altres normes especials i el que estableix la normativa comunitària.

2. En particular, se sotmeten a la seva normativa específica:

a) El sistema tributari estatal.

b) Els principis i les normes que constitueixen el règim jurídic del sistema de la Seguretat Social, així com l'establiment, la reforma i la supressió de les cotitzacions i prestacions del sistema.

c) El règim jurídic general del patrimoni del sector públic estatal, així com la regulació dels demanis especials.

d) El règim jurídic general de les relacions financeres entre el sector públic estatal i les comunitats autònomes i entitats locals.

e) El règim jurídic general de les hisendes locals.

f) Els principis bàsics i les normes fonamentals que constitueixen el règim jurídic dels ajuts o les subvencions concedits per les entitats integrants del sector públic estatal amb càrrec als seus pressupostos o a fons de la Unió Europea.

g) El règim general de la contractació de les entitats integrants del sector públic estatal.

h) El règim de contractació d'obligacions financeres i de realització de despeses, en les matèries que per la seva especialitat no estiguin regulades en aquesta Llei.

3. Tenen caràcter supletori les altres normes de dret administratiu i, si no, les normes de dret comú.

CAPÍTOL II

Del règim de la hisenda pública estatal

SECCIÓ 1a DRETS DE LA HISENDA PÚBLICA ESTATAL

Article 5. *Concepte i drets integrants de la hisenda pública estatal.*

1. La hisenda pública estatal està constituïda pel conjunt de drets i obligacions de contingut econòmic la titularitat dels quals correspon a l'Administració General de l'Estat i als seus organismes autònoms.

2. Els drets de la hisenda pública estatal es classifiquen en drets de naturalesa pública i de naturalesa privada.

Són drets de naturalesa pública de la hisenda pública estatal els tributs i els altres drets de contingut econòmic la titularitat dels quals correspon a l'Administració General de l'Estat i els seus organismes autònoms que derivin de l'exercici de potestats administratives.

Article 6. *Normes comunes als drets de la hisenda pública estatal.*

1. L'Administració dels drets de la hisenda pública estatal correspon, segons la seva titularitat, al Ministeri

d'Hisenda i als organismes autònoms, sense perjudici de les competències que aquesta o altres lleis atribueixen a altres departaments o entitats del sector públic estatal.

2. El maneig o la custòdia de fons o valors de naturalesa pública es pot encomanar a persones o entitats privades, que han de prestar garantia en els casos, la quantia i la forma que es determini per reglament.

Article 7. Límits a què estan subjectes els drets de la hisenda pública estatal.

1. No es poden alienar, gravar ni arrendar els drets econòmics de la hisenda pública estatal fora dels casos regulats per les lleis.

2. Tampoc es concedeixen exempcions, condonacions, rebaixes ni moratòries en el pagament dels drets a la hisenda pública estatal, excepte en els casos i les formes que determinin les lleis, sense perjudici del que estableix l'article 16 d'aquesta Llei.

3. Sense perjudici del que estableix l'apartat 2 de l'article 10 d'aquesta Llei, no es pot transigir judicialment ni extrajudicialment sobre els drets de la hisenda pública estatal, ni sotmetre a arbitratge les conteses que se suscitin respecte d'aquests, excepte mitjançant un reial decret acordat en Consell de Ministres, prèvia audiència del ple del d'Estat.

Article 8. Exercici d'accions judicials per la hisenda pública estatal.

La hisenda pública estatal pot exercir qualssevol accions judicials que siguin necessàries per defensar millor els seus drets.

SECCIÓ 2a RÈGIM JURÍDIC DELS DRETS DE NATURALESA PÚBLICA DE LA HISENDA PÚBLICA ESTATAL

Article 9. Normes generals.

1. Els drets de naturalesa pública de la hisenda pública estatal els regulen les regles contingudes en aquesta secció i les normes especials que els són aplicables. En particular, l'aplicació dels tributs s'ha d'ajustar al que disposa la Llei general tributària d'acord amb el seu sistema de fons.

2. Quan els organismes autònoms concorrin amb l'Administració General de l'Estat, per al cobrament dels crèdits té preferència aquesta última.

Gaudeixen de la mateixa preferència els crèdits per quotes de la Seguretat Social i conceptes de recaptació conjunta i, si s'escau, els recàrrecs o interessos que siguin procedents sobre aquells.

Quan concorrin crèdits a favor de l'Administració General de l'Estat amb crèdits per quotes de la Seguretat Social i conceptes de recaptació conjunta, s'imputen a prorrata del seu import respectiu.

Article 10. Prerrogatives corresponents als drets de naturalesa pública de la hisenda pública estatal.

1. Sense perjudici de les prerrogatives establertes per a cada dret de naturalesa pública per la seva normativa reguladora, la cobrança d'aquests drets s'ha de fer, si s'escau, d'acord amb els procediments administratius corresponents i gaudeix de les prerrogatives que estableix als tributs la Llei general tributària, i de les que preveu el Reglament general de recaptació.

2. El caràcter privilegiat dels crèdits de la hisenda pública estatal atorga a aquesta el dret d'abstenció en els processos concursals, en el curs dels quals, no obstant això, pot subscriure els acords o convenis que preveu

la legislació concursal, així com acordar, de conformitat amb el deutor i amb les garanties que es considerin oportunes, unes condicions singulars de pagament, que no poden ser més favorables per al deutor que les recollides en l'acord o conveni que posin fi al procés judicial. També pot acordar la compensació dels crèdits en els termes que preveu la normativa reguladora dels ingressos públics.

Per a la subscripció i formalització dels acords i convenis a què es refereix el paràgraf anterior es requereix autorització de l'òrgan competent de l'Agència Estatal d'Administració Tributària quan es tracti de crèdits la gestió recaptadora dels quals li correspongui, de conformitat amb la llei o en virtut de conveni, amb observança, en aquest cas, del que s'hagi convingut.

Quan es tracti de crèdits corresponents al Fons de Garantia Salarial, la subscripció i formalització de convenis en procediments concursals requereix l'autorització de l'òrgan competent, d'acord amb la normativa reguladora de l'organisme autònom.

En els restants crèdits de la hisenda pública estatal la competència correspon al ministre d'Hisenda, que la pot delegar als òrgans de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

S'han d'establir per reglament els procediments per assegurar la coordinació adequada en els procediments concursals en els quals concorrin crèdits de la hisenda pública estatal amb crèdits de la Seguretat Social i de la resta de les entitats que integren el sector públic estatal, i en els procediments concursals en què es concorri amb procediments judicials o administratius d'execució singular corresponents a les entitats esmentades.

Article 11. Naixement, adquisició i extinció dels drets de naturalesa pública de la hisenda pública estatal.

1. Els drets de naturalesa pública de la hisenda pública estatal s'adquireixen i neixen de conformitat amb el que estableix la normativa reguladora de cada dret.

2. Els drets de naturalesa pública de la hisenda pública estatal s'extingeixen per les causes que preveu la Llei general tributària i les altres que preveuen les lleis.

Sense perjudici del que estableixen aquesta Llei i la normativa reguladora de cada dret, el procediment, els efectes i els requisits de les formes d'extinció dels drets de naturalesa pública de la hisenda pública estatal se sotmeten al que estableixen la Llei general tributària i el Reglament general de recaptació.

Article 12. Provisió de constrenyiment i suspensió del procediment de constrenyiment.

1. Les provisions de constrenyiment acreditatives del descobert dels deutes corresponents als drets de naturalesa pública, expedides pels òrgans competents, són títol suficient per iniciar el procediment de constrenyiment i tenen la mateixa força executiva que la sentència judicial per procedir contra els béns i drets dels obligats al pagament.

2. Els procediments administratius de constrenyiment poden ser suspesos en el cas de recursos o reclamacions interposats pels interessats, en la forma i amb els requisits establerts legalment o per reglament.

3. Se suspèn immediatament el procediment de constrenyiment, sense necessitat de prestar garantia, quan l'interessat demostrï que s'ha produït en perjudici seu un error material, aritmètic o de fet en la determinació del deute, o bé que el deute ha prescrit o ha estat ingressat, condonat, compensat, ajornat o suspès.

4. Si contra els procediments esmentats s'hi oposen reclamacions en concepte de tercera o per una altra acció civil per una persona que no té cap responsabilitat

respecte a la hisenda pública estatal en virtut d'una obligació o gestió pròpia o transmesa, relativa als crèdits objecte del procediment, s'ha de procedir de la manera següent:

a) Quan es tracti de terceria de domini, una vegada s'hagin pres les mesures d'assegurament que siguin procedents, se suspeneixen els procediments esmentats només en la part que es refereix als béns o drets controvertits, i aquest incident se substancia en la via administrativa com a prèvia a la judicial.

Quan la reclamació sigui denegada en la via administrativa, prossegueix el procediment de constrenyiment, llevat que hi hagi justificació documental en el termini reglamentàriament establert de la interposició de demanda judicial.

L'Administració pública pot acordar la suspensió del procediment de constrenyiment quan de l'execució puguin derivar perjudicis de reparació impossible o difícil. En els dos casos, l'acord de suspensió ha d'establir les mesures reglamentàries per a l'assegurament dels crèdits respectius.

b) Si la terceria és de millor dret, el procediment prossegueix fins a la realització dels béns i el producte obtingut s'ha de consignar en dipòsit a l'efecte de la terceria.

Article 13. *Ajornament o fraccionament de les quantitats degudes a la hisenda pública estatal.*

1. Es poden ajornar o fraccionar, i es merita el corresponent interès de demora, les quantitats degudes a la hisenda pública estatal, en virtut d'una relació jurídica de dret públic, en els casos, pels mitjans i per mitjà del procediment establert per reglament.

Les quantitats esmentades s'han de garantir excepte en els casos següents:

a) Els de baixa quantia quan siguin inferiors a les xifres que fixi el ministre d'Hisenda.

b) Quan el deutor no tingui béns suficients per garantir el deute i l'execució del seu patrimoni afecti substancialment el manteniment de la capacitat productiva i del nivell d'ocupació de l'activitat econòmica respectiva, llevat que això produeixi un menyscapse greu per als interessos de la hisenda pública estatal.

2. L'ajornament i fraccionament de les quantitats degudes a la hisenda pública estatal per les comunitats autònomes i les corporacions locals es regeixen per la seva legislació específica, que ha de tenir en compte la reciprocitat necessària entre administracions.

Article 14. *Compensació de deutes.*

1. En els casos i amb els requisits que s'estableixin per reglament es poden extinguir totalment o parcialment per compensació els deutes de naturalesa pública a favor de la hisenda pública estatal que estiguin en fase de gestió recaptadora, tant voluntària com executiva, amb els crèdits reconeguts per aquesta a favor del deutor.

Així mateix, es poden compensar els deutes no compresos a l'apartat anterior quan ho prevegin les normes reguladores dels tributs i altres recursos de dret públic.

Quan una liquidació l'import de la qual ha estat ingressat totalment o parcialment sigui anul·lada i substituïda per una altra, aquesta es pot disminuir en la quantitat ingressada prèviament.

2. L'extinció mitjançant compensació dels deutes que les comunitats autònomes i les corporacions locals tinguin amb l'Administració General de l'Estat es regula per la seva legislació específica.

3. Els deutes que els organismes autònoms, la Seguretat Social, i qualssevol altres entitats de dret públic

tinguin amb l'Administració General de l'Estat, es pot realitzar per via de compensació, quan es tracti de deutes vençuts, líquids i exigibles.

La compensació no pot afectar les cotitzacions socials.

Així mateix, són compensables els deutes vençuts, líquids i exigibles que tinguin entre si les entitats estatals de dret públic.

4. Les lleis reguladores dels diferents ingressos de dret públic poden preveure l'establiment de sistemes de compte corrent a efectes de facilitar la compensació i el pagament dels crèdits i debits davant la hisenda pública estatal.

5. Així mateix, la Llei estableix els casos en què els crèdits i debits que diversos subjectes tinguin davant la hisenda pública estatal puguin ser tractats unitàriament, a sol·licitud d'aquests, a efectes de la seva compensació.

Article 15. *Prescripció dels drets de la hisenda pública estatal.*

1. Llevat del que estableixen les lleis reguladores dels diferents recursos, prescriu al cap de quatre anys el dret de la hisenda pública estatal:

a) A reconèixer o liquidar crèdits a favor seu, comptant l'esmentat termini des del dia en què el dret es va poder exercir.

b) Al cobrament dels crèdits reconeguts o liquidats, a comptar des de la data de la seva notificació o, si aquesta no és preceptiva, des del seu venciment.

2. La prescripció dels drets de la hisenda pública estatal s'interromp d'acord amb el que estableix la Llei general tributària i s'aplica d'ofici.

3. Els drets de la hisenda pública estatal declarats prescrits han de ser donats de baixa en els comptes respectius, amb la tramitació prèvia de l'expedient oportú.

4. La declaració i exigència de les responsabilitats que, si s'escau, es puguin fer per la prescripció de crèdits de la hisenda pública estatal s'ha d'ajustar al que preveu la normativa reguladora de la responsabilitat comptable.

Article 16. *Drets econòmics de baixa quantia.*

El ministre d'Hisenda pot disposar la no-liquidació o, si s'escau, l'anul·lació i la baixa en comptabilitat de totes les liquidacions de les quals resultin deutes inferiors a la quantia que fixi com a insuficient per a la cobertura del cost que la seva exacció i recaptació representin.

Article 17. *Interessos de demora.*

1. Les quantitats degudes a la hisenda pública estatal reporten interès de demora des de l'endemà del seu venciment. S'inclouen en aquest apartat les quantitats recaptades per mitjà d'entitats col·laboradores, comptes restringits, oficines liquidadores i altres entitats recaptadores per compte de la hisenda pública estatal que no siguin ingressades per les esmentades entitats al Tresor en els terminis establerts.

2. L'interès de demora resulta de l'aplicació, per a cada any o període dels que integren el període de càlcul, de l'interès legal que fixa la Llei de pressupostos per als exercicis esmentats.

3. El que disposa aquest article s'entén sense perjudici de les especialitats en matèria tributària.

Article 18. *Gestió de drets de naturalesa pública de la Seguretat Social i de les entitats del sector públic estatal no integrants de la hisenda pública estatal.*

1. La gestió dels altres ingressos de dret públic de les entitats del sector públic estatal, no integrants de

la hisenda pública estatal, s'ha de sotmetre al que estableix aquesta secció, sense perjudici de les especialitats que estableix la normativa reguladora de les entitats esmentades i la dels ingressos corresponents.

2. La gestió de les quotes i dels altres ingressos de dret públic de la Seguretat Social es regula pel que estableix la Llei general de la Seguretat Social, i les disposicions especials aplicables a cada un dels ingressos, i si no regeixen les normes que estableix aquesta secció. Les referències fetes en l'esmentada secció al Ministeri d'Hisenda s'entenen fetes al Ministeri de Treball i Afers Socials.

SECCIÓ 3a DRETS DE NATURALESA PRIVADA DE LA HISENDA PÚBLICA ESTATAL

Article 19. *Drets de naturalesa privada de la hisenda pública estatal.*

1. L'efectivitat dels drets de naturalesa privada de la hisenda pública estatal es porta a terme amb subjecció a les normes i els procediments del dret privat.

2. Es poden ajornar o fraccionar les quantitats degudes a la hisenda pública estatal, en virtut d'una relació jurídica de dret privat, en els casos i amb les condicions que estableixi el ministre d'Hisenda, per als corresponents a l'Administració General de l'Estat i, conjuntament, el ministre d'Hisenda i el corresponent al Ministeri d'adscripció de l'organisme autònom, per als restants.

SECCIÓ 4a OBLIGACIONS DE LA HISENDA PÚBLICA ESTATAL

Article 20. *Fonts de les obligacions.*

Les obligacions de la hisenda pública estatal neixen de la llei, dels negocis jurídics i dels actes o fets que, segons el dret, les generin.

Article 21. *Exigibilitat de les obligacions.*

1. Les obligacions de la hisenda pública estatal només són exigibles quan resultin de l'execució dels pressupostos, de conformitat amb el que disposa aquesta Llei, d'una sentència judicial ferma o d'operacions no pressupostàries legalment autoritzades.

2. Si les obligacions tenen per causa prestacions o serveis, el pagament no es pot efectuar si el creditor no ha complert o garantit la seva obligació correlativa.

Article 22. *Extinció de les obligacions.*

1. Les obligacions de la hisenda pública estatal s'extingeixen per les causes que preveuen el Codi civil i la resta de l'ordenament jurídic.

2. La gestió dels crèdits pressupostaris amb vista a extingir les obligacions de la hisenda pública estatal es realitza de conformitat amb el que disposen el títol II d'aquesta Llei i les disposicions de desplegament.

Article 23. *Prerrogatives.*

1. Cap tribunal ni autoritat administrativa pot dictar una provisió d'embargament ni despatxar un manament d'execució contra els béns i drets patrimonials quan estiguin materialment afectats a un servei públic o a una funció pública, quan els seus rendiments o el producte de la seva alienació estiguin legalment afectats a finalitats diverses, o quan es tracti de valors o títols representatius del capital de societats estatals que executin polítiques públiques o prestin serveis d'interès econòmic general.

2. El compliment de les resolucions judicials que determinin obligacions a càrrec de la hisenda pública estatal correspon a l'òrgan administratiu que sigui competent per raó de la matèria, sense perjudici de la possibilitat d'instar, si s'escau, altres modalitats d'execució d'acord amb la Constitució i les lleis.

3. L'òrgan administratiu encarregat del compliment ha d'acordar el pagament amb càrrec al crèdit corresponent, en la forma i amb els límits del pressupost respectiu. Si per al pagament és necessari fer una modificació pressupostària, s'ha de concloure el procediment corresponent dins els tres mesos següents al dia de la notificació de la resolució judicial.

Article 24. *Interessos de demora.*

Si l'Administració no paga al creditor de la hisenda pública estatal dins dels tres mesos següents al dia de notificació de la resolució judicial o del reconeixement de l'obligació, li ha d'abonar l'interès que assenyalava l'article 17 apartat 2 d'aquesta Llei, sobre la quantitat deguda, des que el creditor, una vegada transcorregut el termini, reclami per escrit el compliment de l'obligació.

En matèria tributària, de contractació administrativa i d'expropiació forçosa s'aplica el que disposa la seva legislació específica.

Article 25. *Prescripció de les obligacions.*

1. Llevat del que estableixin lleis especials, prescriuen al cap de quatre anys:

a) El dret al reconeixement o liquidació per la hisenda pública estatal de qualsevol obligació que no s'hagi sol·licitat amb la presentació dels documents justificatius. El termini es compta des de la data en què es va concloure el servei o la prestació determinant de l'obligació o des del dia en què el dret es va poder exercir.

b) El dret a exigir el pagament de les obligacions ja reconegudes o liquidades, si no és reclamat pels creditors legítims o els seus drethavents. El termini es compta des de la data de notificació, del reconeixement o la liquidació de la respectiva obligació.

2. Amb l'expressada excepció en favor de lleis especials, la prescripció s'interromp d'acord amb les disposicions del Codi civil.

3. Les obligacions a càrrec de la hisenda pública estatal que hagin prescrit són baixa en els comptes respectius, amb la tramitació prèvia de l'expedient oportú.

TÍTOL II

Dels pressupostos generals de l'Estat

CAPÍTOL I

Principis i regles de programació i de gestió pressupostària

Article 26. *Principis i regles de programació pressupostària.*

1. La programació pressupostària es regeix pels principis d'estabilitat pressupostària, plurianualitat, transparència i eficiència en l'assignació i utilització dels recursos públics, d'acord amb el que disposa la Llei 18/2001, de 12 de desembre, general d'estabilitat pressupostària.

2. Les disposicions legals i reglamentàries, en fase d'elaboració i aprovació, els actes administratius, els contractes i els convenis de col·laboració i qualsevol altra

actuació dels subjectes que componen el sector públic estatal que afecti les despeses públiques, han de valorar les seves repercussions i efectes, i supeditar-se de forma estricta a les disponibilitats pressupostàries i als límits dels escenaris pressupostaris plurianuals.

Article 27. *Principis i regles de gestió pressupostària.*

1. La gestió del sector públic estatal està sotmesa al règim de pressupost anual aprovat per les Corts Generals i emmarcat en els límits d'un escenari plurianual.

2. Els crèdits pressupostaris de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms i de les entitats integrants del sector públic estatal amb pressupost limitador s'han de destinar exclusivament a la finalitat específica per a la qual hagin estat autoritzats per la Llei de pressupostos generals de l'Estat o per les modificacions realitzades d'acord amb aquesta Llei.

El caràcter limitador i vinculant dels crèdits és el corresponent al nivell d'especificació amb què hi apareguin.

3. Els recursos de l'Estat, els de cada un dels seus organismes autònoms i els de les entitats integrants del sector públic estatal amb pressupost limitador es destinen a satisfer el conjunt de les seves respectives obligacions, llevat que per llei s'estableixi la seva afectació a finalitats determinades.

4. Els drets liquidats i les obligacions reconegudes s'apliquen als pressupostos pel seu import íntegre, sense que es puguin atendre obligacions mitjançant minoració dels drets a liquidar o ja ingressats, llevat que la Llei ho autoritzi de manera expressa.

S'exceptuen de l'anterior disposició les devolucions d'ingressos que es declarin indeguts pel tribunal o l'autoritat competents i les que preveu la normativa reguladora dels ingressos, el reemborsament del cost de les garanties aportades pels administrats per obtenir la suspensió cautelar del pagament dels ingressos pressupostaris, quan adquireixi fermesa la declaració de la seva improcedència, i les participacions en la recaptació dels tributs quan així estigui previst legalment.

Als efectes d'aquest apartat s'entén per import íntegre el resultant després d'aplicar les exempcions i bonificacions que hi siguin procedents.

5. El pressupost i les seves modificacions han de contenir informació suficient i adequada per permetre la verificació del compliment dels principis i regles que els regeixen i dels objectius que es proposi assolir.

CAPÍTOL II

Programació pressupostària i objectiu d'estabilitat

Article 28. *Escenaris pressupostaris plurianuals i objectiu d'estabilitat.*

1. Els escenaris pressupostaris plurianuals en què s'emmarquen anualment els pressupostos generals de l'Estat constitueixen la programació de l'activitat del sector públic estatal amb pressupost limitador en la qual s'han de definir els equilibris pressupostaris bàsics, la previsible evolució dels ingressos i els recursos que s'han d'assignar a les polítiques de despesa, en funció dels seus corresponents objectius estratègics i els compromisos de despesa ja assumits. Els escenaris pressupostaris plurianuals determinen els límits referits als tres exercicis següents que l'acció de govern ha de respectar en els casos en què les seves decisions tinguin incidència pressupostària.

2. Els escenaris pressupostaris plurianuals s'han d'ajustar a l'objectiu d'estabilitat pressupostària correspo-

nent a l'Estat i a la Seguretat Social establert d'acord amb el que preveu l'article 8 de la Llei 18/2001, de 12 de desembre, general d'estabilitat pressupostària, referit als tres exercicis següents.

3. Els escenaris pressupostaris plurianuals els confecciona el Ministeri d'Hisenda, que n'ha de donar compte al Consell de Ministres anteriorment a l'aprovació del projecte de llei de pressupostos generals de l'Estat de cada any i, si s'escau, han de contenir l'actualització de les previsions contingudes als escenaris pressupostaris aprovats en l'exercici anterior.

4. Els escenaris pressupostaris plurianuals estan integrats per un escenari d'ingressos i un escenari de despeses.

L'escenari d'ingressos ha de tenir en compte els efectes tendencials de l'economia, els conjunturals que es puguin estimar i els derivats de canvis previstos en la normativa que els regula.

L'escenari de despeses assigna els recursos disponibles de conformitat amb les prioritats establertes per a la realització de les diferents polítiques de despesa, tenint en compte en tot cas les obligacions derivades de l'activitat del sector públic que tinguin el seu venciment en el període que es considera i els compromisos de despesa existents en el moment de la seva elaboració que puguin generar obligacions amb venciment en el període que compregui.

Article 29. *Programes plurianuals ministerials.*

1. Els escenaris pressupostaris plurianuals han de contenir la distribució orgànica dels recursos disponibles i s'han de desenvolupar en programes plurianuals, referits als tres exercicis següents, i ajustats a les seves previsions i límits, en els quals s'han d'establir, per centres gestors, els objectius que s'han d'aconseguir i les accions necessàries per assolir-los, així com les dotacions dels programes pressupostaris.

2. Els programes plurianuals s'han de remetre anualment al Ministeri d'Hisenda per a l'elaboració dels escenaris pressupostaris plurianuals.

3. El programa plurianual de cada ministeri ha de contenir els programes de tots els centres gestors que en depenguin i l'ha d'aprovar el ministre. El programa plurianual de la Seguretat Social l'ha d'elaborar separatament el ministre de Treball i Afers Socials.

4. Els programes d'actuació plurianual de les entitats públiques empresarials, societats mercantils estatals i altres entitats integrants del sector públic estatal sense pressupost limitador, establerts en l'article 65 d'aquesta Llei, s'integren, a efectes informatius, en els programes plurianuals dels ministeris de què depenguin funcionalment.

5. El procediment d'elaboració i l'estructura dels programes plurianuals i d'actuació plurianual s'estableix per ordre del ministre d'Hisenda, en què es determina el termini i la forma de remissió al Ministeri d'Hisenda.

6. Els programes plurianuals han d'establir el seu contingut referit als aspectes següents:

a) Els objectius plurianuals que s'han d'assolir en el període, expressats de forma objectiva, clara i mesurable, estructurats per programes o grups de programes pressupostaris.

b) L'activitat que s'ha de portar a terme per a la consecució dels objectius.

c) Els mitjans econòmics, materials i personals necessaris amb especificació dels crèdits que, per a l'èxit dels objectius anuals que els programes esmentats estableixen, es proposa posar a disposició dels centres gestors de la despesa responsables de la seva execució.

d) Les inversions reals i financeres que s'han de realitzar.

e) Els indicadors d'execució associats a cada un dels objectius que permetin el mesurament, el seguiment i l'avaluació del resultat en termes d'eficàcia, eficiència, economia i qualitat.

7. Els programes plurianuals han de tenir un contingut coherent amb els plans sectorials i altres programes d'actuació existents en l'àmbit de cada departament.

Article 30. *Programes plurianuals dels centres gestors.*

1. Els programes plurianuals dels diferents centres gestors de la despesa s'integren en el programa plurianual de cada ministeri i els elaboren els titulars dels centres esmentats, i el seu contingut s'ha d'ajustar al que estableix per a aquest programa plurianual l'apartat 6 de l'article 29 d'aquesta Llei.

2. El procediment d'elaboració i l'estructura dels programes plurianuals dels centres gestors de la despesa s'estableixen per ordre del ministre d'Hisenda.

Article 31. *Assignació pressupostària i objectius.*

1. Els pressupostos generals de l'Estat s'han d'adequar als escenaris pressupostaris plurianuals i atènyer-se a la consecució dels objectius que s'hagin establert en els programes plurianuals dels diferents departaments ministerials, amb subjecció, en tot cas, a les restriccions que amb vista al compliment dels objectius de política econòmica determini el Govern per a l'exercici al qual es refereixin.

2. Les assignacions pressupostàries als centres gestors de despesa s'efectuen tenint en compte, entre altres circumstàncies, el nivell de compliment dels objectius en exercicis anteriors.

Els objectius de caràcter instrumental s'han de posar en relació amb els objectius finals en la consecució dels quals participen.

CAPÍTOL III

Contingut, elaboració i estructura

SECCIÓ 1a CONTINGUT I PRINCIPIS D'ORDENACIÓ

Article 32. *Definició.*

Els pressupostos generals de l'Estat constitueixen l'expressió xifrada, conjunta i sistemàtica dels drets i les obligacions que ha de liquidar durant l'exercici cada un dels òrgans i entitats que formen part del sector públic estatal.

Article 33. *Abast subjectiu i contingut.*

1. Els pressupostos generals de l'Estat estan integrats per:

a) Els pressupostos dels òrgans amb dotació diferenciada i dels subjectes que integren el sector públic administratiu.

b) Els pressupostos d'operacions corrents i els d'operacions de capital i financeres de les entitats del sector públic empresarial i del sector públic fundacional.

c) Els pressupostos dels fons a què es refereix l'article 2.2 d'aquesta Llei.

2. Els pressupostos generals de l'Estat determinen:

a) Les obligacions econòmiques que, com a màxim, poden reconèixer els subjectes que esmenta el paràgraf a) de l'apartat anterior.

b) Els drets a reconèixer durant l'exercici corresponent pels ens esmentats en el paràgraf anterior.

c) Les despeses i els ingressos i les operacions d'inversió i financeres que han de realitzar les entitats que preveu el paràgraf b) de l'apartat anterior.

d) Els objectius que ha d'assolir en l'exercici cada un dels gestors responsables dels programes amb els recursos que el pressupost respectiu els assigna.

e) L'estimació dels beneficis fiscals que afectin els tributs de l'Estat.

f) Les operacions financeres dels fons als quals es refereix el paràgraf c) de l'apartat anterior.

Article 34. *Àmbit temporal.*

1. L'exercici pressupostari coincideix amb l'any natural, i se li imputen:

a) Els drets econòmics liquidats durant l'exercici, sigui quin sigui el període del qual derivin.

b) Les obligacions econòmiques reconegudes fins al final del mes de desembre, sempre que corresponguin a adquisicions, obres, serveis, prestacions o, en general, despeses realitzades dins de l'exercici i amb càrrec als crèdits respectius.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, s'apliquen als crèdits del pressupost vigent en el moment de l'expedició de les ordres de pagament les obligacions que resultin de la liquidació d'endarreriments a favor del personal que percebi les seves retribucions amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat, així com les que tinguin origen en resolucions judicials.

3. Els titulars dels departaments ministerials poden autoritzar, amb l'informe favorable previ de la Direcció General de Pressupostos, la imputació als crèdits de l'exercici corrent d'obligacions generades en exercicis anteriors com a conseqüència de compromisos de despesa adquirits, de conformitat amb l'ordenament, per als quals hi havia crèdit disponible en l'exercici de procedència. La decisió del departament ministerial ha de deixar constància, en qualsevol cas, de les causes per les quals no es va imputar a pressupost en l'exercici en què es va generar l'obligació.

Quan es tracti d'obligacions a càrrec de la Seguretat Social, la iniciativa correspon als directors o presidents de les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social i l'autorització correspon al ministre de Treball i Afers Socials.

En l'àmbit de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària, l'autorització correspon al ministre de Sanitat i Consum, a iniciativa del director de l'entitat.

Una vegada autoritzada la imputació se n'ha de remetre una còpia a la Direcció General de Pressupostos del Ministeri d'Hisenda, per a la seva nota d'intervenció.

4. En el cas d'obligacions d'exercicis anteriors que sigui necessari imputar a pressupost i no estiguin compreses en els casos que preveuen als apartats anteriors, la imputació requereix una norma amb rang de llei que l'autoritzi.

Article 35. *Els crèdits i programes pressupostaris.*

1. Són crèdits pressupostaris cada una de les assignacions individualitzades de despesa, que figuren als pressupostos dels òrgans i entitats a què es refereix l'article 33.1.a) d'aquesta Llei, posades a disposició dels centres gestors per cobrir les necessitats per a les quals hagin estat aprovats. La seva especificació està determinada, d'acord amb l'agrupació orgànica, per programes i econòmica que en cada cas sigui procedent, d'acord amb el que estableixen els articles 40, 43 i 44 d'aquesta Llei, sense perjudici dels desglossaments

necessaris a efectes de l'adequada comptabilització de la seva execució.

2. Els programes pressupostaris de caràcter plurianual i sota la responsabilitat del titular del centre gestor de la despesa consisteixen en el conjunt de despeses que es considera necessari realitzar en el desenvolupament d'activitats orientades a la consecució de determinats objectius preestablerts que poden tenir per finalitat: a) la producció de béns i serveis, b) el compliment d'obligacions específiques o c) la realització de les altres activitats encomanades als centres gestors de la despesa.

3. Les activitats pròpies de serveis horitzontals i les instrumentals es poden configurar com a programes de suport per a una millor ordenació i gestió dels crèdits necessaris per a la seva realització.

4. Constitueix un programa de despesa del pressupost anual el conjunt de crèdits que, per a l'èxit dels objectius anuals que aquest estableixi, es posen a disposició del gestor responsable de la seva execució. Constitueixen la concreció anual dels programes pressupostaris de caràcter plurianual.

La comprovació del grau de compliment d'un programa pressupostari s'efectua en funció dels resultats quan aquests siguin mesurables i identificables. Quan els resultats no siguin mesurables l'efectivitat del programa s'ha de fer mitjançant indicadors que en permetin el mesurament indirecte.

SECCIÓ 2a ELABORACIÓ DEL PRESSUPOST

Article 36. *Procediment d'elaboració.*

1. La fixació anual del límit de despesa no financera que ha de respectar el pressupost de l'Estat s'efectua amb l'extensió i en la forma que preveu l'article 8 de la Llei 18/2001, de 12 de desembre, general d'estabilitat pressupostària.

2. El procediment pel qual es regeix l'elaboració dels pressupostos generals de l'Estat s'estableix per ordre del ministre d'Hisenda i se subjecta a les normes següents:

Primera. Les directrius per a la distribució de la despesa, establint els criteris d'elaboració de les propostes de pressupostos i els seus límits quantitius amb les prioritats i limitacions que s'hagin de respectar, les determina el ministre d'Hisenda.

Amb aquesta finalitat, es constitueix la Comissió de Polítiques de Despesa, la composició de la qual es determina per ordre del ministre d'Hisenda.

La Comissió ha de respectar l'adequació dels criteris d'establiment de prioritats i d'elaboració de les propostes als límits i objectius de política pressupostària que els pressupostos hagin de complir.

Segona. Els ministeris i els altres òrgans de l'Estat amb dotacions diferenciades en els pressupostos generals de l'Estat han de remetre al Ministeri d'Hisenda les corresponents propostes de pressupost, ajustades als límits que les directrius hagin establert.

De la mateixa manera, els diferents ministeris han de remetre al d'Hisenda les propostes de pressupostos d'ingressos i despeses de cada un dels organismes autònoms i altres entitats que hi estan adscrits.

El Ministeri de Sanitat i Consum ha d'enviar les propostes de pressupost d'ingressos i de despeses de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària al Ministeri d'Hisenda, que ha de formar l'avantprojecte definitiu i remetre'l al Ministeri de Treball i Afers Socials per incorporar-lo al de la Seguretat Social.

El Ministeri de Treball i Afers Socials ha d'enviar les propostes de pressupost d'ingressos i de despeses de l'Institut de Migracions i Serveis Socials al Ministeri d'Hisenda,

que ha de formar l'avantprojecte definitiu i remetre'l al Ministeri de Treball i Afers Socials per incorporar-lo al de la Seguretat Social.

El Ministeri de Treball i Afers Socials, amb els avantprojectes elaborats per les entitats gestores, serveis comuns i mútues d'accidents de treball i malalties professionals, ha de formar l'avantprojecte de pressupost de la Seguretat Social, al qual s'incorporen els avantprojectes de pressupostos de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària i de l'Institut de Migracions i Serveis Socials i el remet al Ministeri d'Hisenda.

Els ministres de Treball i Afers Socials i d'Hisenda han d'elevat l'avantprojecte de pressupost de la Seguretat Social al Govern perquè l'aprovi.

Així mateix, els ministeris han de remetre les propostes que continguin els pressupostos d'operacions corrents i d'operacions de capital i financeres de les entitats públiques empresarials, de les societats mercantils estatals i de les fundacions del sector públic estatal que depenguin funcionalment de cada un d'ells, acompanyades de la documentació a què es refereix l'article 29 d'aquesta Llei.

Tercera. A les propostes de pressupost de despeses s'hi ha d'adjuntar, per a cada programa, la seva corresponent memòria d'objectius anuals fixats, d'acord amb el programa plurianual respectiu, dins dels límits que resultin assequibles amb les dotacions previstes per a cada un dels programes.

Quarta. En el marc d'aquest procediment, per ordre del ministre de Treball i Afers Socials s'han d'establir les especificacions pròpies del procediment d'elaboració dels pressupostos de la Seguretat Social.

3. El pressupost d'ingressos de l'Administració General de l'Estat l'elabora el Ministeri d'Hisenda, de manera que s'ajusti a la distribució de recursos de la programació plurianual que preveu l'article 29 i al compliment dels objectius de política econòmica establerts pel Govern per a l'exercici.

4. Les propostes i altra documentació necessària per a l'elaboració dels pressupostos generals de l'Estat es formulen i es tramiten servint-se dels mitjans informàtics que estableixi a aquest efecte el Ministeri d'Hisenda que també fixa els terminis per a la seva presentació en l'ordre que estableixi el procediment d'elaboració de l'avantprojecte.

5. Correspon al ministre d'Hisenda elevar a l'acord del Govern l'avantprojecte de la Llei de pressupostos generals de l'Estat.

Article 37. *Remissió a les Corts Generals.*

1. El projecte de Llei de pressupostos generals de l'Estat, integrat per l'articulat amb els seus annexos i els estats d'ingressos i de despeses amb el nivell d'especificació de crèdits que estableixen els articles 40 i 41 d'aquesta Llei, s'ha de remetre a les Corts Generals abans del dia 1 d'octubre de l'any anterior a l'any a què es refereixi.

2. Al projecte de Llei de pressupostos generals de l'Estat s'hi ha d'adjuntar la documentació complementària següent:

a) Les memòries descriptives dels programes de despesa i els seus objectius anuals.

b) Les memòries explicatives dels continguts de cada pressupost, amb especificació de les principals modificacions que presentin en relació amb els vigents.

c) Un annex amb el desenvolupament econòmic dels crèdits, per centres gestors de despesa.

d) Un annex, de caràcter plurianual, dels projectes d'inversió pública, que inclogui la seva classificació territorial.

- e) La liquidació dels pressupostos de l'any anterior i un avenç de la liquidació de l'exercici corrent.
- f) Els comptes i balanços de la Seguretat Social de l'any anterior.
- g) Els estats consolidats dels pressupostos.
- h) Un informe econòmic i financer.
- i) Una memòria dels beneficis fiscals.

Article 38. *Pròrroga dels pressupostos generals de l'Estat.*

1. Si la Llei de pressupostos generals de l'Estat no s'aprova abans del primer dia de l'exercici econòmic corresponent, es consideren automàticament prorrogats els pressupostos inicials de l'exercici anterior fins a l'aprovació i la publicació dels nous en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

2. La pròrroga no afecta els crèdits per a despeses corresponents a programes o actuacions que acabin en l'exercici els pressupostos del qual es prorroguen o per a obligacions que s'extingeixin durant aquest.

3. L'estructura orgànica del pressupost prorrogat s'adapta, sense alteració de la quantia total, a l'organització administrativa en vigor en l'exercici en què el pressupost s'hagi d'executar.

SECCIÓ 3a ESTRUCTURES PRESSUPOSTÀRIES

Article 39. *Estructura dels pressupostos del sector públic estatal.*

L'estructura dels pressupostos generals de l'Estat i dels seus annexos la determina, d'acord amb el que estableix en aquesta Llei, el Ministeri d'Hisenda tenint en compte l'organització del sector públic estatal, la naturalesa econòmica dels ingressos i de les despeses i les finalitats i els objectius que es pretengui aconseguir.

Article 40. *Estructura dels estats de despeses dels pressupostos generals de l'Estat.*

1. Els estats de despeses dels pressupostos a què es refereix l'article 33.1.a) d'aquesta Llei s'han d'estructurar d'acord amb les classificacions següents:

a) La classificació orgànica que agrupa per seccions i serveis els crèdits assignats als diferents centres gestors de despesa dels òrgans amb dotació diferenciada en els pressupostos, l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms, entitats de la Seguretat Social i altres entitats, segons sigui procedent.

b) La classificació per programes, que permet als centres gestors agrupar els seus crèdits d'acord amb el que assenyala l'article 35 d'aquesta Llei i establir, d'acord amb el Ministeri d'Hisenda, els objectius a aconseguir com a resultat de la seva gestió pressupostària. L'estructura de programes s'ha d'adequar als continguts de les polítiques de despesa contingudes en la programació plurianual.

c) La classificació econòmica, que agrupa els crèdits per capítols separant les operacions corrents, les de capital, les financeres i el Fons de Contingència d'execució pressupostària.

En els crèdits per a operacions corrents s'han de distingir les despeses de personal, les despeses corrents en béns i serveis, les despeses financeres i les transferències corrents.

En els crèdits per a operacions de capital s'han de distingir les inversions reals i les transferències de capital.

El Fons de Contingència recull la dotació per atendre necessitats imprevistes de la manera que estableix l'article 15 de la Llei 18/2001, de 12 de desembre, general d'estabilitat pressupostària.

En els crèdits per a operacions financeres s'han de distingir les d'actius financers i les de passius financers.

Els capítols s'han de desglossar en articles i aquests, al seu torn, en conceptes que es poden dividir en sub-conceptes.

2. Amb independència de l'estructura pressupostària, els crèdits s'han d'identificar funcionalment d'acord amb la seva finalitat, deduïda del programa en què apareguin o, excepcionalment, de la seva pròpia naturalesa, per tal de disposar d'una classificació funcional de la despesa.

Article 41. *Estructura dels estats d'ingressos.*

Els estats d'ingressos dels pressupostos als quals es refereix l'article 33.1.a) d'aquesta Llei s'estructuren seguint les classificacions orgànica i econòmica:

a) La classificació orgànica ha de distingir els ingressos corresponents a l'Administració General de l'Estat i els corresponents a cada un dels organismes autònoms, els de la Seguretat Social i els d'altres entitats, segons escaigui.

b) La classificació econòmica ha d'agrupar els ingressos, separant els corrents, els de capital, i les operacions financeres.

En els ingressos corrents s'ha de distingir: impostos directes i cotitzacions socials, impostos indirectes, taxes, preus públics i altres ingressos, transferències corrents i ingressos patrimonials.

En els ingressos de capital s'ha de distingir: alienació d'inversions reals i transferències de capital.

A les operacions financeres s'ha de distingir: actius financers i passius financers.

Els capítols s'han de desglossar en articles i aquests, al seu torn, en conceptes que es poden dividir en sub-conceptes.

CAPÍTOL IV

Dels crèdits i les seves modificacions

SECCIÓ 1a DISPOSICIONS GENERALS

Article 42. *Especialitat dels crèdits.*

Els crèdits per a despeses s'han de destinar exclusivament a la finalitat específica per a la qual hagin estat autoritzats per la Llei de pressupostos o a la que resulti de les modificacions aprovades d'acord amb aquesta Llei.

Article 43. *Especificació dels pressupostos de l'Estat.*

1. En el pressupost de l'Estat els crèdits s'han d'especificar a nivell de concepte, llevat dels crèdits destinats a despeses de personal i les despeses corrents en béns i serveis, que s'han d'especificar a nivell d'article i les inversions reals a nivell de capítol.

2. No obstant això, s'han d'especificar al nivell que correspongui, d'acord amb la seva classificació econòmica concreta, els crèdits següents:

a) Els destinats a atencions protocol·làries i representatives i les despeses reservades.

b) Els declarats ampliables d'acord amb el que estableix l'article 54 d'aquesta Llei.

c) Els que estableixin subvencions nominatives.

d) Els que, si s'escau, estableixi la Llei de pressupostos de cada exercici.

e) Els crèdits extraordinaris que es concedeixin durant l'exercici.

Article 44. Especificació del pressupost dels organismes autònoms i de la Seguretat Social.

1. En el pressupost dels organismes autònoms, de la Seguretat Social i, si s'escau, de les altres entitats de l'apartat 1 de l'article 3 d'aquesta Llei, excepte les relacionades en l'article anterior, els crèdits s'especifiquen a nivell de concepte, llevat dels destinats a despeses de personal, despeses corrents en béns i serveis i les inversions reals, que s'especifiquen a nivell de capítol.

2. No obstant això, s'han d'especificar al nivell que correspongui conforme a la seva classificació econòmica concreta, els crèdits següents:

- a) Els destinats a atencions protocol·làries i representatives.
- b) Els declarats ampliables d'acord amb el que estableix l'article 54 d'aquesta Llei.
- c) Els que estableixin subvencions nominatives.
- d) Els que, si s'escau, estableixi la Llei de pressupostos de cada exercici.
- e) Els crèdits extraordinaris que es concedeixin durant l'exercici.

3. Els crèdits del pressupost de la Seguretat Social s'especifiquen a nivell de grup de programes, excepte els crèdits per a l'acció protectora en la seva modalitat no contributiva i universal que s'especifiquen a nivell de programa.

Article 45. Disponibilitats líquides dels organismes autònoms i altres entitats integrants del sector públic estatal.

S'autoritza el ministre d'Hisenda per declarar no disponibles les transferències corrents o de capital destinades a les entitats integrants del sector públic estatal, quan com a conseqüència de l'existència de suficients disponibilitats líquides puguin no ser necessàries per a l'exercici de la seva activitat pressupostada.

Així mateix, s'autoritza el ministre d'Hisenda per requerir l'ingrés al Tresor de la totalitat o part de les esmentades disponibilitats líquides, a excepció de les procedents de cotitzacions socials i conceptes de recaptació conjunta, quan puguin no ser necessàries per finançar l'exercici de l'activitat indicada. Quan en aquestes entitats hi hagi òrgans col·legiats d'administració, l'ingrés ha de ser acordat prèviament per aquests.

Article 46. Limitació dels compromisos de despesa.

Els crèdits per a despeses són limitadors. No es poden adquirir compromisos de despesa ni obligacions per una quantia superior a l'import dels crèdits autoritzats als estats de despeses, i són nuls de ple dret els actes administratius i les disposicions generals amb rang inferior a Llei que incompleixin aquesta limitació, sense perjudici de les responsabilitats que regula el títol VII d'aquesta Llei.

Article 47. Compromisos de despesa de caràcter plurianual.

1. Es poden adquirir compromisos de despeses que s'hagin d'estendre en exercicis posteriors a aquell en el qual s'autoritza, sempre que no superin els límits i les anualitats que fixa el número següent.

2. El nombre d'exercicis a què es poden aplicar les despeses no és superior a quatre. La despesa que s'imputi a cada un dels exercicis posteriors no pot passar de la quantitat que resulti d'aplicar al crèdit inicial a què correspongui l'operació els percentatges següents: en l'exercici immediatament següent, el 70 per cent,

en el segon exercici, el 60 per cent, i en els exercicis tercer i quart, el 50 per cent.

Les retencions a què es refereix la disposició addicional catorzena del text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, computen a efectes dels límits establerts pels percentatges anteriors.

Aquestes limitacions no són aplicables als compromisos derivats de la càrrega financera del deute i dels arrendaments d'immobles, inclosos els contractes mixtos d'arrendament i adquisició.

Quan no existeixi crèdit inicial i s'hagi de realitzar alguna despesa que no es pugui demorar fins a l'exercici següent i d'aquest derivin compromisos que s'estenguin a futurs exercicis, els percentatges anteriors s'apliquen sobre el crèdit que es doti mitjançant les transferències de crèdit que preveu l'article 51.a). En aquest cas, els límits a què es refereix aquest apartat es computen conjuntament.

3. El Govern, en casos especialment justificats, pot acordar la modificació dels percentatges anteriors, incrementar el nombre d'anualitats o autoritzar l'adquisició de compromisos de despeses que s'hagin d'atendre en exercicis posteriors en el cas que no hi hagi crèdit inicial. A aquests efectes, el ministre d'Hisenda, a iniciativa del ministeri corresponent, ha d'elevat al Consell de Ministres la proposta oportuna, amb l'informe previ de la Direcció General de Pressupostos que acrediti la seva coherència amb la programació a què es refereixen els articles 28 i 29 d'aquesta Llei.

4. Els compromisos a què es refereix aquest article s'han d'especificar en els escenaris pressupostaris plurianuals i han de ser objecte de comptabilització separada.

Article 48. Adquisicions, obres amb pagament ajornat i altres compromisos de caràcter plurianual.

1. Pot ser diferit el venciment de l'obligació de pagament del preu de compra de béns immobles adquirits directament l'import dels quals passi de sis milions d'euros, sense que, en cap cas, el desemborsament inicial a la signatura de l'escriptura pugui ser inferior al 25 per cent del preu, i la resta es pot distribuir en els quatre exercicis següents dins de les limitacions percentuals que conté l'article 47 d'aquesta Llei.

2. El procediment que descriu l'article 47 d'aquesta Llei és aplicable en el cas dels contractes d'obres que s'efectuïn sota la modalitat d'abonament total d'aquests, segons el que preveu l'article 99.2 del text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny.

Article 49. Temporalitat dels crèdits.

1. Amb càrrec als crèdits de l'estat de despeses de cada pressupost només es poden contreure obligacions derivades d'adquisicions, obres, serveis i altres prestacions o despeses en general que es realitzin en el mateix exercici pressupostari, sense perjudici de les excepcions que estableixen els apartats 2 i 3 de l'article 34 d'aquesta Llei.

2. Els crèdits per a despeses que l'últim dia de l'exercici pressupostari no estiguin afectats al compliment d'obligacions ja reconegudes, queden anul·lats de ple dret, sense perjudici del que estableix l'article 58 d'aquesta Llei.

Article 50. Fons de contingència d'execució pressupostària.

1. El pressupost de l'Estat, a fi de fer front durant l'exercici pressupostari a necessitats inajornables, de

caràcter no discrecional per a les quals no es faci en tot o en part l'adequada dotació de crèdit, ha d'incloure una secció sota la rúbrica «Fons de Contingència d'execució pressupostària», per l'import del dos per cent del total de despeses per a operacions no financeres, destinat únicament a finançar, quan sigui procedent, les modificacions següents:

- a) Les ampliacions de crèdit que regula l'article 54.
- b) Els crèdits extraordinaris i suplementos de crèdit, de conformitat amb el que preveu l'article 55.
- c) Les incorporacions de crèdit, d'acord amb l'article 58.

En cap cas es pot utilitzar el Fons per finançar modificacions destinades a donar cobertura a despeses o actuacions que derivin de decisions discrecionals de l'Administració, que no tinguin cobertura pressupostària.

2. L'aplicació del Fons de Contingència s'aprova, a proposta del ministre d'Hisenda, mitjançant un acord del Consell de Ministres prèviament a l'autorització de les respectives modificacions de crèdit.

3. El Govern ha de remetre a les Corts Generals, per mitjà del ministre d'Hisenda, un informe trimestral sobre la utilització del Fons regulat en aquest article.

SECCIÓ 2a DE LES MODIFICACIONS DE CRÈDITS

Article 51. *Modificació dels crèdits inicials.*

La quantia i finalitat dels crèdits continguts en els pressupostos de despeses només poden ser modificades durant l'exercici, dins dels límits i d'acord amb el procediment que estableixen els articles següents, mitjançant:

- a) Transferències.
- b) Generacions.
- c) Ampliacions.
- d) Crèdits extraordinaris i suplementos de crèdit.
- e) Incorporacions.

Article 52. *Transferències de crèdit.*

1. Les transferències són traspasos de dotacions entre crèdits. Es poden fer entre els diferents crèdits del pressupost fins i tot amb la creació de crèdits nous, amb les restriccions següents:

- a) No es poden fer des de crèdits per a operacions financeres a la resta dels crèdits, ni des de crèdits per a operacions de capital a crèdits per a operacions corrents.
- b) No es poden fer entre crèdits de diferents seccions pressupostàries.
- c) No minoren crèdits extraordinaris o crèdits que s'hagin suplementat o ampliat en l'exercici. Aquesta restricció no afecta crèdits amb caràcter ampliable de les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social o quan afectin crèdits de la secció 06 «Deute públic».
- d) En l'àmbit de les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social no es poden minorar crèdits ampliables excepte per finançar altres crèdits ampliables.

2. Les restriccions anteriors no afecten les transferències de crèdit que s'hagin de realitzar com a conseqüència de reorganitzacions administratives o traspàs de competències a comunitats autònomes; les que derivin de convenis o acords de col·laboració entre diferents departaments ministerials, òrgans de l'Estat amb seccions diferenciades en el pressupost de l'Estat o organismes autònoms; les que s'efectuïn per donar compliment al que disposa la Llei 16/1985, de 25 de juny,

del patrimoni històric espanyol i les que es realitzin des del programa d'imprevistos.

3. En cap cas les transferències poden crear crèdits destinats a subvencions nominatives llevat que aquestes derivin d'una norma amb rang de llei o es tracti de subvencions o aportacions a altres ens del sector públic estatal.

Article 53. *Generacions de crèdit.*

1. Les generacions són modificacions que incrementen els crèdits com a conseqüència de la realització de determinats ingressos no previstos o superiors als previstos en el pressupost inicial.

2. Poden donar lloc a generacions els ingressos realitzats en el mateix exercici com a conseqüència de:

- a) Aportació de l'Estat als organismes autònoms o a les entitats amb pressupost limitador, així com dels organismes autònoms i les entitats amb pressupost limitador i altres persones naturals o jurídiques a l'Estat o altres organismes autònoms o entitats amb pressupost limitador, per finançar conjuntament despeses que per la seva naturalesa estiguin compreses a les finalitats o objectius que hi estan assignats.
- b) Vendes de béns i prestació de serveis.
- c) Alienacions d'immobilitzat.
- d) Reemborsos de préstecs.
- e) Ingressos legalment afectats a la realització d'actuacions determinades.
- f) Ingressos per reintegraments de pagaments indeguts realitzats amb càrrec a crèdits del pressupost corrent.

3. La generació només es pot realitzar quan s'hagin efectuat els corresponents ingressos que la justifiquen. No obstant això, en el cas dels organismes autònoms, la generació com a conseqüència del supòsit previst en el paràgraf a) de l'apartat anterior es pot realitzar una vegada efectuat el reconeixement del dret per l'organisme o quan existeixi un compromís ferm d'aportació, sempre que es prevegi realitzar l'ingrés en el mateix exercici.

4. Quan els ingressos provinguin de la venda de béns o prestacions de serveis, les generacions s'efectuen únicament en els crèdits destinats a cobrir despeses de la mateixa naturalesa que les que es van originar per l'adquisició o producció dels béns alienats o per la prestació del servei.

Quan l'alienació es refereixi a immobilitzat, la generació es pot fer únicament en els crèdits corresponents a operacions de la mateixa naturalesa econòmica.

Els ingressos procedents de reembors de préstecs únicament poden donar lloc a generacions en els crèdits destinats a la concessió de nous préstecs.

5. Amb caràcter excepcional poden generar crèdit en el pressupost de l'exercici els ingressos realitzats en l'últim trimestre de l'exercici anterior.

Article 54. *Crèdits ampliables.*

1. Excepcionalment tenen la condició d'ampliables els crèdits destinats al pagament de pensions de classes passives de l'Estat i els destinats a atendre obligacions específiques de l'exercici respectiu, derivades de normes amb rang de llei, que de manera taxativa i degudament explicitats es detallin a l'estat de despeses dels pressupostos generals de l'Estat i, en virtut d'això, se'n pot incrementar la quantia fins a l'import que assoleixin les respectives obligacions.

Així mateix, tenen la condició d'ampliables els crèdits destinats a satisfer obligacions derivades del deute de l'Estat i dels seus organismes autònoms, tant per inte-

ressos i amortitzacions de principal, com per despeses derivades de les operacions d'emissió, conversió, canvi o amortització d'aquest.

2. En tot cas, es consideren ampliables en la quantia resultant de les obligacions que es reconeixin i liquidin segons les disposicions aplicables en cada cas els crèdits inclosos en els pressupostos de la Seguretat Social que es detallen a continuació:

a) Els destinats al pagament de pensions de tot tipus; prestacions per incapacitat temporal, protecció a la família, maternitat i risc durant l'embaràs, així com els lliuraments únics i els subsidis de recuperació, sempre que estiguin legalment o per reglament establerts i sigui obligatori i no graciabla el seu pagament per part de la Seguretat Social i la seva quantia estigui objectivament determinada.

b) Els destinats al pagament dels subsidis de garantia d'ingressos mínims, de mobilitat i per a ajuda d'una tercera persona, que preveu la Llei d'integració social de minusvàlids, en la mesura que s'hagin ampliat en el pressupost de l'Estat.

c) Els que emparen la constitució de capitals renda per al pagament de pensions.

3. Les ampliacions de crèdit que afectin operacions del pressupost de l'Estat es financen amb càrrec al Fons de Contingència, d'acord amb el que preveu l'article 50 d'aquesta Llei, o amb baixa en altres crèdits del pressupost no financer.

El finançament de les ampliacions de crèdit en el pressupost dels organismes autònoms únicament es pot fer amb càrrec a la part del romanent de tresoreria al final de l'exercici anterior que no hagi estat aplicada en el pressupost de l'organisme o amb més ingressos sobre els previstos inicialment.

En el cas que el finançament proposat per a la modificació del pressupost de l'organisme faci necessària la modificació del pressupost de despeses de l'Estat, les dues modificacions s'acorden mitjançant el procediment que li sigui aplicable a la de l'Estat.

El finançament de les ampliacions de crèdit en el pressupost de les entitats de la Seguretat Social es pot fer amb càrrec a la part del romanent de tresoreria al final de l'exercici anterior que no hagi estat aplicada en el pressupost, amb més ingressos sobre els previstos inicialment o amb baixa en altres crèdits del pressupost.

4. No es poden ampliar crèdits que hagin estat mino-rats prèviament, excepte en l'àmbit de les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social i en el de la secció 06 «Deute públic», sempre que la seva aprovació no redueixi la capacitat de finançament de l'Estat en l'exercici, computada en la forma que estableix l'apartat 2 de l'article 3 de la Llei 18/2001, de 12 de desembre, general d'estabilitat pressupostària.

Article 55. *Crèdits extraordinaris i suplementes de crèdit de l'Estat.*

1. Quan s'hagi de fer alguna despesa amb càrrec al pressupost de l'Estat que no es pugui demorar fins a l'exercici següent, i no hi hagi crèdit adequat o sigui insuficient i no ampliable el consignat i la seva dotació no sigui possible per mitjà de les restants figures que preveu l'article 51, s'ha de procedir a tramitar un crèdit extraordinari o suplementari de l'inicialment previst. El finançament d'aquests es fa de la forma que s'indica a continuació:

a) Si la necessitat sorgeix en operacions no financeres del pressupost, el crèdit extraordinari o suplementari, es finança mitjançant baixa en els crèdits del Fons de Contingència o en altres de no financers que es considerin adequats.

b) Si la necessitat sorgeix en operacions financeres del pressupost, es finança amb deute públic o amb baixa en altres crèdits de la mateixa naturalesa.

2. El ministre d'Hisenda proposa al Consell de Ministres la remissió d'un projecte de llei a les Corts Generals, amb l'informe previ de la Direcció General de Pressupostos i dictamen del Consell d'Estat en els casos següents:

a) Quan es tracti de crèdits extraordinaris per atendre obligacions d'exercicis anteriors, tant si es finança mitjançant baixa en el Fons de Contingència com amb baixa en altres crèdits, o quan es tracti de suplementes de crèdit per atendre obligacions d'exercicis anteriors, quan s'hagin de finançar amb baixa en altres crèdits.

b) Quan es tracti de crèdits extraordinaris o suplementaris per atendre obligacions del mateix exercici quan es financin amb baixa en altres crèdits.

c) Quan es tracti de crèdits extraordinaris o suplementaris que afectin operacions financeres del pressupost.

3. El Consell de Ministres autoritza els crèdits extraordinaris per atendre obligacions de l'exercici corrent, així com els suplementes de crèdit quan es financin amb baixa al Fons de Contingència.

Article 56. *Regles per als crèdits extraordinaris i suplementaris dels organismes autònoms.*

1. Quan la necessitat d'un crèdit extraordinari o suplementari afecti el pressupost d'un organisme autònom, la seva autorització s'ha de tramitar de conformitat amb el que estableixen els apartats següents.

2. El finançament dels crèdits extraordinaris o suplementaris es pot fer únicament amb càrrec a la part del romanent de tresoreria al final de l'exercici anterior que no hagi estat aplicada en el pressupost de l'organisme, o amb més ingressos sobre els previstos inicialment.

En el cas que el finançament proposat per a la modificació del pressupost de l'organisme faci necessària la modificació del pressupost de despeses de l'Estat, les dues modificacions s'acorden conjuntament, mitjançant el procediment que li sigui aplicable a la de l'Estat.

3. La competència per autoritzar crèdits extraordinaris o suplementaris correspon:

a) Als presidents o directors dels organismes fins a un import del 10 per cent del corresponent capítol del seu pressupost inicial de despeses, quan no superi la quantia de 500.000 euros, exclosos els que afectin despeses de personal o les previstes a l'apartat 2 de l'article 43 d'aquesta Llei, i s'ha de donar compte dels acords al ministre de qui depenguin i al ministre d'Hisenda.

b) Al ministre d'Hisenda quan, en el cas que se superi algun dels anteriors límits, no s'assoleixi el 20 per cent del corresponent capítol del seu pressupost inicial de despeses ni se superi la quantia d'1.000.000 d'euros. Així mateix, li correspon l'autorització dels que estiguin entre els supòsits d'exclusió a què es refereix el paràgraf a) sempre que la seva quantia no superi els límits que estableix aquest apartat.

c) Al Consell de Ministres en la resta de casos.

4. Els límits que estableix l'apartat 3 anterior, als efectes de determinar la competència per realitzar aquestes modificacions, es refereixen al conjunt de les efectuades en l'exercici pressupostari, i es computen de forma independent segons afecti despeses de personal o les incloses a l'apartat 2 de l'article 43 o es tracti de la resta de les despeses.

No es computen per a la determinació dels esmentats límits les modificacions que es financin amb increment en l'aportació de l'Estat.

5. El ministre d'Hisenda ha de donar compte trimestralment a les Corts Generals dels crèdits extraordinaris i suplementes de crèdit tramitats a l'empara d'aquest article.

Article 57. *Crèdits extraordinaris i suplementes de crèdit de la Seguretat Social.*

1. Quan la necessitat d'un crèdit extraordinari o suplementari afecti el pressupost de les entitats de la Seguretat Social, se n'ha de tramitar l'autorització de conformitat amb el que estableixen els apartats següents.

2. El finançament dels crèdits extraordinaris o suplementaris es pot realitzar únicament amb càrrec a la part del romanent de tresoreria al final de l'exercici anterior que no hagi estat aplicada en el pressupost de l'entitat o amb més ingressos sobre els previstos inicialment.

La competència per autoritzar crèdits extraordinaris o suplementaris correspon, amb l'informe previ del Ministeri d'Hisenda, al Govern quan el seu import sigui superior al dos per cent del pressupost inicial de despeses de la respectiva entitat i al ministre de Treball i Afers Socials, o al de Sanitat i Consum quan la modificació afecti el pressupost de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària, quan el seu import no excedeixi el percentatge esmentat.

3. Els límits percentuals que estableix l'apartat 2 anterior, als efectes de determinar la competència per acordar aquestes modificacions, es refereixen al conjunt de les efectuades en l'exercici pressupostari per al respectiu pressupost, sense que siguin computables en la seva determinació les finançades amb increment de l'aportació de l'Estat.

4. El ministre de Treball i Afers Socials ha de donar compte trimestralment a les Corts Generals dels crèdits extraordinaris i suplementes de crèdit concedits a l'empara d'aquest article.

Article 58. *Incorporacions de crèdit.*

No obstant el que disposa l'article 49, es poden incorporar als corresponents crèdits d'un exercici els romanents de crèdit de l'exercici anterior, en els casos següents:

a) Quan ho disposi una norma de rang legal.
b) Els procedents de les generacions a les quals es refereix l'apartat 2 de l'article 53, en els seus paràgrafs a) i e).

c) Els derivats de retencions efectuades per al finançament de crèdits extraordinaris o suplementes de crèdit, quan el seu pagament hagi estat anticipat d'acord amb el procediment que preveu aquesta Llei i les lleis de concessió hagin quedat pendents d'aprovació pel Parlament al final de l'exercici pressupostari.

d) Els que resultin de crèdits extraordinaris i suplementes de crèdit que hagin estat concedits mitjançant una norma amb rang de llei l'últim mes de l'exercici pressupostari anterior.

Les incorporacions de crèdit que afectin el pressupost de l'Estat es financen mitjançant baixa al Fons de Contingència d'acord amb el que preveu l'article 50 d'aquesta Llei o amb baixa en altres crèdits d'operacions no financeres.

Les incorporacions de crèdit en el pressupost d'organismes autònoms i entitats de la Seguretat Social es poden realitzar únicament amb càrrec a la part del roma-

nant de tresoreria que al final de l'exercici anterior no hagi estat aplicada al pressupost de l'organisme.

En el pressupost de la Seguretat Social es poden incorporar als crèdits corresponents els romanents que resultin dels crèdits extraordinaris i suplementes de crèdit autoritzats l'últim mes de l'exercici anterior.

Article 59. *Aplicació de determinades modificacions al Fons de contingència.*

A les modificacions relatives al pagament del deute públic, així com a les que no redueixin la capacitat de finançament de l'Estat en l'exercici, computada de la manera que estableix l'article 3.2 de la Llei 18/2001, de 12 de desembre, general d'estabilitat pressupostària, no els és aplicable el que estableix l'article 16 de la Llei esmentada, a excepció dels crèdits extraordinaris i suplementes de crèdit a què es refereix l'article 58.c) anterior.

Article 60. *Avançaments de tresoreria.*

1. Amb caràcter excepcional, el Govern, a proposta del ministre d'Economia, pot concedir avançaments de tresoreria per atendre despeses inajornables, amb el límit màxim a cada exercici de l'1 per cent dels crèdits autoritzats a l'Estat per la Llei de pressupostos generals de l'Estat, en els casos següents:

a) Quan, una vegada iniciada la tramitació dels expedients de concessió de crèdits extraordinaris o de suplementes de crèdit, n'hagi dictaminat informe favorable el Consell d'Estat.

b) Quan s'hagi promulgat una llei que estableixi obligacions el compliment de les quals exigeixi la concessió de crèdit extraordinari o suplement de crèdit.

2. Si el crèdit extraordinari o el suplement de crèdit a concedir en el pressupost de l'Estat es destina a finançar necessitats plantejades en el pressupost dels organismes autònoms, la concessió de l'avançament de tresoreria comporta l'autorització per atendre en l'organisme el pagament d'aquestes necessitats mitjançant operacions de tresoreria.

3. Si les Corts Generals no aproven el projecte de llei de concessió del crèdit extraordinari o del suplement de crèdit el Govern, a proposta del ministre d'Hisenda, ha de disposar la cancel·lació de l'avançament de tresoreria amb càrrec als crèdits del respectiu departament ministerial o organisme autònom, si s'escau, la minoració del qual ocasioni menys trastorns per al servei públic.

SECCIÓ 3a DE LES COMPETÈNCIES EN MATÈRIA DE MODIFICACIONS DE CRÈDIT

Article 61. *Competències del Govern.*

Correspon al Govern, a proposta del ministre d'Hisenda i a iniciativa dels ministres afectats:

a) Autoritzar les transferències entre diferents seccions pressupostàries com a conseqüència de reorganitzacions administratives.

b) Autoritzar, respecte del pressupost dels organismes autònoms, les modificacions previstes en el paràgraf c) de l'apartat 3 de l'article 56 d'aquesta Llei.

c) Autoritzar, respecte del pressupost de la Seguretat Social, les modificacions reservades al Govern a l'apartat 2 de l'article 57 d'aquesta Llei.

d) Autoritzar els crèdits extraordinaris i suplementaris a què es refereix l'apartat 3 de l'article 55.

Article 62. Competències del ministre d'Hisenda.

Correspon al ministre d'Hisenda:

1. Autoritzar les modificacions pressupostàries següents:

a) Les transferències no reservades a la competència del Consell de Ministres que, d'acord amb l'article 63, no es puguin acordar directament pels titulars dels departaments afectats.

b) Les generacions que preveu el paràgraf c) de l'apartat 2 de l'article 53 i les que correspongui realitzar en el pressupost de l'Estat en els supòsits definits en els paràgrafs b) i e) del mateix apartat, encara que els ingressos s'hagin realitzat l'últim trimestre de l'exercici anterior.

c) Les incorporacions de romanents que regula l'article 58.

d) Les ampliacions de crèdit que preveu l'article 54.1.

e) Les previstes, respecte del pressupost dels organismes autònoms, en el paràgraf b) de l'apartat 3 de l'article 56.

2. Acordar o denegar les modificacions pressupostàries, en els casos de competència dels titulars dels ministeris i organismes autònoms, quan hi hagi informe negatiu de la Intervenció Delegada i el titular de la competència el remeti en discrepància al ministre d'Hisenda.

Article 63. Competències dels ministres.

1. Els titulars dels diferents ministeris poden autoritzar, amb l'informe favorable previ de la Intervenció Delegada competent al ministeri o, si s'escau, a les entitats a les quals es refereix l'article 3.1 d'aquesta Llei, les modificacions pressupostàries següents:

a) Transferències entre crèdits d'un mateix programa o entre programes d'un mateix servei, fins i tot amb la creació de crèdits nous en el cas dels destinats a la compra de béns corrents i serveis o inversions reals, sempre que estiguin previstos prèviament en els codis que defineixen la classificació econòmica i no s'incrementin els de personal o els altres que enumera l'apartat 2 de l'article 43 d'aquesta Llei.

b) Generacions de crèdit en els casos que preveuen els paràgrafs a), d) i f) de l'apartat 2 de l'article 53 d'aquesta Llei, encara que els ingressos s'hagin realitzat en l'últim trimestre de l'exercici anterior.

El ministre de Treball i Afers Socials exerceix, respecte del pressupost de la Seguretat Social, les competències que l'article 62 atorga al Ministeri d'Hisenda, excepte en el cas de l'ampliació de crèdits a què es refereix el paràgraf d) d'aquest article. No obstant això, quan les transferències incrementin crèdits per a l'acció protectora de la Seguretat Social en la seva modalitat no contributiva i universal amb baixa en crèdits destinats a l'acció protectora de la Seguretat Social en la seva modalitat contributiva, es requereix l'informe favorable del Ministeri d'Hisenda. En la part relativa al pressupost de despeses de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària, aquesta competència l'exerceix el ministre de Sanitat i Consum.

Els presidents dels òrgans de l'Estat amb seccions diferenciades en els pressupostos generals de l'Estat tenen les competències que estableix aquest número en relació amb les modificacions pressupostàries del pressupost de despeses respectivament, sense perjudici del principi d'autonomia pressupostària de les Corts Generals. En el cas dels presidents dels òrgans constitucionals no és aplicable la limitació que conté el paràgraf a) d'aquest apartat respecte de l'increment de les despeses de personal.

2. Els presidents i directors dels organismes autònoms, i de les restants entitats compreses a l'article 3.1 d'aquesta Llei, a més de les competències que els atorga l'article 56 exerceixen, referides als seus pressupostos respectius, les relatives a les generacions contingudes en els paràgrafs b) i e) de l'apartat 2 de l'article 53, així com les establertes en aquest article a favor dels ministres, que les poden avocar en tot o en part. Els acords d'avocació s'han de comunicar a la Direcció General de Pressupostos.

3. Correspon als presidents i directors de les entitats de la Seguretat Social l'autorització, en els seus respectius pressupostos, de les modificacions següents:

a) Les generacions de crèdit a què es refereix l'article 53, excepte en el supòsit de l'apartat 2.c), encara que els ingressos s'hagin realitzat l'últim trimestre de l'exercici anterior.

b) Les ampliacions de l'article 54.2.

c) Les transferències entre un mateix programa i capítol o programes de la mateixa entitat i capítol, fins i tot amb la creació de crèdits nous en el cas dels destinats a la compra de béns corrents i serveis i inversions reals, sempre que no afectin les despeses de personal, actuacions protocol·làries i representatives o suposin una desviació en els objectius dels programes.

No obstant això, quan les transferències incrementin crèdits per a l'acció protectora de la Seguretat Social en la seva modalitat no contributiva i universal amb baixa en crèdits destinats a l'acció protectora de la Seguretat Social en la seva modalitat contributiva, es requereix l'informe favorable del Ministeri d'Hisenda.

Aquestes competències poden ser avocades, en tot o en part, pel ministre de Sanitat i Consum respecte del pressupost d'Institut Nacional de Gestió Sanitària i pel ministre de Treball i Afers Socials respecte al pressupost de les restants entitats de la Seguretat Social.

4. Una vegada autoritzades les modificacions pressupostàries a què es refereix aquest article els acords que afectin el pressupost de l'Estat o dels seus organismes es remeten a la Direcció General de Pressupostos del Ministeri d'Hisenda perquè n'instrumenti l'execució.

CAPÍTOL V**De les entitats públiques empresarials, societats mercantils estatals i fundacions del sector públic estatal****Article 64. Pressupost.**

1. Les societats mercantils estatals i les entitats públiques empresarials han d'elaborar un pressupost d'explotació que detalli els recursos i les dotacions anuals corresponents. Així mateix, han de formar un pressupost de capital amb el mateix detall. Els pressupostos d'explotació i de capital s'han d'integrar als pressupostos generals de l'Estat.

També han d'elaborar pressupostos d'explotació i de capital les entitats a què es refereixen els paràgrafs g) i h) de l'apartat 1 de l'article 2, integrades al sector públic empresarial. Les referències realitzades en aquest capítol a les entitats públiques empresarials també s'apliquen a les entitats expressades en aquest paràgraf.

Els fons a què es refereix l'apartat 2 de l'article 2 d'aquesta Llei i les fundacions del sector públic estatal han d'elaborar, igualment, pressupostos d'explotació i de capital.

2. Els pressupostos d'explotació i de capital estan constituïts per una previsió del compte de resultats i del quadre de finançament de l'exercici corresponent. Com a annex als pressupostos esmentats s'adjunta una previsió del balanç de l'entitat, així com la documentació complementària que determini el Ministeri d'Hisenda.

3. Les entitats han de remetre els estats financers assenyalats a l'apartat anterior, a més dels referits a l'exercici relatiu al projecte de pressupostos generals de l'Estat, a la liquidació de l'últim exercici tancat i a l'avenç de la liquidació de l'exercici corrent.

4. Juntament amb els pressupostos d'explotació i de capital, les entitats han de remetre una memòria explicativa del seu contingut, de l'execució de l'exercici anterior i de la previsió de l'execució de l'exercici corrent.

Article 65. *Programa d'actuació plurianual.*

1. Les entitats que hagin d'elaborar els pressupostos d'explotació i de capital d'acord amb el que disposa l'article 64 d'aquesta Llei han de formular, així mateix, anualment un programa d'actuació plurianual, amb les excepcions que preveu l'apartat 2 de l'article 66 d'aquesta Llei.

2. El programa d'actuació plurianual està integrat pels estats financers que determina l'article 64 d'aquesta Llei i, juntament amb la documentació indicada a l'apartat següent, ha de reflectir les dades economicofinanceres previstes per a l'exercici relatiu al projecte de pressupostos generals de l'Estat i als dos exercicis immediatament següents, segons les línies estratègiques i objectius definits per a l'entitat.

3. Els programes d'actuació plurianual s'acompanyen de la informació de caràcter complementari següent:

a) Hipòtesi de l'evolució dels principals indicadors macroeconòmics que hagin servit de base per a l'elaboració dels programes d'actuació plurianual.

b) Premisses principals del plantejament que conformi les línies estratègiques de l'entitat.

c) Previsions plurianuals dels objectius a assolir.

d) Memòria de les principals actuacions de l'entitat.

e) Programa d'inversions.

f) Pla financer del període que quantifica els recursos i les fonts externes de finançament.

g) La resta de documentació que determini el Ministeri d'Hisenda.

Article 66. *Tramitació.*

1. Els pressupostos d'explotació i de capital els han de remetre les entitats conjuntament amb els programes d'actuació plurianual actualitzats, abans del 10 de juliol de cada any, per mitjà del departament de què depenguin, al Ministeri d'Hisenda. L'estructura bàsica i la documentació complementària dels documents esmentats les estableix el Ministeri d'Hisenda i les desenvolupa cada entitat d'acord amb les seves necessitats.

2. No estan obligats a presentar el programa d'actuació plurianual les societats mercantils estatals que, d'acord amb el que disposa la legislació mercantil vigent, puguin presentar balanç abreujat, llevat que rebin amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat subvencions d'explotació o capital o una altra aportació de qualsevol naturalesa. Tampoc han de presentar el programa d'actuació plurianual les fundacions del sector públic estatal.

3. Les entitats que hagin d'elaborar els pressupostos d'explotació i de capital que tinguin, directament o indirectament, la majoria de capital social d'una o diverses societats mercantils estatals poden presentar els seus pressupostos d'explotació i de capital i, si s'escau, els seus programes d'actuació plurianual de forma consolidada amb les esmentades societats mercantils estatals, i relacionar les societats objecte de presentació consolidada. Aquesta norma no s'aplica a les societats mercantils estatals que, al seu torn, estiguin participades majoritàriament, de forma directa o indirecta, per una

altra entitat que hagi d'elaborar els pressupostos d'explotació i de capital.

Han de presentar, en tot cas, el pressupost d'explotació i de capital i, si s'escau, el programa d'actuació plurianual de forma individualitzada, les entitats públiques empresarials i les fundacions del sector públic estatal, així com les societats mercantils estatals que sollicitin amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat subvencions d'explotació o capital o una altra aportació de qualsevol naturalesa.

4. Els programes d'actuació plurianual s'han de sotmetre a l'acord del Govern abans del final de febrer de cada any, a proposta del ministre d'Hisenda. A aquests efectes, les entitats han d'elaborar oportunament les adaptacions que siguin necessàries, a l'efecte del procés d'aprovació per les Corts Generals dels seus pressupostos d'explotació i de capital i les han de remetre al Ministeri d'Hisenda per mitjà del departament de què depenguin.

Article 67. *Modificacions pressupostàries.*

1. Les societats mercantils estatals i les entitats públiques empresarials han de dirigir el seu funcionament a la consecució dels objectius emanats dels plantejaments reflectits en els seus pressupostos d'explotació i capital i als seus programes d'actuació plurianual, si s'escau.

2. Quan alguna de les entitats esmentades a l'apartat anterior rebí amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat subvencions d'explotació o de capital o una altra aportació de qualsevol naturalesa, les autoritzacions de les variacions anuals que suposin increment de dotacions dels seus pressupostos d'explotació i capital s'han d'ajustar al següent:

a) Si la variació afecta les aportacions estatals recollides en els pressupostos generals de l'Estat, la competència correspon a l'autoritat que la tingui atribuïda respecte de les modificacions pressupostàries corresponents.

b) Si les variacions no afecten les aportacions estatals esmentades, és competència del ministre d'Hisenda quan el seu import passi de la quantia de 600.000 euros i del cinc per cent de les xifres aprovades per al total de les dotacions tant del pressupost d'explotació com del pressupost de capital, exclosos del còmput del primer els impostos i els resultats i del segon la variació del capital circulant. No obstant això, quan la variació superi la quantia de 12 milions d'euros i del 10 per cent, la seva autorització correspon al Govern.

c) Sense perjudici del que estableix el paràgraf anterior, és competència del Govern autoritzar la variació per un import superior a la quantia de 600.000 euros i al cinc per cent de la xifra aprovada individualitzadament per a les despeses de personal, sempre llevat dels límits determinats per llei. En el cas de les dotacions per a les inversions materials i immaterials, les inversions financeres i l'endeutament a llarg termini, els límits de l'incís anterior són de 12 milions d'euros i del 10 per cent, respectivament.

En els altres casos, la variació de les dotacions l'autoritza el ministre d'Hisenda.

3. Les entitats públiques empresarials i les fundacions del sector públic estatal només poden incrementar, durant l'exercici i fins a un cinc per cent, la xifra total que dediquin al finançament dels programes de les societats mercantils estatals en què participin. En els altres casos, es requereix autorització del Govern.

Article 68. Convenis amb l'Estat.

1. En els supòsits en els quals s'estipulin convenis i contractes programa amb l'Estat que donin lloc a règims especials, tant per les entitats a què es refereix l'apartat 1 de l'article 64 d'aquesta Llei com per qualsevol altra que rebin subvencions d'explotació i de capital o una altra aportació de naturalesa diferent amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat s'han d'establir, com a mínim, les clàusules corresponents sobre les matèries següents:

a) Hipòtesis macroeconòmiques i sectorials que serveixin de base a l'acord.

b) Objectius de la política de personal, rendibilitat, productivitat o reestructuració tècnica de l'explotació econòmica, així com mètodes indicadors d'avaluació d'aquells.

c) Aportacions amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat en les diferents modalitats a què es refereix aquest apartat.

d) Mitjans que s'han d'emprar per adaptar els objectius acordats a les variacions que hi ha hagut al respecte entorn econòmic.

e) Efectes que deriven de l'incompliment dels compromisos acordats.

f) Control pel Ministeri d'Hisenda de l'execució del conveni i dels resultats derivats de la seva aplicació.

2. El control a què es refereix el paràgraf f) de l'apartat 1 anterior no exclou el que pugui correspondre als respectius departaments o organismes de què depenguin les entitats que hagin subscrit el conveni corresponent.

3. La subscripció del conveni a què es refereixen els apartats anteriors no exclou l'elaboració del pressupost d'explotació i de capital i del programa d'actuació plurianual.

CAPÍTOL VI**De la gestió pressupostària****SECCIÓ 1a PRINCIPIS GENERALS DE LA GESTIÓ PRESSUPOSTÀRIA****Article 69. Principis de funcionament de la gestió economicofinancera.**

1. Els subjectes que integren el sector públic estatal han d'adequar la seva gestió economicofinancera al compliment de l'eficàcia en la consecució dels objectius fixats i de l'eficiència en l'assignació i utilització de recursos públics, en un marc d'objectivitat i transparència en la seva activitat administrativa.

2. La programació i execució de l'activitat economicofinancera del sector públic estatal té com a finalitat el desenvolupament d'objectius i el control de la gestió dels resultats, i contribueix a la contínua millora dels procediments, serveis i prestacions públiques, d'acord amb les polítiques de despesa que estableix el Govern i en funció dels recursos disponibles.

3. L'Estat ha d'observar les vies adequades de cooperació i coordinació amb altres administracions públiques, a fi de racionalitzar l'ús dels recursos amb què es dota el sector públic estatal.

4. Els titulars dels ens i òrgans administratius que componen el sector públic estatal són responsables de la consecució dels objectius fixats, i han de promoure un ús eficient dels recursos públics i prestar un servei de qualitat als ciutadans.

SECCIÓ 2a GESTIÓ PER OBJECTIUS DEL SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU ESTATAL**Article 70. Sistema d'objectius.**

1. Els centres gestors de la despesa responsables dels diferents programes pressupostaris han d'establir, per mitjà de l'elaboració dels programes plurianuals a què es refereix l'article 30 d'aquesta Llei, un sistema d'objectius per complir en la seva respectiva àrea d'actuació, que sigui adequat a la naturalesa i les característiques d'aquesta.

2. Els sistemes de gestió i control de les despeses públiques s'han d'orientar a assegurar la realització dels objectius finals dels programes pressupostaris i a proporcionar informació sobre el seu compliment, les desviacions que es puguin haver produït i les causes.

Article 71. Balanç de resultats i informe de gestió.

Els titulars dels centres gestors de la despesa responsables dels diferents programes pressupostaris han de formular un balanç de resultats i un informe de gestió relatiu al compliment dels objectius fixats per a aquell exercici al programa plurianual corresponent a l'esmentat centre gestor de la despesa, que s'han d'incorporar a la memòria dels comptes anuals corresponents, en els termes que estableix l'article 128 d'aquesta Llei.

Article 72. Avaluació de polítiques de despesa.

El Ministeri d'Hisenda, en col·laboració amb els diferents centres gestors de despeses, ha d'impulsar i coordinar l'avaluació continuada de les polítiques de despesa amb la finalitat d'assegurar que aquestes assoleixin els seus objectius estratègics i l'impacte socioeconòmic que pretenen.

SECCIÓ 3a GESTIÓ DELS PRESSUPOSTOS GENERALS DE L'ESTAT**Article 73. Fases del procediment de la gestió de les despeses.**

1. La gestió del pressupost de despeses de l'Estat i dels seus organismes autònoms i de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social es realitza per mitjà de les fases següents:

- a) Aprovació de la despesa.
- b) Compromís de despesa.
- c) Reconeixement de l'obligació.
- d) Ordenació del pagament.
- e) Pagament material.

2. L'aprovació és l'acte mitjançant el qual s'autoritza la realització d'una despesa determinada per una quantia certa o aproximada, i es reserva a aquesta finalitat la totalitat o part d'un crèdit pressupostari.

L'aprovació inicia el procediment d'execució de la despesa, sense que impliqui relacions amb tercers aliens a la hisenda pública estatal o a la Seguretat Social.

3. El compromís és l'acte mitjançant el qual s'acorda, després del compliment dels tràmits legalment establerts, la realització de despeses aprovades prèviament, per un import determinat o determinable.

El compromís és un acte amb rellevància jurídica envers tercers, que vincula la hisenda pública estatal o la Seguretat Social a la realització de la despesa a què es refereixi en la quantia i les condicions establertes.

4. El reconeixement de l'obligació és l'acte mitjançant el qual es declara l'existència d'un crèdit exigible

contra la hisenda pública estatal o contra la Seguretat Social, derivat d'una despesa aprovada i compromès i que comporta la proposta de pagament corresponent.

El reconeixement d'obligacions amb càrrec a la hisenda pública estatal es produeix amb l'acreditació documental prèvia davant l'òrgan competent de la realització de la prestació o el dret del creditor de conformitat amb els acords que al seu dia van aprovar i van comprometre la despesa.

El ministre d'Hisenda, amb l'informe previ de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, ha de determinar els documents i els requisits que, d'acord amb cada tipus de despeses, justifiquin el reconeixement de l'obligació.

5. D'acord amb el que estableix l'apartat 1 de l'article 22 d'aquesta Llei, les obligacions de l'Administració General de l'Estat, dels seus organismes autònoms i de la Seguretat Social s'extingeixen pel pagament, la compensació, la prescripció o qualsevol altre mitjà en els termes que estableixen aquesta Llei i les disposicions especials que siguin aplicables.

6. Quan la naturalesa de l'operació o despesa ho determinin, s'acumulen en un sol acte les fases d'execució necessàries.

Article 74. *Competències en matèria de gestió de despeses.*

1. Correspon als ministres i als titulars dels altres òrgans de l'Estat amb dotacions diferenciades en els pressupostos generals de l'Estat aprovar i comprometre les despeses pròpies dels serveis a càrrec seu, llevat dels casos reservats per la Llei a la competència del Govern, així com reconèixer les obligacions corresponents, i sol·licitar a l'ordenador general de pagaments de l'Estat la realització dels pagaments corresponents.

2. Amb la mateixa excepció legal, competeix als presidents o directors dels organismes autònoms de l'Estat l'aprovació i el compromís de la despesa, així com el reconeixement i el pagament de les obligacions.

3. Competeix als directors de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social l'aprovació i el compromís de la despesa i el reconeixement de l'obligació, i sol·licitar a l'ordenador general de pagaments de la Seguretat Social la realització dels pagaments corresponents.

4. Les facultats a què es refereixen els números anteriors es poden desconcentrar mitjançant un reial decret acordat en Consell de Ministres, o ser objecte de delegació en els termes establerts per reglament.

5. Els òrgans dels departaments ministerials, dels seus organismes autònoms i de les entitats gestores i els serveis comuns de la Seguretat Social, competents per a la subscripció de convenis de col·laboració o contractes programa amb altres administracions públiques o amb entitats públiques o privades necessiten l'autorització del Consell de Ministres quan la despesa que en derivi sigui d'una quantia indeterminada o s'hagi d'estendre en exercicis posteriors.

Amb caràcter previ a la subscripció s'ha de tramitar l'oportú expedient de despesa, en la qual ha de figurar l'import màxim de les obligacions a adquirir i, en cas de despeses de caràcter plurianual, la distribució d'annualitats corresponent.

Article 75. *Ordenació de pagaments.*

1. Sota l'autoritat superior del ministre d'Economia, competeixen al Director General del Tresor i Política Financera les funcions d'ordenador general de pagaments de l'Estat.

2. De la mateixa manera, sota l'autoritat superior del ministre de Treball i Afers Socials, competeixen al

director general de la Tresoreria General de la Seguretat Social les funcions d'ordenador general de pagaments de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social.

3. Les ordres de pagament s'expedeixen a favor del creditor que figura a la proposta de pagament corresponent, si bé, per ordre del ministre d'Economia, es poden regular els casos en què es puguin expedir a favor d'habilitacions, caixes pagadores o dipositaries de fons, així com entitats col·laboradores de conformitat amb la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions i altres agents mediadors en el pagament, que actuen com a intermediàries per al seu posterior lliurament als creditors.

4. Els ministres d'Economia i de Treball i Afers Socials, en els àmbits de les seves competències respectives, poden disposar la modificació o eliminació de qualsevol dels procediments de pagament per mitjà de mitjancer assenyalats a l'apartat anterior.

Article 76. *Embargament de drets de cobrament.*

Les provisions i diligències d'embargament, manaments d'execució, acords d'inici de procediment administratiu de compensació i actes de contingut anàleg, dictats per òrgans judicials o administratius en relació amb drets de cobrament que els particulars tinguin davant l'Administració General de l'Estat o davant l'Administració de la Seguretat Social i que siguin pagables per mitjà de l'Ordenació de Pagaments de l'Estat o per mitjà de l'ordenació de pagaments de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, s'han de comunicar necessàriament a la Direcció General del Tresor i Política Financera o a la Tresoreria General de la Seguretat Social per a la seva deguda pràctica mitjançant consulta al sistema d'informació comptable i han de contenir almenys la identificació de l'afectat amb expressió del nom o denominació social i el seu número d'identificació fiscal, l'import de l'embargament, execució o retenció i l'especificació del dret de cobrament afectat amb expressió de l'import, l'òrgan al qual correspon la proposta de pagament i l'obligació de pagar.

Article 77. *Pagaments indeguts i altres reintegraments.*

1. Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per pagament indegut el que es realitza per error material, aritmètic o de fet, en favor d'una persona en qui no concorri cap dret de cobrament davant l'Administració respecte a l'esmentat pagament o en una quantia que excedeixi la consignada en l'acte o document que va reconèixer el dret del creditor.

2. El receptor d'un pagament indegut total o parcial està obligat a restituir-lo. L'ordenador de pagaments, o l'òrgan que en cada cas sigui competent, d'ofici o per comunicació de l'òrgan administratiu proposant del pagament, ha de disposar immediatament la restitució de les quantitats pagades indegudament d'acord amb els procediments per reglament establerts i, si no hi ha un procediment específic, d'acord amb el que estableixin conjuntament el ministre d'Hisenda i el d'Economia, o el de Treball i Afers Socials en l'àmbit de la Seguretat Social.

3. La revisió dels actes dels quals derivin reintegraments diferents dels corresponents als pagaments indeguts a què es refereix l'apartat 1 anterior es realitza d'acord amb els procediments de revisió d'ofici d'actes nuls o anul·lables, previstos en la Llei 30/1992 de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, o de conformitat amb els procediments específics de reintegrament establerts en les normes reguladores dels dife-

rents ingressos, segons la causa que en determini la invalidesa. L'efectivitat dels ingressos per reintegrament s'ha de sotmetre al que estableix el capítol II del títol I d'aquesta Llei.

4. Llevat del que estableix la normativa reguladora dels diferents reintegraments, el reintegrament de pagaments indeguts o declarats invàlids d'acord amb el que estableix l'apartat anterior merita l'interès que preveu l'article 17 d'aquesta Llei i des del moment en què es va produir el cobrament.

Article 78. *Avançaments de caixa fixa i fons de maniobra.*

1. D'acord amb el que preveu aquesta Llei i el seu desplegament reglamentari, els ministres i els presidents o directors dels organismes autònoms, amb l'informe previ de la Direcció General del Tresor i Política Financera en el primer cas, i amb l'informe previ de la seva Intervenció Delegada en ambdós casos, han d'establir, en l'àmbit de les seves competències respectives, les normes que regulen els pagaments satisfets mitjançant avançaments de caixa fixa, i determinar els criteris generals de les despeses que puguin ser satisfetes per aquest sistema, els conceptes pressupostaris als quals són aplicables els límits quantitius establerts per a cada un d'ells, la seva aplicació al pressupost i totes les estimacions que es considerin oportunes.

S'entenen per avançaments de caixa fixa les provisions de fons de caràcter extrapressupostari i permanent que es realitzin a pagadores, caixes i habilitacions per a l'atenció immediata i posterior aplicació al capítol de despeses corrents en béns i serveis del pressupost de l'any en què es realitzin, de despeses periòdiques o repetitives.

2. El director general de la Tresoreria General de la Seguretat Social, amb l'informe previ de la Intervenció General de la Seguretat Social, ha d'establir les normes que regulen els pagaments satisfets mitjançant fons de maniobra en l'àmbit de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social.

3. En tot cas, la quantia global dels avançaments de caixa fixa no pot superar per a cada ministeri o organisme autònom el set per cent del total de crèdits del capítol destinat a despeses corrents en béns i serveis del pressupost vigent en cada moment.

S'autoritza l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional perquè la quantia global dels avançaments de caixa fixa pugui excedir el set per cent previst en aquest article, fins a un màxim del 14 per cent del total dels crèdits del capítol destinat a despeses corrents en béns i serveis del pressupost vigent en cada moment.

El percentatge indicat en el paràgraf primer d'aquest apartat es pot incrementar fins a un màxim del 10 per cent dels crèdits de l'article 23, «Indemnitzacions per raó del servei», del programa 222 A, «Seguretat ciutadana», del Ministeri de l'Interior, i aplicable únicament a la gestió de l'indicat article.

4. Igualment, la quantia global dels fons de maniobra assignats a tots els centres de gestió pertanyents a una mateixa entitat de la Seguretat Social no pot excedir el tres per cent dels crèdits del capítol destinat a despeses corrents de béns i serveis del pressupost vigent en cada moment. Percentatge que pot ser elevat fins a un set per cent pel ministre de Treball i Afers Socials.

5. Les unitats administratives responsables d'aquests fons, que formen part del Tresor Públic o del patrimoni de la Seguretat Social, segons correspongui, han de justificar la seva aplicació i situació tal com s'estableixi per reglament.

Article 79. *Pagaments a justificar.*

1. Quan, excepcionalment, no es pugui aportar la documentació justificativa de les obligacions en el moment que preveu l'apartat 4 de l'article 73, es poden tramitar propostes de pagaments pressupostaris i lliurar-se fons amb el caràcter de pagaments a justificar.

Així mateix, es pot procedir a expedir lliuraments a justificar quan els serveis i les prestacions a què es refereixin hagin tingut o hagin de tenir lloc a l'estranger.

2. Tenen el mateix caràcter les propostes de pagament efectuades per satisfer despeses a realitzar en una localitat on no hi hagi dependència del ministeri, organisme, entitat gestora o servei comú de què es tracti. En aquests casos, l'expedició de pagaments a justificar l'autoritzen els ministres, presidents o directors dels organismes autònoms o de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, que han de designar l'òrgan competent per gestionar els pagaments esmentats. La designació implica l'atribució de competències per a la realització de les despeses i els pagaments que en derivin i la formació, rendició i justificació dels comptes corresponents.

3. D'acord amb el que preveu l'article 49 d'aquesta Llei, amb càrrec als lliuraments a justificar únicament es poden satisfer obligacions del mateix exercici. No obstant això, el Consell de Ministres pot acordar que, amb els fons lliurats a justificar per a despeses a l'estranger imputades a un pressupost, s'atenguin despeses realitzades en l'exercici següent, si això es considera rellevant per a l'interès general.

4. Els perceptors d'aquestes ordres de pagament a justificar queden obligats a retre compte justificatiu de l'aplicació de les quantitats rebudes. El termini de rendició dels comptes és de tres mesos, excepte els corresponents a pagaments d'expropiacions i pagaments a l'estranger, que poden ser retuts en el termini de sis mesos. El director general del Tresor i Política Financera i, si s'escau, els presidents o directors dels organismes autònoms de l'Estat i de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social poden ampliar, excepcionalment aquests terminis a sis i dotze mesos, respectivament, a proposta de l'òrgan gestor del crèdit, amb l'informe de la Intervenció Delegada.

5. Els perceptors de les ordres de pagament a justificar són responsables, en els termes que preveu aquesta Llei, de la custòdia i l'ús dels fons i de la rendició del compte.

6. En el curs dels dos mesos següents a la data d'aportació dels documents justificatius a què es refereixen els apartats anteriors d'aquest article, s'ha de dur a terme l'aprovació o l'objecció del compte per l'autoritat competent.

Article 80. *Gestió de pressupostos d'ingressos.*

1. La gestió del pressupost d'ingressos es realitza en les fases successives o simultànies següents:

- a) Reconeixement del dret.
- b) Extinció del dret.

2. Reconeixement del dret és l'acte que, d'acord amb la normativa aplicable a cada recurs específic, declara i liquida un crèdit a favor de l'Administració General de l'Estat, dels seus organismes autònoms o de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social.

3. D'acord amb el que estableix l'apartat 2 de l'article 11 d'aquesta Llei, l'extinció del dret es pot produir pel seu cobrament en metàl·lic, així com en espècie, o per compensació, en els casos que preveuen les dis-

posicions especials que siguin aplicables. Les extincions de drets per altres causes són objecte de comptabilització diferenciada, i es distingeix entre les produïdes per anul·lació de la liquidació i les produïdes en el procés de recaptació per prescripció, condonació o insolvència.

Article 81. *Devolucions d'ingressos.*

En la gestió de devolucions d'ingressos es distingeix el reconeixement del dret a la devolució, l'origen del qual és la realització d'un ingrés indegut o una altra causa legalment establerta, i el pagament de la devolució.

TÍTOL III

De les relacions financeres amb altres administracions

CAPÍTOL I

Operacions financeres amb la Unió Europea

Article 82. *Operacions de tresoreria amb la Unió Europea.*

1. S'autoritza el ministre d'Economia a dur a terme les operacions de tresoreria que exigeixin les relacions financeres amb la Unió Europea.

En aquest marc, queden incloses, en tot cas:

a) Les compres de productes, així com les subvencions i altres intervencions de mercat finançades pel Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrícola.

Els avançaments de tresoreria a favor o per compte de la Unió Europea s'han de cancel·lar amb els reintegraments realitzats per aquesta.

b) Els fons procedents del Fons Social Europeu destinats a cofinançar projectes de l'Institut Nacional d'Ocupació. Aquests fons s'apliquen al pressupost d'ingressos de l'Institut Nacional d'Ocupació i es cancel·len, mitjançant les oportunes operacions de tresoreria, els avançaments efectuats a favor de l'Institut Nacional d'Ocupació per cobrir desfasaments de tresoreria.

c) La posada a disposició dels ens diferents de l'Estat dels fons procedents de la Unió Europea amb destinació a aquests.

Aquesta posada a disposició s'efectua a mesura que es vagin rebent els fons.

2. De les operacions de tresoreria efectuades en virtut del que disposen els paràgrafs a) i b) de l'apartat anterior, se n'ha de donar compte trimestralment a les comissions de pressupostos del Congrés dels Diputats i del Senat.

3. En cas que, excepcionalment, d'acord amb la normativa en vigor, es produeixin avançaments de fons com a conseqüència de la intermediació del Banc d'Espanya en els pagaments o per l'especial tramitació de les relacions financeres amb la Unió Europea, aquests avançaments han de quedar cancel·lats abans que s'acabi l'exercici econòmic en què s'hagin produït.

No obstant això, els avançaments per a l'execució d'accions i programes finançats o cofinançats per fons europeus que estiguin pendents de cancel·lar en finalitzar l'exercici, es poden cancel·lar en l'exercici següent.

Article 83. *Actuacions cofinançades.*

En el cas d'accions cofinançades entre el pressupost general de les Comunitats Europees i el de l'Estat, el pressupost de despeses d'aquest necessàriament ha de recollir, juntament amb el finançament a càrrec de l'Estat, l'import del cofinançament procedent de la Unió Europea.

Article 84. *Reintegrament d'ajuts i responsabilitat financera derivats de la gestió dels fons procedents de la Unió Europea.*

El reintegrament d'ajuts i la responsabilitat financera derivats de la gestió dels fons procedents de la Unió Europea s'ha de sotmetre al que preveu la Llei general de subvencions i la normativa comunitària.

En l'àmbit de la política agrària comuna i en el cas que la Comunitat Europea no assumeixi un import que prèviament ha estat anticipat per les diferents administracions públiques, l'import no reemborsat per la Comunitat afecta les diferents administracions públiques en relació amb les seves actuacions respectives.

CAPÍTOL II

Operacions financeres amb les comunitats autònomes

Article 85. *Principis generals de les relacions financeres derivades de l'aplicació del sistema de finançament de les comunitats autònomes.*

Les relacions financeres que deriven de l'aplicació del sistema de finançament de les comunitats autònomes s'han de sotmetre als principis generals de legalitat, dotació pressupostària i concessió d'avançaments de tresoreria:

1. En aplicació del principi de legalitat, les regles que regeixen el càlcul i la gestió financera dels mitjans econòmics que són transferits des de l'Administració General de l'Estat a les comunitats autònomes per aplicació del sistema de finançament vigent en cada moment estan recollides en una norma amb rang de llei.

2. El principi de dotació pressupostària implica que els pressupostos generals de l'Estat de cada exercici han de contenir els crèdits necessaris per atendre les transferències de mitjans econòmics que s'hagin de realitzar a les comunitats autònomes per aplicació del sistema de finançament vigent en cada moment.

A aquests efectes, els crèdits per fer efectives les liquidacions definitives d'exercicis anteriors tenen el caràcter d'ampliables.

3. En virtut del principi de concessió d'avançaments de tresoreria, les comunitats autònomes poden disposar d'avançaments a compte dels recursos que se'ls hagin de transferir per aplicació del sistema de finançament vigent en cada moment, en els termes establerts en una norma amb rang de llei. Aquests avançaments han de ser reemborsats en l'exercici, excepte en els casos i amb les condicions que es prevegin en una norma amb rang de llei.

Article 86. *Subvencions gestionades.*

1. Els crèdits de la Llei de pressupostos generals de l'Estat destinats al finançament de sectors, serveis, activitats o matèries respecte dels quals les comunitats autònomes tinguin assumides competències d'execució i no hagin estat objecte de transferència directa en virtut de la Llei esmentada, s'han de distribuir territorialment a favor d'aquestes comunitats autònomes, mitjançant normes o convenis de col·laboració que han d'incorporar criteris objectius de distribució i, si s'escau, fixar les condicions d'atorgament de les subvencions, d'acord amb el que estableix l'apartat 2 d'aquest article.

En cap cas han de ser objecte de distribució territorial els crèdits que hagi de gestionar un òrgan de l'Administració General de l'Estat o organisme que en depengui per assegurar la plena efectivitat d'aquests dins de l'ordenació bàsica del sector, garantir possibilitats idènti-

ques d'obtenció o gaudi per part dels seus potencials destinataris en tot el territori nacional o evitar que se sobrepassi la quantia global dels fons estatals destinats al sector.

2. Quan, com a conseqüència del traspàs de serveis estatals a les comunitats autònomes, aquestes hagin de gestionar i administrar els crèdits de subvencions, s'han de tenir en compte les regles següents:

Primera. La gestió i administració s'efectua d'acord amb la normativa estatal que reguli cada tipus de subvenció i, si s'escau, per les comunitats autònomes en la mesura que siguin competents per fer-ho.

Segona. Els criteris objectius que serveixin de base per a la distribució territorial de les subvencions, així com la seva distribució els fixa la conferència sectorial corresponent al començament de l'exercici econòmic. Els compromisos financers per a l'Administració General de l'Estat es formalitzen mitjançant un acord del Consell de Ministres.

Tercera. Sense perjudici del que disposa la regla segona precedent, es poden establir en els casos en què això resulti justificat, reserves generals de crèdits no distribuïts a l'origen a fi de cobrir necessitats o demandes imprevistes al llarg de l'execució del pressupost.

Quarta. Els crèdits que correspongui gestionar a cada comunitat autònoma se li han de lliurar i fer efectius per quartes parts en la segona quinzena natural de cada trimestre, sense que s'hagi de produir més excepció a aquesta regla que la del pagament corresponent al primer trimestre, que es fa efectiu tan aviat s'hagi efectuat el repartiment territorial dels crèdits, regulat a la regla anterior.

Quan les subvencions tinguin per finalitat prestacions de caràcter personal i social s'han de lliurar a les comunitats autònomes per dotzenes parts, al començament del mes.

Els pagaments corresponents al finançament del Programa Operatiu de Pesca per a les Regions d'objectiu número 1, Regions, en règim transitori i del Document Únic de Programació (DOCUP) per a les Regions de Fora d'objectiu número 1 es poden lliurar en la seva totalitat una vegada hagin estat acordats en la conferència sectorial els criteris objectius de distribució i la distribució resultants, així com la ratificació mitjançant acord del Consell de Ministres.

Cinquena. Els romanents de fons no compromesos resultants en finalitzar cada exercici, que estiguin en poder de les comunitats autònomes, continuen mantenint la destinació específica per a la qual van ser transferits i s'utilitzen en l'exercici següent com a situació de tresoreria en l'origen com a romanents que s'han de descomptar de la quantitat que correspongui transferir a cada comunitat autònoma.

Si la subvenció a què correspon el romanent resulta suprimida en el pressupost de l'exercici següent, aquell s'ha de destinar en primer lloc a fer efectives les obligacions pendents de pagament al final de l'exercici immediatament anterior i el sobrant que no estigui compromès s'ha de reintegrar a l'Estat.

Sisena. Finalitzat l'exercici econòmic, i no més tard del 31 de març de l'exercici següent, les comunitats autònomes han de remetre al departament ministerial corresponent un estat d'execució de l'exercici, en què han d'indicar les quanties totals de compromisos de crèdits, obligacions reconegudes i pagaments realitzats durant l'any, detallat per cada una de les aplicacions pressupostàries del pressupost de despeses de l'Estat des de les quals es van realitzar les transferències de crèdit. La informació s'ha de posar en coneixement de la conferència sectorial i s'ha de tenir en compte en l'adopció dels acords de distribució de fons.

Setena. Les comunitats autònomes que gestionin els ajuts a què es refereix el present article han de procedir a un control adequat d'aquests que assegurï la correcta obtenció, gaudi i destinació dels fons percebuts pel beneficiari.

CAPÍTOL III

Operacions financeres amb les entitats locals

Article 87. *Participació en tributs de l'Estat.*

1. Els crèdits per fer efectives les liquidacions definitives de la participació de les corporacions locals en tributs de l'Estat tenen la consideració d'ampliables fins a l'import de les obligacions que s'hagin de reconèixer en aplicació de la Llei.

2. La participació de les entitats locals en els tributs de l'Estat de cada exercici econòmic es fa efectiva durant aquest, mitjançant lliuraments a compte de la liquidació definitiva que es practiqui en el següent. La quantia i la periodicitat dels esmentats lliuraments s'han de fixar, per a cada exercici, en la Llei de pressupostos generals de l'Estat.

Article 88. *Liquidacions definitives.*

1. Els saldos creditors a favor de les entitats locals que resultin de les liquidacions definitives de la seva participació en els tributs de l'Estat s'han de fer efectius en la seva totalitat una vegada practicades les liquidacions.

2. Els saldos deutors resultants de les esmentades liquidacions, per excessos en els lliuraments a compte, han de ser reintegrats mitjançant la seva compensació amb càrrec als lliuraments a compte subsegüents a la pràctica de la liquidació definitiva corresponent.

3. Els saldos deutors es reintegren en un període màxim de tres anys, mitjançant retencions trimestrals equivalents al 25 per cent d'un lliurament mensual, llevat que, aplicant aquest criteri, s'excedeixi el termini assenyalat, cas en què s'ajusta la freqüència i la quantia de les retencions corresponents per tal que no es produeixi aquesta situació.

Article 89. *Compensació de beneficis fiscals.*

1. Quan per aplicació de l'article 9 de la Llei 39/1988, de 30 de desembre, reguladora de les hisendes locals, sigui procedent compensar beneficis fiscals en tributs locals reconeguts en una llei de l'Estat, s'han d'habilitar els crèdits corresponents en els pressupostos generals de l'Estat, que tenen la consideració d'ampliables fins a l'import de les obligacions a reconèixer.

2. En qualsevol cas, la compensació ha de ser objecte de sol·licitud per les entitats afectades, d'acord amb el procediment que, en cada cas, determini el Ministeri d'Hisenda, en què ha de quedar explícitament justificat el reconeixement a favor dels contribuents del benefici fiscal concedit.

TÍTOL IV

Del Tresor Públic, del deute de l'Estat i de les operacions financeres

CAPÍTOL I

Normes generals

Article 90. *Tresor Públic.*

Constitueixen el Tresor Públic tots els recursos financers, siguin diners valors o crèdits de l'Administració

General de l'Estat i els seus organismes autònoms, tant per operacions pressupostàries com no pressupostàries.

Article 91. *Funcions del Tresor Públic.*

Són funcions encomanades al Tresor Públic:

a) Pagar les obligacions de l'Estat i recaptar-ne els drets, sense perjudici del que estableix l'article 103 de la Llei 31/1990, de 27 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat.

b) Servir el principi d'unitat de caixa mitjançant la centralització de tots els fons i valors generats per operacions pressupostàries i no pressupostàries.

c) Distribuir en el temps i en el territori les disponibilitats dineràries per a la satisfacció puntual de les obligacions de l'Estat.

d) Contribuir al bon funcionament del sistema financer nacional.

e) Emetre, contreure i gestionar el deute de l'Estat i executar les operacions financeres relatives a aquest.

f) Respondre dels avals contrets per l'Estat segons les disposicions d'aquesta Llei.

g) Realitzar les altres que derivin o es relacionin amb les esmentades anteriorment.

Article 92. *Deute de l'Estat.*

Constitueix el deute de l'Estat el conjunt de capitals presos a préstec per l'Estat mitjançant emissió pública, concertació d'operacions de crèdit, subrogació en la posició deutora d'un tercer o, en general, mitjançant qualsevol altra operació financera de l'Estat, amb destinació a finançar les despeses de l'Estat o a constituir posicions actives de tresoreria.

Article 93. *Informació a les Corts Generals sobre les operacions financeres del Tresor Públic.*

1. El Govern ha de comunicar trimestralment a les comissions de Pressupostos del Congrés dels Diputats i del Senat el saldo detallat de les operacions financeres concertades a l'empara del que disposa aquest títol.

2. El ministre d'Economia ha d'aprovar, per a la seva remissió al Govern i a les Corts, una memòria anual en què s'ha d'exposar la política d'endeutament del Tresor Públic l'any precedent.

La memòria ha de reflectir el saldo pendent del deute de l'Estat al final de l'exercici precedent, així com el corresponent als organismes autònoms. A aquests efectes, cada organisme autònom ha de remetre a la Direcció General del Tresor i Política Financera les dades, la informació i la documentació necessària per elaborar la memòria.

CAPÍTOL II

Del deute de l'Estat

SECCIÓ 1a NORMES GENERALS

Article 94. *Habilitació legal per a la creació de deute.*

1. La creació de deute de l'Estat ha de ser autoritzada per llei. A aquest efecte, la Llei de pressupostos generals de l'Estat ha d'establir el límit de la variació del saldo pendent de deute de l'Estat de cada exercici pressupostari, al qual s'han d'ajustar les operacions financeres que impliquin creació de deute. Aquest límit s'entén net en les variacions de les posicions actives de tresoreria mantingudes per l'Estat al Banc d'Espanya o en altres entitats financeres.

El límit assenyalat en el paràgraf anterior s'entén automàticament modificat com a conseqüència de l'augment o la disminució o bé dels pagaments que, a l'empara de previsions legals, s'hagin d'atendre, o bé dels ingressos efectivament recaptats respecte dels que preveu la Llei de pressupostos generals de l'Estat.

2. En desenvolupament de l'autorització legal de creació de deute per a un any, el ministre d'Economia pot disposar la creació de deute de l'Estat durant el mes de gener de l'any següent per un import que no la incrementi en més del 15 per cent d'aquella autorització. L'increment es computa a efectes del compliment del límit de creació de deute que legalment s'autoritzi per al conjunt del segon dels anys esmentats.

Article 95. *Cobertura pressupostària de les despeses derivades del deute.*

En la secció de deute de l'Estat s'han d'habilitar els crèdits per fer front als reemborsaments contractuals o anticipats i a les despeses financeres derivades del deute de l'Estat, inclosos en particular les de col·locació, negociació, administració i gestió d'aquest.

Competeix al ministre d'Economia l'aprovació de les modificacions pressupostàries que siguin necessàries dins de l'esmentada secció, fins i tot la de les modificacions que impliquin la creació de crèdits nous.

Article 96. *Aplicació íntegra dels ingressos i despeses provinents del deute i excepcions.*

El producte, l'amortització i les despeses per interessos i per conceptes connexos de les operacions de deute de l'Estat s'han d'aplicar pel seu import íntegre al Pressupost de l'Estat, a excepció de:

a) El producte i l'amortització per l'import que es va obtenir de les emissions de Lletres del Tresor, de les emissions contínues a l'exterior de paper comercial i notes a mitjà termini, de les disposicions a curt termini de línies de crèdit i de qualssevol altres instruments de finançament a termini inferior a un any, que, transitòriament i al llarg de l'exercici, tenen la consideració d'operacions no pressupostàries, s'imputa únicament al Pressupost de l'Administració General de l'Estat l'import de la variació neta de les operacions esmentades durant l'exercici.

b) A les operacions de permuta financera, quan es pacti la liquidació per diferències del principal o els interessos dels capitals permutats, s'han d'imputar aquestes diferències al pressupost d'ingressos o despeses, segons correspongui en cada liquidació.

No obstant això, quan alguna de les dues parts de la permuta financera, deutora o creditora, tingui un període de liquidació fraccionari diferent de l'altra, les diferències s'han d'imputar al pressupost, d'ingressos o de despeses, segons correspongui, en el moment de la liquidació de la del període més llarg, i mantenir-se mentre el producte de les liquidacions fraccionàries en un compte d'operacions no pressupostàries.

SECCIÓ 2a OPERACIONS RELATIVES AL DEUTE DE L'ESTAT

Article 97. *Operacions relatives al deute.*

1. La creació de deute de l'Estat mitjançant emissions de valors o operacions de crèdit, en moneda nacional o en divises, es realitza en els termes que assenyalen els articles següents.

2. Les operacions basades en instruments financers tenen com a finalitat tant limitar el risc canviari com

limitar, diversificar o modificar el risc o el cost del deute de l'Estat a causa de l'evolució dels tipus d'interès, i facilitar la seva col·locació, negociació, administració i gestió. Aquestes operacions s'han de realitzar d'acord amb el que disposen els articles següents.

Article 98. Competència per a la formalització de les operacions relatives al deute.

1. Correspon al ministre d'Economia autoritzar les operacions assenyalades en l'article precedent, així com establir els procediments que cal seguir per a la contractació i formalització d'aquestes operacions i per a l'exercici de les competències que figuren en els articles següents. El ministre pot delegar aquestes facultats, de forma ordinària, en el director general del Tresor i Política Financera. Quan la formalització de l'operació hagi de tenir lloc a l'estranger, el ministre, o per delegació seva el director general del Tresor i Política Financera poden delegar en el representant diplomàtic corresponent o en un funcionari del departament ministerial designat a aquest efecte encara que sigui de categoria inferior a director general.

2. El ministre d'Economia pot autoritzar igualment la negociació provisional pel director general del Tresor i Política Financera de les operacions que assenyalava l'article anterior, l'efectiva realització de les quals queda subjecta a la posterior autorització definitiva del ministre, quan aquest no hagi delegat les seves competències en l'esmentat director general. En l'expedient corresponent ha de quedar constància adequada de les clàusules i condicions esmentades a l'apartat precedent, així com del procediment i les circumstàncies de l'adjudicació de l'operació.

3. Les operacions relatives al deute de l'Estat es realitzen als mercats financers d'acord amb les normes, regles, tècniques, condicions i clàusules usuals en aquests mercats, i es pot acordar la submissió a arbitratge o la remissió a una legislació o tribunals estrangers, sempre que s'observi el que disposa l'article 23 d'aquesta Llei.

Article 99. Emissions de valors.

1. En els termes que disposi la delegació o autorització, la Direcció General del Tresor i Política Financera pot procedir a l'emissió de valors denominats en moneda nacional o en divises, a l'interior o a l'exterior, i establir la seva forma de representació, naturalesa i nom, termini, tipus d'interès i les altres característiques d'aquesta.

En tot cas, la col·locació d'una emissió de valors es pot fragmentar en el temps, així com en la seva quantia, i els diferents trams es poden col·locar d'acord amb tècniques d'emissió diferents i preus diferents. De la mateixa manera, es pot autoritzar l'agrupació en emissions homogènies de valors semblants emesos en una data diferent.

Es pot autoritzar, en una o més emissions o categories de valors, la separació de cupons i principal a efectes de la seva negociació, així com la reconstitució de valors a partir d'aquells.

2. Els valors es poden emetre mitjançant una subhasta, que es desenvolupa d'acord amb les regles fetes públiques abans que s'efectuï, o mitjançant qualsevol altra tècnica que es consideri adequada en funció del tipus d'operació de què es tracti, d'acord amb les funcions atribuïdes al Tresor Públic en l'article 91.

En particular, es poden:

a) Subhastar les emissions al públic, en general, entre col·locadors autoritzats o entre un grup restringit d'aquests que adquireixin compromisos especials respecte a la col·locació del deute o el funcionament dels seus mercats.

b) Cedir part o la totalitat d'una emissió a un preu convingut a una o diverses entitats financeres que n'assegurin la col·locació.

c) Realitzar operacions de venda simple o amb pacte de recompra de valors de noves emissions, ampliacions d'emissions existents o de valors que el Tresor Públic tingui en el seu compte de valors.

Article 100. Operacions de crèdit.

La concertació de línies de crèdit o operacions de préstecs en moneda nacional o en divises s'ha de realitzar de conformitat amb els procediments que s'estableixin per reglament, en els quals s'han de garantir els principis d'objectivitat, transparència i publicitat adequats al tipus d'operació de què es tracti.

Article 101. Instruments financers vinculats al deute.

En les operacions basades en instruments financers, siguin de permuta financera o d'una altra naturalesa, s'han d'identificar amb precisió els riscos de tipus de canvi que es pretén limitar, el risc o el cost del deute de l'Estat a causa de l'evolució dels tipus d'interès que es pretén limitar, diversificar o modificar i, si s'escau, les operacions concretes d'endeutament a què estiguin associades.

Article 102. Altres operacions relatives al deute.

Es faculta el ministre d'Economia per:

1. Per tal d'aconseguir una adequada gestió del deute de l'Estat, adquirir valors negociables de deute en el mercat secundari amb destinació a la seva amortització, o bé al seu manteniment en un compte de valors obert a aquest efecte pel Tresor Públic.

2. Efectuar operacions de canvi, conversió, amortització anticipada, fins i tot parcial, o de modificació de qualssevol condicions de les operacions que integren el deute de l'Estat, a l'empara del que disposen les respectives normes d'emissió o contracció, o per mutu acord amb els creditors.

3. Regular el règim d'un o més tipus d'entitats que col·laborin amb el Tresor Públic, tant en la difusió del deute de l'Estat com en la provisió de liquiditat al seu mercat.

4. Concertar convenis de col·laboració amb entitats financeres i, especialment, amb institucions d'inversió col·lectiva o altres inversors institucionals, a fi de promoure tant la millor col·locació del deute de l'Estat com la liquiditat del seu mercat, i determinar, si s'escau, la contraprestació que aquests han d'efectuar.

5. Acordar canvis en les condicions del deute de l'Estat que obeeixin a la seva millor administració o a la seva representació en anotacions en compte, sense que es perjudiquin els drets econòmics del tenidor.

SECCIÓ 3a RÈGIM JURÍDIC DEL DEUTE DE L'ESTAT

Article 103. Règim dels valors representatius del deute de l'Estat.

1. El deute públic pot ser representat en anotacions en compte, títols valors o qualsevol altre document que formalment el reconegui.

2. Als valors representatius del deute de l'Estat els és aplicable el règim que estableix l'ordenament jurídic general segons la modalitat i les característiques d'aquest.

3. Als títols al portador del deute de l'Estat que hagin estat robats, furtats o s'hagin extraviat o destruït els és

aplicable el procediment establert administrativament o, si no, el que estableix la legislació mercantil.

4. El Ministeri d'Economia ha de determinar el procediment que s'ha de seguir quan es tracti de títols nominatius o al portador extraviats després de ser presentats a les respectives oficines públiques, o que hagin estat objecte de destrucció parcial que no impedeixi identificar-los.

5. El titular de valors representatius del deute de l'Estat té la consideració de creditor de l'Estat encara que hagi pactat amb el venedor, fins i tot simultàniament a la compra dels valors, la seva futura venda.

Article 104. Règim de transmissió del deute.

1. La transmissió del deute no està subjecta a més limitacions que les derivades de les mateixes normes de creació, de les reguladores dels mercats en els quals es negociï o, si s'escau, de les normes aplicables en matèria de control de canvis.

2. En la subscripció i transmissió del deute públic negociable només és preceptiva la intervenció de fedatari públic quan aquella estigui representada per títols valors i així ho disposi la legislació aplicable. No és preceptiva, en tot cas, per a les operacions amb pagarés del Tresor i aquelles altres en què els títols valors s'extingeixin per la seva transformació en anotacions en compte.

Article 105. Prescripció.

1. Prescriu al cap de cinc anys l'obligació de pagar els interessos del deute de l'Estat i la de tornar els capitals cridats a reemborsament, comptats respectivament a partir del venciment dels interessos i del dia de la crida a reemborsament. En els casos de crida a conversió o canvi obligatori, prescriu l'obligació de reemborsament de capitals al cap de 10 anys comptats des de l'últim dia del termini establert per a l'operació.

Quan els capitals cridats a reemborsament estiguin afectes a fiances constituïdes davant de l'Administració, el termini de prescripció de l'obligació de reemborsament comença a comptar des de la data en la qual, amb coneixement de l'interessat, deixi de ser necessària la fiança o s'acordi aixecar-la.

2. Quan les obligacions de pagament derivades del deute de l'Estat es facin per mitjà d'un tercer i un cop transcorreguts sis mesos aquest no pugui transferir els fons al tenidor o titular, s'ha de dipositar el seu import, a disposició de qui n'acrediti el dret, en el compte que a aquests efectes designi el Banc d'Espanya, i observar, en tot cas, el que disposa l'apartat 1 d'aquest article.

3. La interrupció de la prescripció s'ha de fer d'acord amb les disposicions del Codi civil.

4. El que disposa aquest article s'entén sense perjudici del règim de prescripció que sigui aplicable a les operacions de deute de l'Estat en què es faci ús de les facultats que estableix l'apartat 3 de l'article 98 d'aquesta Llei.

5. Els capitals del deute de l'Estat prescriuen al cap de 20 anys sense percebre els seus interessos, i sense que el seu titular realitzi cap acte davant de l'Administració de la hisenda pública estatal que suposi o impliqui l'exercici del seu dret.

CAPÍTOL III

De la Gestió de la Tresoreria de l'Estat

Article 106. Pressupost monetari.

1. El ministre d'Economia, amb la finalitat d'aconseguir una distribució temporal adequada dels paga-

ments i una correcta estimació de la necessitat d'endeutament de l'Estat, ha d'aprovar anualment, a proposta de la Direcció General del Tresor i Política Financera, un pressupost monetari al qual s'ha d'acomodar l'expedició de les ordres de pagament. Aquest pressupost també ha de contenir una previsió sobre els ingressos de l'Estat.

2. Per elaborar-lo, la Direcció General del Tresor i Política Financera pot demanar al sector públic estatal, definit a l'article 2.1 d'aquesta Llei, totes les dades, previsions i documentació que consideri oportunes sobre els pagaments i els ingressos que puguin tenir incidència en el pressupost esmentat.

3. El pressupost monetari pot ser modificat al llarg d'un exercici en funció de les dades sobre la seva execució o canvis en les previsions d'ingressos o de pagaments.

Article 107. Criteris d'ordenació de pagaments.

1. Amb caràcter general, la quantia dels pagaments ordenats en cada moment s'ha d'ajustar al pressupost monetari, que assenyalava l'article anterior.

2. L'ordenador de pagaments ha d'aplicar criteris objectius a l'expedició de les ordres de pagament, com ara la data de recepció, l'import de l'operació, l'aplicació pressupostària i la forma de pagament, entre altres.

Article 108. Comptes del Tresor i operacions per facilitar la gestió de la tresoreria.

1. Amb caràcter general, els ingressos i els pagaments de l'Estat i els seus organismes autònoms es canalitzen per mitjà del compte o els comptes que es mantinguin al Banc d'Espanya, en els termes que es convingui amb aquest, d'acord amb l'article 13 de la Llei 13/1994, d'1 de juny, d'autonomia del Banc d'Espanya. No obstant això, el ministre d'Economia pot establir supòsits excepcionals en què la Direcció General del Tresor i Política Financera pot autoritzar l'obertura de comptes en altres entitats de crèdit, en els termes que estableix l'article següent.

2. Per tal de facilitar la gestió de la tresoreria de l'Estat, el ministre d'Economia pot autoritzar la Direcció General del Tresor i Política Financera a realitzar operacions d'adquisició temporal d'actius o de préstec. En l'autorització s'han de concretar les condicions en què es poden efectuar aquestes operacions.

Les operacions d'adquisició temporal d'actius poden tenir per objecte valors de deute públic de qualsevol Estat membre de la Unió Europea, així com d'altres entitats públiques o institucions supranacionals o altres valors de renda fixa de semblant qualitat creditícia, negociats en mercats regulats.

3. Els actius a què es refereix l'apartat anterior, que hagin estat objecte de garantia a favor del Banc d'Espanya, segons el que preveu la disposició addicional sisena de la Llei 13/1994, d'1 de juny, d'autonomia del Banc d'Espanya, poden ser aplicats temporalment pels seus titulars en cobertura de les operacions de gestió de tresoreria de la Direcció General del Tresor i Política Financera de l'Estat, instrumentades per mitjà del Banc d'Espanya en els termes que el ministre d'Economia estableixi i sempre que es compleixin les condicions següents:

a) Que el titular dels actius hi atorgui el seu consentiment, que es pot prestar en el contracte o document de garantia establert amb el Banc d'Espanya.

b) Que hi hagi actius de garantia disponibles, una vegada garantides adequadament les obligacions davant el Banc d'Espanya i a satisfacció d'aquest.

Els actius esmentats queden subjectes al compliment de les obligacions davant el Tresor, i aquesta garantia té plens efectes davant tercers, sense més formalitat que el fet que el Banc d'Espanya identifiqui adequadament els actius de garantia afectes al compliment de cada una de les obligacions esmentades i realitzi el desglossament corresponent. Aquest desglossament s'ha de mantenir mentre l'operació de què es tracti no hagi arribat a la seva fi. Una vegada satisfetes aquestes obligacions, els actius tornen a quedar afectes en garantia davant el Banc d'Espanya.

En cas d'incompliment de les obligacions concretes davant el Tresor Públic, l'execució de les garanties aplicades temporalment l'ha de fer el Banc d'Espanya actuant per compte del primer, per mitjà dels procediments que preveu l'apartat 2.b) de la disposició addicional sisena de la Llei 13/1994, d'1 de juny, d'autonomia del Banc d'Espanya. A aquests efectes, la certificació que preveu el primer paràgraf de la lletra esmentada l'ha d'expedir el Tresor, i també s'hi ha d'adjuntar una certificació del Banc d'Espanya acreditativa de l'afectació temporal dels actius de garantia que siguin objecte d'execució.

Article 109. *Relació amb entitats de crèdit.*

1. L'obertura d'un compte de situació de fons del Tresor Públic fora del Banc d'Espanya requereix la comunicació prèvia a la Direcció General del Tresor i Política Financera, amb expressió de la finalitat de l'obertura i de les condicions d'utilització. Després de l'informe favorable de l'esmentat centre directiu, queda expedida la via per a l'inici de l'expedient de contractació corresponent, que s'ha d'ajustar al que disposa la normativa sobre contractes de les administracions públiques, mitjançant procediment negociat amb un mínim de tres ofertes i sense necessitat d'exigir prestació de garantia definitiva.

Transcorreguts tres mesos des de la comunicació i sense que es notifiqui l'esmentat informe favorable, aquest s'entén desfavorable.

Realitzada l'adjudicació, i abans de la formalització del contracte, la Direcció General del Tresor i Política Financera ha d'autoritzar l'obertura per un termini de tres anys prorrogable per tres més. Els contractes han de contenir necessàriament una clàusula d'exclusió de la facultat de compensació i el respecte al benefici d'inembargabilitat dels fons públics que estableix l'article 23 d'aquesta Llei. Es pot pactar que les despeses d'administració del compte es redueixin amb càrrec als interessos meritats per aquest.

2. La Direcció General del Tresor i Política Financera pot ordenar la cancel·lació o paralització dels comptes a què es refereix l'apartat anterior quan es comprovi que no subsisteixen les raons que van motivar la seva autorització o que no es compleixen les condicions imposades per al seu ús.

3. La Direcció General del Tresor i Política Financera pot subscriure convenis amb les entitats de crèdit, tendents a determinar el règim de funcionament dels comptes en què estiguin situats els fons de l'Administració General de l'Estat o dels seus organismes autònoms i, en especial, el tipus d'interès a què es retribueixin, les comissions que s'han de pagar, si s'escau, els mitjans de pagament associats a aquestes i les obligacions d'informació assumides per les entitats de crèdit.

4. La Direcció General del Tresor i Política Financera, en relació amb els comptes oberts en entitats de crèdit a què es refereix aquest article pot demanar, de l'òrgan administratiu gestor o de la corresponent entitat de crèdit, qualssevol dades tendents a comprovar el compliment de les condicions en què es va autoritzar l'obertura del compte.

Article 110. *Mitjans de pagament.*

En les condicions que estableixin els ministres d'Economia i d'Hisenda, en els seus àmbits respectius, els ingressos i els pagaments de l'Administració General de l'Estat i els seus organismes autònoms es poden fer mitjançant transferència bancària, xec, efectiu o qualssevol altres mitjans de pagament, siguin o no bancaris. En aquestes condicions es pot establir que, en la realització de determinats ingressos o pagaments de l'Administració General de l'Estat, només es puguin utilitzar certs mitjans de pagament especificant en cada cas les condicions particulars d'utilització.

CAPÍTOL IV

De l'endeutament i la gestió de la tresoreria dels organismes autònoms i les entitats públiques empresarials

Article 111. *Operacions d'endeutament dels organismes autònoms i entitats públiques empresarials.*

1. Els organismes autònoms no poden concertar operacions d'endeutament, llevat que la Llei de pressupostos generals de l'Estat, per l'especial naturalesa de les condicions i activitat de l'organisme autoritzi la subscripció de les operacions, que s'han d'efectuar en els termes i amb el límit que l'esmentada Llei s'estableixi.

A efectes del compliment d'aquest límit, no es dedueixen les posicions actives de tresoreria constituïdes per l'organisme.

2. En aquest cas, les competències que assenyalava l'article 98 d'aquesta Llei s'entenen referides al president o director de l'organisme corresponent.

3. Les operacions d'endeutament concertades per organismes autònoms es regulen pel que disposa el capítol II d'aquest títol, llevat que la Llei de pressupostos generals de l'Estat que autoritzi les operacions estableixi expressament una altra cosa.

4. Les entitats públiques empresarials requereixen autorització legal per emetre deute o contreure crèdit, llevat que es tracti d'operacions de crèdit que es concertin i es cancel·lin dins del mateix exercici pressupostari.

Article 112. *Gestió de la tresoreria dels organismes autònoms.*

1. Correspon al president o director de l'organisme autònom ordenar els pagaments en execució del pressupost de despeses de l'organisme, amb subjecció als criteris d'ordenació que estableix l'article 107 d'aquesta Llei.

2. Els organismes autònoms han de canalitzar els seus ingressos i pagaments en els termes que estableixen els articles 108, 109 i 110 d'aquesta Llei.

CAPÍTOL V

Dels avals de l'Estat

Article 113. *Objecte dels avals.*

1. L'Administració General de l'Estat, de conformitat amb el que disposa aquest capítol, pot garantir les obligacions derivades d'operacions de crèdit concertades a l'interior o a l'exterior per persones naturals o jurídiques, públiques o privades, mitjançant l'atorgament de l'aval corresponent.

2. En tot cas, els avals que s'atorguin han de ser compatibles amb el mercat comú, en els termes que estableixen els articles 87 i 88 del Tractat Constitutiu de la Comunitat Europea.

Article 114. Competències a l'atorgament d'aval.

1. L'atorgament d'aval per l'Administració General de l'Estat ha de ser autoritzat per mitjà de la llei corresponent que ha de contenir, almenys, les determinacions que preveu l'apartat 2 de l'article següent. En el que no regula expressament la llei que els autoritzi, és aplicable als esmentats avals el que disposen aquest capítol i les seves normes de desplegament.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, el Consell de Ministres, amb la declaració prèvia de l'interès públic que el motiva, pot autoritzar avals en garantia d'operacions concertades per:

a) Entitats públiques de caràcter territorial o institucional, societats mercantils estatals i organismes internacionals dels quals Espanya sigui membre.

b) Persones naturals o jurídiques per finançar béns i inversions en general que hagin de quedar afectes a concessió administrativa que hagi de revertir a l'Administració General de l'Estat.

Article 115. Avals atorgats pel Consell de Ministres.

1. L'import total dels avals que preveu l'apartat 2 de l'article precedent d'aquesta Llei no pot excedir el límit que en cada exercici assenyali la Llei de pressupostos generals de l'Estat.

El límit anual d'aval s'entén referit al principal de les operacions avalades. L'aval concedit no pot garantir més que el pagament del principal i dels interessos, llevat que la Llei de pressupostos o de concessió disposin expressament una altra cosa.

2. L'autorització del Consell de Ministres citada a l'apartat 1 anterior es pot referir específicament a cada operació o comprendre'n diverses, amb determinació, en tot cas, de la identitat dels avalats, del termini dins del qual han de ser atorgats els avals, i del seu import màxim individual o global.

Article 116. Formalització dels avals.

L'atorgament d'aval de l'Administració General de l'Estat l'ha d'acordar, si s'escau, el ministre d'Economia, que, sense perjudici dels límits que es puguin haver establert en la preceptiva autorització del Consell de Ministres o de la llei corresponent, pot convenir les clàusules que resultin usuals en els mercats financers.

En particular, pot acordar:

a) La renúncia al benefici d'excussió que estableix l'article 1830 del Codi Civil.

b) Excepcionalment, en els avals que garanteixin operacions de crèdit exterior, la submissió a arbitratge o la remissió a una legislació o tribunals estrangers, sempre que s'observi el que disposa l'article 23 d'aquesta Llei.

Els avals es presumeixen atorgats amb caràcter subsidiari, llevat que en concedir-se s'hagi disposat expressament una altra cosa.

Article 117. Meritació de comissió.

Els avals atorgats per l'Administració General de l'Estat reporten a favor d'aquesta la comissió que, si s'escau, s'hagi determinat.

Article 118. Limitació de riscos.

Sense perjudici del que disposa el títol habilitador per al seu atorgament, el ministre d'Economia pot establir mecanismes per limitar el risc d'execució dels avals atorgats per l'Administració General de l'Estat.

TÍTOL V**Comptabilitat del sector públic estatal****CAPÍTOL I****Normes generals****Article 119. Principis generals.**

1. Les entitats integrants del sector públic estatal han d'aplicar els principis comptables que corresponguin segons el que estableix aquest capítol, tant per reflectir qualsevol classe d'operacions, costos i resultats de la seva activitat, com per facilitar dades i informació amb transcendència econòmica.

2. La comptabilitat del sector públic estatal es configura com un sistema d'informació economicofinancera i pressupostària que té per objecte mostrar, per mitjà d'estats i informes, la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, dels resultats i de l'execució del pressupost de cada una de les entitats integrants.

3. Les entitats integrants del sector públic estatal queden sotmeses a l'obligació de retre comptes de les seves operacions, sigui quina sigui la seva naturalesa, al Tribunal de Comptes per conducte de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, d'acord amb els criteris recollits en el capítol IV d'aquest títol.

Article 120. Finalitats de la comptabilitat del sector públic estatal.

La comptabilitat del sector públic estatal ha de permetre el compliment de les següents finalitats de gestió, de control i d'anàlisi i informació:

1. Mostrar l'execució dels pressupostos, en què es posin de manifest els resultats pressupostaris, i proporcionar informació per al seguiment dels objectius previstos en els pressupostos generals de l'Estat.

2. Posar de manifest la composició i la situació del patrimoni, així com les seves variacions, i determinar els resultats des del punt de vista econòmic patrimonial.

3. Subministrar informació per a la determinació dels costos dels serveis públics.

4. Proporcionar informació per a l'elaboració de tot tipus de comptes, estats i documents que s'hagin de retre o remetre al Tribunal de Comptes i altres òrgans de control.

5. Subministrar informació per a l'elaboració dels comptes econòmics de les administracions públiques, societats no financeres públiques i institucions financeres públiques, d'acord amb el Sistema Europeu de Comptes Nacionals i Regionals.

6. Proporcionar informació per a l'exercici dels controls de legalitat, financer, d'economia, eficiència i eficàcia.

7. Subministrar informació per possibilitar l'anàlisi dels efectes econòmics i financers de l'activitat dels ens públics.

8. Subministrar informació econòmica i financera útil per a la presa de decisions.

9. Subministrar informació útil per a altres destinataris.

Article 121. Aplicació dels principis comptables.

1. La comptabilitat de les entitats integrants del sector públic estatal s'ha de desenvolupar aplicant els principis comptables que corresponguin d'acord amb els criteris indicats als apartats següents.

2. Han d'aplicar els principis comptables públics que preveu l'article següent, així com el desenvolupament

dels principis i les normes que estableix el Pla general de comptabilitat pública i les seves normes de desplegament les entitats que integren el sector públic administratiu.

3. Han d'aplicar els principis i les normes de comptabilitat recollits en el Codi de comerç i el Pla general de comptabilitat de l'empresa espanyola, així com les seves adaptacions i disposicions que el despleguen, les entitats que integren el sector públic empresarial.

4. Han d'aplicar els principis i les normes de comptabilitat recollits a l'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i disposicions que el despleguen, les fundacions del sector públic estatal que integren el sector públic fundacional.

Article 122. *Principis comptables públics.*

1. Les entitats que preveu l'apartat 2 de l'article anterior han d'aplicar, a més dels principis pressupostaris que preveu el títol II d'aquesta Llei, els principis comptables següents:

a) La imputació temporal de despeses i ingressos s'ha de fer, des del punt de vista economicopatrimonial, en funció del corrent real de béns i serveis que aquests mateixos representen, sense perjudici dels criteris que s'hagin de seguir per a la seva imputació pressupostària.

b) Tots els fets comptables s'han de registrar en l'oportú ordre cronològic.

c) Es presumeix que continua l'activitat per temps indefinit.

d) No es varien els criteris de valoració d'un exercici a un altre.

e) L'aplicació d'aquests principis ha de ser presidida per la consideració de la importància en termes relatius que aquests mateixos i els seus efectes puguin presentar, sempre que no es vulneri una norma de compliment obligatori.

f) Dels ingressos només s'han de comptabilitzar els efectivament realitzats en la data de tancament de l'exercici. De les despeses, s'han de comptabilitzar les efectivament realitzades així com, des que se'n tingui coneixement, les que suposin riscos previsibles o pèrdues eventuals, amb origen en l'exercici o en un altre d'anterior, sense perjudici del fet que la imputació pressupostària d'aquests es realitzi quan estiguin efectivament realitzats.

g) Tots els béns, drets i obligacions han de figurar pel seu preu d'adquisició o cost de producció. Les obligacions s'han de comptabilitzar pel seu valor de reemborsament.

h) El sistema comptable ha de posar de manifest la relació entre les despeses realitzades per una entitat i els ingressos necessaris per al seu finançament durant l'exercici.

i) En cap cas s'han de compensar les partides de l'actiu i del passiu, ni les de despeses i ingressos que integren els comptes anuals.

j) Constitueix entitat comptable qualsevol ens amb personalitat jurídica i pressupost propi, que hagi de formar i retre comptes.

k) La imputació de les transaccions o fets comptables s'ha d'efectuar, des del punt de vista economicopatrimonial, a actius, passius, despeses o ingressos d'acord amb les regles que estableix el Pla general de comptabilitat pública. A més, les operacions que s'hagin d'aplicar als pressupostos de despeses i ingressos, s'han de registrar, des del punt de vista pressupostari, d'acord amb les regles que preveu el títol II d'aquesta Llei.

2. En els casos de conflicte entre els principis comptables públics han de prevaler els principis que preveuen els paràgrafs a) i b) de l'apartat anterior.

3. Quan l'aplicació d'aquests principis comptables no sigui suficient perquè els comptes anuals expressin la imatge fidel, s'ha de subministrar informació addicional en els comptes anuals sobre els principis comptables addicionals aplicats.

4. En els casos excepcionals en què l'aplicació d'un principi comptable sigui incompatible amb la imatge fidel que han de mostrar els comptes anuals, es considera improcedent l'aplicació, i aquest fet s'ha d'esmentar en els comptes anuals, i se n'ha d'explicar la motivació i indicar-ne la influència sobre el patrimoni, la situació financera, l'execució del pressupost i els resultats de l'entitat.

Article 123. *Destinatari de la informació comptable.*

La informació que subministri la comptabilitat de les entitats del sector públic estatal està dirigida als seus òrgans de direcció i gestió, als de representació política i als de control extern i intern, als organismes internacionals, en els termes i amb els límits previstos per reglament, sense perjudici del que estableix l'article 136.

CAPÍTOL II

Competències en matèria comptable

Article 124. *Competències del ministre d'Hisenda.*

Correspon al ministre d'Hisenda, a proposta de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat:

a) Aprovar el Pla general de comptabilitat pública, en el qual es recullen i es desenvolupen els principis comptables públics.

b) Determinar els criteris generals de registre de dades, presentació de la informació comptable, contingut dels comptes anuals que s'han de retre al Tribunal de Comptes i els procediments de remissió d'aquests, i regular, a aquests efectes, la utilització de mitjans electrònics, informàtics o telemàtics.

c) Determinar el contingut, l'estructura, les normes d'elaboració i els criteris d'agregació o consolidació del Compte General de l'Estat.

d) Establir la rendició de comptes anuals consolidats, respecte de les entitats del sector públic estatal.

e) Determinar el contingut de l'informe que preveu l'apartat 3 de l'article 129 d'aquesta Llei.

Article 125. *Competències de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.*

1. La Intervenció general de l'Administració de l'Estat és el centre directiu de la comptabilitat pública, al qual competeix:

a) Promoure l'exercici de la potestat reglamentària en matèria comptable atribuïda al ministre d'Hisenda per aquesta Llei i proposar-li l'aprovació del Pla general de comptabilitat pública.

b) Aprovar la normativa de desplegament del Pla general de comptabilitat pública i els plans parcials o especials que s'elaborin d'acord amb aquest, així com els de les entitats a què es fa referència a l'apartat 3 de l'article 121, que s'elaborin d'acord amb el Pla general de comptabilitat de l'empresa espanyola.

c) Determinar els comptes anuals i altra documentació que les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social han de retre al Tribunal de Comptes.

d) Aprovar les instruccions de comptabilitat mitjançant les quals s'estableixin les regles comptables a què s'han de sotmetre els ens que hagin d'aplicar els principis comptables públics, així com els models i l'estructura

dels documents comptables i comptes, estats i informes comptables en general que no s'hagin de retre al Tribunal de Comptes.

e) Establir els principis bàsics de la comptabilitat analítica de les entitats del sector públic estatal que hagin d'aplicar els principis comptables públics.

f) Establir els principis i criteris generals als quals ha de respondre el seguiment d'objectius establerts en els pressupostos generals de l'Estat a les entitats del sector públic estatal.

g) Inspeccionar l'activitat de les oficines de comptabilitat de les entitats del sector públic estatal subjectes als principis comptables públics.

h) Establir els requeriments funcionals i, si s'escau, els procediments informàtics, relatius al sistema d'informació comptable, que han d'aplicar les entitats del sector públic estatal subjectes als principis comptables públics.

i) Determinar les especificacions, el procediment i la periodicitat de la informació comptable que s'ha de remetre a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, per les entitats del sector públic estatal subjectes als principis comptables públics.

j) Establir els criteris, procediments i excepcions per a la centralització en la Intervenció General de l'Administració de l'Estat de les bases de dades del seu sistema d'informació comptable de les entitats del sector públic estatal subjectes als principis comptables públics.

k) Aprovar les normes de comptabilitat aplicables als fons regulats a l'apartat 2 de l'article 2 d'aquesta Llei.

2. La Intervenció General de l'Administració de l'Estat és el centre gestor de la comptabilitat pública, al qual competeix:

a) Gestionar la comptabilitat de l'Administració General de l'Estat.

b) Centralitzar la informació comptable de les diferents entitats integrants del sector públic estatal.

c) Demanar la presentació dels comptes que s'hagin de retre al Tribunal de Comptes.

d) Formar el Compte General de l'Estat.

e) Vigilar i impulsar l'organització de les oficines de comptabilitat existents en tots els departaments ministerials i organismes públics en què el servei ho aconselli, i que estan a càrrec dels funcionaris que legalment tenen atribuït aquesta comesa.

f) Demanar tots els informes i dictàmens econòmico-comptables que realitzin les entitats que pel seu conducte hagin de retre comptes al Tribunal de Comptes.

Així mateix, es pot tenir accés directe a les bases dels sistemes d'informació comptable de les entitats esmentades.

g) Elaborar els comptes nacionals de les unitats que componen el sector de les administracions públiques, d'acord als criteris de delimitació institucional i imputació d'operacions establerts en el Sistema Europeu de Comptes Nacionals i Regionals.

h) Elaborar l'informe sobre el grau de compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària en els termes que preveu l'article 9 de la Llei general d'estabilitat pressupostària.

i) Elaborar els comptes nacionals de les unitats que componen el subsector de les societats públiques no financeres i de les institucions financeres públiques i d'acord als criteris de delimitació institucional i imputació d'operacions establerts en el sistema europeu de comptes nacionals i regionals.

j) Dissenyar els mecanismes i realitzar les actuacions oportunes per garantir i protegir la integritat, coherència i confidencialitat de les dades contingudes en els sistemes d'informació comptable.

3. Les funcions directives i gestores de la comptabilitat pública en l'àmbit de les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social les exerceix la Intervenció General de l'Administració de l'Estat per mitjà de la Intervenció General de la Seguretat Social, a la qual correspon:

a) Dirigir la comptabilitat de les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social i gestionar la comptabilitat de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social.

b) Elaborar l'adaptació del Pla general de la comptabilitat pública a les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social i sotmetre'l per a la seva aprovació a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

c) Aprovar la normativa de desplegament de l'esmentada adaptació al Pla comptable i els plans parcials o especials que s'elaborin d'acord amb aquest, així com els de les entitats a què fa referència l'apartat 3 de l'article 121, que s'elaborin d'acord amb el Pla general de comptabilitat de l'empresa espanyola, quan aquestes tinguin la consideració d'entitats que integren el sistema de la Seguretat Social.

d) Aprovar les instruccions de comptabilitat mitjançant les quals s'estableixin les regles comptables a les quals s'han de sotmetre les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social que hagin d'aplicar els principis comptables públics, criteris de funcionament de les seves oficines comptables, models i estructura dels documents comptables i comptes, estats i informes comptables en general que no s'hagin de retre al Tribunal de Comptes.

e) Inspeccionar l'activitat de les oficines de comptabilitat de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social.

f) Actuar com a central comptable del sistema de la Seguretat Social i centralitzar la informació comptable de les diferents entitats integrants de l'esmentat sistema. A aquests efectes li correspon determinar la informació que les entitats hi han de remetre, així com la seva periodicitat i els procediments de comunicació.

g) Demanar la presentació dels comptes i altres documents que hagin de retre les entitats integrants del sistema de Seguretat Social al Tribunal de Comptes.

h) Examinar els comptes que hagi de retre per a fiscalització el Tribunal de Comptes, i formular, si s'escau, les observacions que consideri oportunes.

i) Formar el Compte General de la Seguretat Social, per a la seva remissió al Tribunal de Comptes en el mateix termini que l'establert per al Compte General de l'Estat. A aquest efecte pot demanar a les entitats la informació que consideri necessària per efectuar el procés d'agregació o consolidació comptable. La falta de remissió de comptes no constitueix obstacle perquè la Intervenció General de la Seguretat Social pugui formar el compte del sistema de la Seguretat Social amb els comptes rebuts.

j) Elaborar la documentació estadístico-comptable de caràcter oficial del sistema de la Seguretat Social.

k) L'administració del Sistema d'Informació Comptable de la Seguretat Social, i determinar els criteris pels quals s'ha de registrar.

l) Establir els requeriments funcionals i els procediments informàtics relatius al sistema d'informació comptable que han d'aplicar les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social diferents de les entitats gestores i serveis comuns, que permeti la integració de les seves bases de dades comptables en el sistema d'informació comptable de la Seguretat Social.

m) Qualsevol altres funcions relatives a la direcció de la comptabilitat de les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social i a la gestió de la comptabilitat de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, així com el que específicament li pugui assignar la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

Article 126. Sistemes addicionals de control d'objectius.

1. El sistema d'informació comptable de les entitats del sector públic estatal que hagin d'aplicar els principis comptables públics comprèn el seguiment dels objectius proposats pels centres gestors, aprovats en els pressupostos generals de l'Estat.

2. Els centres gestors poden dissenyar i implantar sistemes addicionals de seguiment dels objectius indicats a l'apartat anterior.

CAPÍTOL III

Informació comptable

SECCIÓ 1a COMPTES ANUALS

Article 127. Formulació dels comptes anuals.

Totes les entitats del sector públic estatal han de formular els seus comptes anuals, d'acord amb els principis comptables que els siguin aplicables, en el termini màxim de tres mesos des del tancament de l'exercici econòmic, i posar-los a disposició dels auditors que correspongui segons el que preveuen els articles 163 i 168 d'aquesta Llei.

Article 128. Contingut dels comptes anuals de les entitats que han d'aplicar els principis comptables públics.

1. Els comptes anuals de les entitats que han d'aplicar els principis comptables públics comprenen: el balanç, el compte de resultat economicopatrimonial, l'estat de liquidació del pressupost i la memòria. Aquests documents formen una unitat.

2. El balanç comprèn, amb la deguda separació, els béns i els drets, així com les possibles despeses diferides que constitueixen l'actiu de l'entitat i les obligacions i els fons propis que formen el seu passiu.

3. El compte de resultat economicopatrimonial comprèn, amb la deguda separació, els ingressos i beneficis de l'exercici, les seves despeses i pèrdues i, per diferència, el resultat estalvi o desestalvi.

4. L'estat de liquidació del pressupost comprèn, amb la deguda separació, la liquidació del pressupost de despeses i del pressupost d'ingressos de l'entitat, així com el resultat pressupostari. Així mateix, s'hi ha d'incloure el balanç de resultats i l'informe de gestió a què es refereix l'article 71 d'aquesta Llei, en què s'ha d'informar del grau de realització dels objectius, els costos en què s'ha incorregut i les desviacions físiques i financeres que, si s'escau, s'hagin produït.

5. La memòria completa ha d'ampliar i comentar la informació continguda en el balanç, el compte de resultat econòmic patrimonial i en l'estat de liquidació del pressupost.

En particular, la memòria ha d'informar del romanent de tresoreria de l'entitat obtingut a partir de les obligacions reconegudes no satisfetes l'últim dia de l'exercici, els drets pendents de cobrament i els fons líquids existents a 31 de desembre, i s'ha de tenir en compte en el seu càlcul els possibles recursos afectats al finançament de despeses concretes i els drets pendents de cobrament que es considerin de recaptació difícil o impossible.

6. El ministre d'Hisenda ha de determinar el contingut i l'estructura dels documents anteriors.

Article 129. Contingut dels comptes anuals de la resta d'entitats del sector públic estatal.

1. Els comptes anuals de les entitats que han d'aplicar els principis i normes de comptabilitat recollits en el Pla general de comptabilitat de l'empresa espanyola, així com en les seves adaptacions i disposicions que el despleguen, són les previstes en el pla esmentat.

Aquestes entitats han d'incloure en els seus comptes anuals la proposta de distribució del resultat de l'exercici, l'aprovació del qual l'efectua posteriorment l'òrgan competent.

2. Els comptes anuals de les entitats que han d'aplicar els principis i les normes de comptabilitat recollits a l'adaptació al Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives són les previstes en la norma esmentada.

3. Les societats mercantils estatals, les entitats públiques empresarials, la resta d'ens del sector públic estatal sotmesos als principis i les normes de comptabilitat recollits en el Pla general de comptabilitat de l'empresa espanyola i les fundacions del sector públic estatal han de presentar, juntament amb els comptes anuals, un informe relatiu al compliment de les obligacions de caràcter economicofinancer que assumeixen les entitats esmentades com a conseqüència de la seva pertinença al sector públic.

SECCIÓ 2a COMPTE GENERAL DE L'ESTAT

Article 130. Contingut del Compte General de l'Estat.

1. El Compte General de l'Estat es forma amb els documents següents:

a) Compte general del sector públic administratiu, que es forma mitjançant l'agregació o la consolidació dels comptes de les entitats que integren aquest sector.

Així mateix, s'hi adjunta el compte de gestió de tributs cedits a les comunitats autònomes d'acord amb el que preveu l'article 52 de la Llei 21/2001, de 27 de desembre, de mesures fiscals i administratives del nou sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú i ciutats amb estatut d'autonomia.

b) Compte general del sector públic empresarial, que es forma mitjançant l'agregació o consolidació dels comptes de les entitats que han d'aplicar els principis de comptabilitat recollits en el Pla general de comptabilitat de l'empresa espanyola, així com en les seves adaptacions i disposicions que el despleguen.

c) Compte general del sector públic fundacional, que es forma mitjançant l'agregació o consolidació dels comptes de les entitats que han d'aplicar els principis de comptabilitat recollits en la normativa comptable relativa a entitats sense finalitats lucratives.

d) Memòria que completa, amplia i comenta la informació continguda als documents anteriors.

2. El Compte General de l'Estat ha de subministrar informació sobre:

a) La situació econòmica, financera i patrimonial del sector públic estatal.

b) Els resultats economicopatrimonials de l'exercici.

c) L'execució i liquidació dels pressupostos i el grau de realització dels objectius.

3. El ministre d'Hisenda pot determinar l'obtenció d'un compte agregat o consolidat de tots els ens del sector públic estatal, o si s'escau per sectors.

Article 131. Formació i remissió del Compte General de l'Estat al Tribunal de Comptes.

1. El Compte General de l'Estat de cada any el forma la Intervenció General de l'Administració de l'Estat i l'eleva al Govern perquè el remeti al Tribunal de Comptes abans del dia 31 d'octubre de l'any següent a l'any a què es refereixi.

2. La Intervenció General de l'Administració de l'Estat pot demanar a les diferents entitats la informació que consideri necessària per efectuar els processos d'agregació o consolidació comptable.

3. La falta de remissió de comptes no constitueix obstacle perquè la Intervenció General de l'Administració de l'Estat pugui formar el Compte General de l'Estat amb els comptes rebuts.

4. Es poden agregar o consolidar els comptes d'una entitat encara que en el preceptiu informe d'auditoria de comptes s'hagi denegat opinió, s'hagi emès informe desfavorable o amb excepcions, si bé aquestes circumstàncies es fan constar en la memòria explicativa de l'esmentat Compte General.

Article 132. Examen i comprovació del Compte General de l'Estat.

El Tribunal de Comptes, per delegació de les Corts Generals, ha de procedir a l'examen i la comprovació del Compte General de l'Estat dins del termini de sis mesos a partir de la data en què l'hagi rebut. El Ple, escoltat el fiscal, ha de dictar la declaració definitiva que escaigui per elevar-la a les cambres amb la proposta oportuna, i traslladar-la al Govern.

SECCIÓ 3a INFORMACIÓ SOBRE L'OBJECTIU D'ESTABILITAT I EQUILIBRI FINANCER

Article 133. Els comptes econòmics del sector públic.

A efectes del que disposen els paràgrafs g), h) i i) de l'apartat 2 de l'article 125, les unitats públiques estan obligades a proporcionar la col·laboració i la informació necessàries per a l'elaboració dels comptes econòmics del sector públic i tota la informació, en l'àmbit de la comptabilitat nacional de les unitats públiques, que sigui fixada per la normativa interna i comunitària.

Les comunitats autònomes han de subministrar la informació necessària per mesurar el grau de realització de l'objectiu d'estabilitat pressupostària d'acord amb el procediment que preveu la Llei orgànica 5/2001, de 13 de desembre, complementària de la Llei general d'estabilitat pressupostària.

Les corporacions locals han de subministrar la informació necessària per mesurar el grau de realització de l'objectiu d'estabilitat pressupostària d'acord amb el procediment que preveu la Llei general d'estabilitat pressupostària.

Article 134. Seguiment de la situació de desequilibri financer.

La Intervenció General de l'Administració de l'Estat, en l'exercici de les competències de centralització de la informació comptable que preveu aquesta Llei, ha de fer el seguiment del compliment de l'equilibri financer de les entitats integrants del sector públic estatal a les quals sigui aplicable, així com dels plans de sanejament derivats del seu incompliment.

SECCIÓ 4a INFORMACIÓ PERIÒDICA

Article 135. Informació que s'ha de remetre a les Corts Generals.

Sense perjudici de la facultat de les Corts Generals de sol·licitar al Govern la informació que consideri oportuna, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, amb periodicitat mensual, ha de posar a disposició de les comissions de pressupostos del Congrés dels Diputats i del Senat informació sobre l'execució dels pressupostos. Amb la mateixa periodicitat, la Intervenció General de la Seguretat Social ha de remetre a aquestes comissions informació sobre l'execució dels pressupostos de les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social.

Article 136. Informació que s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

1. La Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de publicar, amb periodicitat mensual, en el «Butlletí Oficial de l'Estat» informació relativa a les operacions d'execució del pressupost de l'Estat i de les seves modificacions, i operacions de tresoreria, i de les altres que es considerin d'interès general.

2. Així mateix, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat», anualment, un resum dels principals estats i documents que conformin el Compte General de l'Estat.

3. La Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat», anualment, un resum dels principals estats i documents que conformin el Compte de l'Administració General de l'Estat.

4. Les entitats que hagin d'aplicar principis comptables públics, així com les restants que no tinguin obligació de publicar els seus comptes al Registre mercantil han de publicar anualment en el «Butlletí Oficial de l'Estat» el balanç de situació i el compte del resultat econòmic patrimonial i un resum dels restants estats que conformen els comptes anuals. A aquests efectes, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de determinar el contingut mínim de la informació per publicar.

5. La Intervenció General de l'Administració de l'Estat pot publicar la informació anterior a través d'altres mitjans que consideri convenient, diferents del «Butlletí Oficial de l'Estat».

CAPÍTOL IV

Rendició de comptes

Article 137. Obligació de retre comptes.

Les entitats integrants del sector públic estatal han de retre al Tribunal de Comptes, per conducte de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, la informació comptable regulada a la secció 1a del capítol III d'aquest títol.

Article 138. Comptedants.

1. Són comptedants els titulars de les entitats i òrgans subjectes a l'obligació de retre comptes i, en tot cas:

a) Les autoritats i els funcionaris que tinguin a càrrec seu la gestió dels ingressos i la realització de despeses, així com les altres operacions de l'Administració General de l'Estat.

b) Els titulars de les entitats que integren el Sistema de la Seguretat Social.

c) Els presidents o directors dels organismes autònoms i de les entitats públiques empresarials i altres entitats del sector públic estatal.

d) Els presidents del consell d'administració de les societats mercantils estatals.

e) Els liquidadors de les societats mercantils estatals en procés de liquidació.

f) Els presidents del patronat, o els qui tinguin atribuïdes funcions executives en les fundacions del sector públic estatal.

2. Els comptedants esmentats a l'apartat anterior són responsables de la informació comptable i els correspon retre els comptes que s'hagin d'enviar al Tribunal de Comptes, en els terminis fixats a aquest efecte i degudament autoritzats.

La responsabilitat de subministrar informació veraç en la qual es concreta la rendició de comptes és independent de la responsabilitat comptable regulada en el títol VII d'aquesta Llei, en què incorren els qui van adoptar les resolucions o van realitzar els actes reflectits en els esmentats comptes.

3. També han de retre comptes, en la forma que s'estableixi per reglament, els particulars que, excepcionalment, administrin, recaptin o custodiïn fons o valors de l'Estat, sense perjudici que siguin intervingudes les respectives operacions.

4. Si una societat mercantil deixa de formar part del sector públic estatal, té l'obligació de retre els comptes corresponents a l'esmentat període comptable, i assumir les obligacions de rendició el president del consell d'administració en la data en què es produeixi l'esmentada rendició.

Si una societat mercantil estatal acorda dissoldre's, ha de retre comptes fins a la data de l'acord de dissolució i igualment des d'aquesta data fins a l'acabament del procés de liquidació. No obstant això, si la societat en liquidació aprova comptes anuals, la rendició ha de ser anual.

5. En cas d'extinció d'una fundació del sector públic estatal, aquesta ha de retre comptes fins a la data d'efectivitat de l'extinció.

En cas de liquidació d'una fundació del sector públic estatal, aquesta ha de retre comptes des de l'esmentada data fins a l'acabament del procés de liquidació. No obstant això, si la fundació en liquidació aprova comptes anuals, la rendició ha de ser anual.

Si una fundació del sector públic estatal deixa de formar-ne part, té obligació de retre els comptes corresponents a l'esmentat període comptable, i assumeix les obligacions de rendició el president del patronat en la data en què es produeixi la rendició.

Article 139. *Procediment de rendició de comptes.*

1. En compliment de l'obligació de retre comptes, els comptedants han de remetre els comptes anuals aprovats a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, acompanyats de l'informe d'auditoria que correspongui, en aplicació dels articles 163 i 168 d'aquesta Llei o, si s'escau, del que imposa la normativa mercantil, en el cas de societats mercantils estatals, dins els set mesos següents a l'acabament de l'exercici econòmic. Si es tracta d'aquestes societats, s'hi ha d'adjuntar, a més, l'informe de gestió i l'informe que preveu l'article 129 d'aquesta Llei. En el cas de fundacions del sector públic estatal, s'hi ha d'adjuntar aquest últim informe.

2. La Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de remetre al Tribunal de Comptes la documentació esmentada a l'apartat anterior en el termini d'un mes des que l'hagi rebuda.

TÍTOL VI

Del control de la gestió economicofinancera efectuat per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat

CAPÍTOL I

Normes generals

Article 140. *Del control de la gestió economicofinancera del sector públic estatal.*

1. En la seva condició d'òrgan suprem fiscalitzador dels comptes i de la gestió econòmica de l'Estat i del sector públic, correspon al Tribunal de Comptes el control extern del sector públic estatal, en els termes establerts a la Constitució, a la seva Llei orgànica i a les altres lleis que en regulin la competència.

2. La Intervenció General de l'Administració de l'Estat exerceix en els termes que preveu aquesta Llei el control intern de la gestió econòmica i financera del sector públic estatal, amb autonomia plena respecte de les autoritats i altres entitats la gestió de les quals controla.

Article 141. *Control de subvencions i ajuts.*

La Intervenció General de l'Administració de l'Estat exerceix el control sobre entitats col·laboradores i beneficiaris de subvencions i ajuts concedits pels subjectes del sector públic estatal i dels finançats amb càrrec a fons comunitaris d'acord amb el que estableixen la Llei general de subvencions i la normativa comunitària.

Article 142. *Objectius del control.*

1. El control regulat en aquest títol té com a objectius:

a) Verificar el compliment de la normativa que sigui aplicable a la gestió objecte del control.

b) Verificar el registre i la comptabilització adequats de les operacions efectuades, i el seu reflex fidel i regular en els comptes i els estats que, d'acord amb les disposicions aplicables, hagi de formar cada òrgan o entitat.

c) Avaluar que l'activitat i els procediments objecte de control es du a terme d'acord amb els principis de bona gestió financera i, especialment, els que preveu la Llei general d'estabilitat pressupostària.

d) Verificar el compliment dels objectius assignats als centres gestors de la despesa en els pressupostos generals de l'Estat.

2. El control es fa mitjançant l'exercici de la funció interventora, el control financer permanent i l'auditoria pública, a què es refereixen els capítols II, III i IV d'aquest títol.

Article 143. *Àmbit i exercici del control.*

El control a què es refereix aquest títol, l'exerceix sobre la totalitat dels òrgans o les entitats del sector públic estatal la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, per mitjà dels seus serveis centrals o de les intervencions delegades.

En l'àmbit del Ministeri de Defensa i de la Seguretat Social, el control l'exerceix, respectivament, per mitjà de la Intervenció General de la Defensa, i de la Intervenció General de la Seguretat Social, que depenen funcionalment, a aquests efectes, de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

Article 144. Principis d'actuació i prerrogatives.

1. La Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha d'exercir les funcions de control d'acord amb els principis d'autonomia, exercici desconcentrat i jerarquia interna per mitjà dels òrgans de control a què es refereix l'article anterior.

2. El control a què es refereix aquest títol, l'exerceix amb plena autonomia respecte a l'òrgan o l'entitat la gestió del qual sigui objecte de control. A aquests efectes, els funcionaris que el duguin a terme han de tenir independència funcional respecte dels titulars dels òrgans la gestió dels quals controlin i han d'ajustar la seva actuació a la normativa vigent i a les instruccions de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

3. El procediment contradictori regeix la solució de les diferències que es puguin presentar en l'exercici de control de la funció interventora. Aquest principi es materialitza en el procediment de resolució de discrepàncies que regula l'article 155 d'aquesta Llei.

En l'àmbit del control financer permanent i l'auditoria pública, l'abast del procediment contradictori és el que estableix la normativa reguladora dels informes corresponents, sense perjudici del que estableixen l'article 161 i l'apartat 3 de l'article 166 d'aquesta Llei.

4. L'interventor general de l'Administració de l'Estat i els seus interventors delegats poden demanar directament qui correspongui els assessoraments jurídics i els informes tècnics que considerin necessaris, així com els antecedents i els documents necessaris per a l'exercici de les seves funcions. Quan els assessoraments i els informes s'hagin de demanar als òrgans la competència dels quals s'estén a la totalitat de l'Administració General i Institucional, els ha de sol·licitar, en tot cas, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

5. L'interventor general de l'Administració de l'Estat i els seus interventors delegats poden interposar els recursos i les reclamacions que autoritzin les disposicions vigents.

Article 145. Deures i facultats del personal controlador, deure de col·laboració i assistència jurídica.

1. Els funcionaris que exerceixen les funcions de control han de guardar la confidencialitat i el secret respecte dels assumptes que coneguin per raó de la seva feina.

Les dades, els informes o els antecedents obtinguts en l'exercici de les seves funcions només es poden utilitzar per a les finalitats del control i, si s'escau, per a la denúncia de fets que puguin ser constitutius d'infracció administrativa, responsabilitat comptable o delictes.

Així mateix, les comissions parlamentàries d'investigació poden tenir accés a aquestes dades, informes o antecedents, en els termes establerts pel Reial decret Llei 5/1994, de 29 d'abril.

En els altres casos en què sigui procedent legalment l'accés als informes de control, la sol·licitud d'aquests s'ha d'adreçar directament als destinataris.

2. Les autoritats, sigui quina sigui la seva naturalesa, els caps o directors d'oficines públiques, els de les entitats integrants del sector públic estatal i els que, en general, exerceixin funcions públiques o duguin a terme la seva feina en aquestes entitats han de prestar als funcionaris encarregats del control el suport, el concurs, l'auxili i la col·laboració que els siguin necessaris, i han de proporcionar la documentació i la informació necessària per fer el control.

3. Qualsevol persona natural o jurídica, pública o privada, està obligada a proporcionar, amb el requeriment previ de l'òrgan de control de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat actuant, qualsevol mena de

dades, informes o antecedents, deduïts directament de les seves relacions econòmiques, professionals o financeres amb altres persones, amb transcendència per a les actuacions de control que exerceixi.

4. Els serveis jurídics de l'Estat han de prestar l'assistència que, si s'escau, correspongui als funcionaris que, com a conseqüència de la seva participació en actuacions de control, siguin objecte de citacions per òrgans jurisdiccionals.

Article 146. Informes generals de control financer permanent i d'auditoria pública.

1. La Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de presentar anualment al Consell de Ministres per mitjà del ministre d'Hisenda un informe general amb els resultats més significatius de l'execució del pla anual de control financer permanent i del pla anual d'auditories de cada exercici.

2. La Intervenció General de l'Administració de l'Estat pot elevar a la consideració del Consell de Ministres per mitjà del ministre d'Hisenda els informes de control financer permanent i d'auditoria que, per raó dels seus resultats, consideri convenient anticipar-ne el coneixement.

Article 147. Control de les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social.

1. El Govern, a proposta de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat i a iniciativa de la Intervenció General de la Seguretat Social, aprova les normes per a l'exercici per aquesta última del control a les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social.

2. Les normes que regulin el control a les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social s'han de basar en el que disposa aquest títol, que és aplicable en el que no prevegin les normes esmentades, sense perjudici de l'aplicació directa en els casos en què escaigui. A aquest efecte, les referències fetes en aquest títol als diferents òrgans de l'Administració General de l'Estat i els seus organismes autònoms s'entenen fetes als corresponents òrgans del Ministeri de Treball i Afers Socials i de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social.

CAPÍTOL II**De la funció interventora****Article 148. Definició.**

La funció interventora té per objecte controlar, abans que siguin aprovats, els actes del sector públic estatal que donin lloc al reconeixement de drets o a la realització de despeses, així com els ingressos i els pagaments que en derivin, i la inversió o l'aplicació en general dels seus fons públics, a fi d'assegurar que la seva gestió s'ajusti a les disposicions aplicables en cada cas.

No obstant això, la fiscalització prèvia i la intervenció dels drets i els ingressos del Tresor Públic es pot substituir per reglament per les comprovacions efectuades en l'exercici del control financer permanent i l'auditoria pública, excepte en els actes corresponents a devolucions d'ingressos.

Article 149. Àmbit d'aplicació.

1. La funció interventora l'exerceixen la Intervenció General de l'Administració de l'Estat i els seus interventors delegats respecte dels actes realitzats per l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autò-

noms, i les entitats gestores i els serveis comuns de la Seguretat Social.

2. El Consell de Ministres, a proposta de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, pot acordar de forma motivada l'aplicació del control financer permanent, en substitució de la funció interventora, respecte de qualsevol l'activitat de l'organisme o d'algunes àrees de gestió, en els organismes autònoms en què la naturalesa de les seves activitats ho justifiqui.

3. Quan en els procediments de gestió que donin lloc als esmentats actes, documents i expedients participin diverses administracions públiques, la funció interventora es limita a les actuacions que es produeixin en l'àmbit de les administracions referides a l'apartat 1.

Article 150. *Modalitats d'exercici.*

1. La funció interventora s'exerceix en les seves modalitats d'intervenció formal i material. La intervenció formal consisteix en la verificació del compliment dels requisits legals necessaris per a l'adopció de l'acord, mitjançant l'examen de tots els documents que, preceptivament, hagin d'estar incorporats a l'expedient. En la intervenció material s'ha de comprovar l'aplicació real i efectiva dels fons públics.

2. L'exercici de la funció interventora comprèn:

a) La fiscalització prèvia dels actes que reconeixin drets de contingut econòmic, aprovin despeses, adquireixin compromisos de despesa o acordin moviments de fons i valors.

b) La intervenció del reconeixement de les obligacions i de la comprovació de la inversió.

c) La intervenció formal de l'ordenació del pagament.

d) La intervenció material del pagament.

Article 151. *No subjecció a la fiscalització prèvia.*

No estan sotmesos a la fiscalització prèvia que preveu l'apartat 2.a) de l'article anterior: a) els contractes menors; b) les despeses de caràcter periòdic i altres de tracte successiu, una vegada fiscalitzada la despesa corresponent al període inicial de l'acte o contracte del qual derivin o les seves modificacions; c) les despeses inferiors a 5.000 euros el pagament de les quals es faci mitjançant el procediment especial d'avançament de caixa fixa, que regula l'article 78 d'aquesta Llei; d) les despeses corresponents a la celebració de processos electorals a què es refereix la disposició addicional novena d'aquesta Llei i e) les subvencions amb assignació nominativa.

Tampoc estan sotmeses a fiscalització prèvia les despeses inferiors a 5.000 euros que es facin amb càrrec a fons lliurats a justificar, quan els serveis o les prestacions a què es refereixin hagin tingut lloc o hagin de tenir lloc en territori estranger.

Article 152. *Fiscalització i intervenció prèvia de requisits bàsics.*

1. El Govern, a proposta de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, pot acordar que la fiscalització i la intervenció prèvies a què es refereix l'article 150 es limitin a comprovar els punts següents:

a) L'existència de crèdit pressupostari i que el que s'hagi proposat és l'adequat i suficient a la naturalesa de la despesa o l'obligació que es proposi contreure.

En els casos en què es tracti de contreure compromisos de despeses de caràcter plurianual s'ha de comprovar, a més, si es compleix el que preveu l'article 47 d'aquesta Llei.

b) Que les despeses o les obligacions es proposen a l'òrgan competent.

c) La competència de l'òrgan de contractació, del concedent de la subvenció, del que subscriu el conveni de col·laboració o del que resol l'expedient de responsabilitat patrimonial i, en general, del que dicti l'acte administratiu, quan l'òrgan no tingui atribuïda la facultat per a l'aprovació de les despeses de què es tracti.

d) Que els expedients de reconeixement d'obligacions corresponen a despeses aprovades i fiscalitzades favorablement.

e) L'existència d'autorització del Consell de Ministres en els casos que, d'acord amb l'apartat 2 de l'article 12 de la Llei de contractes de les administracions públiques, ho requereixin.

f) L'existència d'autorització del titular del departament ministerial en els temes que, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 12 de la Llei de contractes de les administracions públiques, ho requereixin.

g) Els altres aspectes que, per la seva transcendència en el procés de gestió, determini el Consell de Ministres a proposta del ministre d'Hisenda, amb l'informe previ de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

En la determinació d'aquests aspectes s'ha d'atendre especialment els requisits que preveu la normativa reguladora per assegurar l'objectivitat i la transparència en les actuacions públiques.

2. No obstant això, és aplicable el règim general de fiscalització prèvia respecte a despeses de quantia indeterminada i aquelles altres que hagin de ser aprovades pel Consell de Ministres.

Article 153. *Fiscalització prèvia i Intervenció de pagaments a justificar i avançaments de caixa fixa.*

S'han de determinar per reglament els requisits que s'han de verificar en la fiscalització prèvia de les ordres de pagaments a justificar i en la constitució o modificació dels avançaments de caixa fixa i de les reposicions de fons, així com el procediment que s'ha de seguir en la intervenció dels comptes justificatius.

Article 154. *Objeccions.*

1. Si la Intervenció, en fer la fiscalització o la intervenció, es manifesta en desacord amb el contingut dels actes examinats o amb el procediment seguit per a la seva adopció, ha de formular les objeccions per escrit, i ha de fer constar els preceptes legals en què fonamenta el seu criteri. La formulació de l'objecció suspèn la tramitació de l'expedient fins que sigui resolt, o bé per l'esmena de les deficiències observades o bé, en el cas de no acceptació de l'objecció, per la resolució del procediment que preveu l'article següent.

2. Quan s'apliqui el règim general de fiscalització i intervenció prèvia, és procedent la formulació de l'objecció en els casos següents:

a) Quan es basi en la insuficiència de crèdit o el crèdit proposat no es consideri adequat.

b) Quan la despesa es proposi a un òrgan que no té competència per aprovar-lo.

c) Quan s'apreciïn irregularitats greus en la documentació justificativa del reconeixement de l'obligació o no s'acrediti suficientment el dret del perceptor.

d) Quan l'objecció derivi de comprovacions materials d'obres, subministraments, adquisicions i serveis.

e) Quan s'hagin omès requisits o tràmits que puguin donar lloc a la nul·litat de l'acte, o quan la continuació de la gestió administrativa pugui causar trencaments econòmics al Tresor Públic o a un tercer.

En el cas que els defectes observats en l'expedient derivin de l'incompliment de requisits o tràmits no essencials, la Intervenció pot emetre l'informe favorable, però l'eficàcia de l'acte queda condicionada a l'esmena dels defectes esmentats anteriorment a l'aprovació de l'expedient. L'òrgan gestor ha de remetre a la Intervenció la documentació justificativa d'haver-se esmenat els defectes esmentats.

Si l'òrgan gestor no resol els condicionaments indicats per a la continuïtat de l'expedient, es considera formulada l'objecció corresponent.

3. En el cas que la funció interventora s'exerceixi en el règim especial de fiscalització i intervenció prèvia de requisits bàsics, només procedeix la formulació d'objecció quan no es compleixi algun dels punts de comprovació necessària que estableix l'apartat 1 de l'article 152.

Els interventors poden formular les observacions complementàries que considerin convenients, sense que tinguin, en cap cas, efectes suspensius en la tramitació dels expedients corresponents. En aquest règim especial no és aplicable la possibilitat que conté el paràgraf segon de l'apartat 2 d'aquest article.

Article 155. *Discrepàncies.*

Quan l'òrgan gestor no accepti l'objecció formulada, ha de plantejar a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat per conducte de la Subsecretaria del departament en cas de ministeris, i per mitjà dels presidents o directors dels organismes o les entitats en els altres casos, discrepància motivada per escrit, i hi ha de fer constar els preceptes legals en què fonamenta el seu criteri.

Plantejada la discrepància s'ha de procedir de la manera següent:

a) En els casos en què formuli l'objecció una intervenció delegada, correspon a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat conèixer la discrepància, i la seva resolució és obligatòria per a aquella.

No obstant això, quan l'objecció hagi estat formulada per una intervenció delegada en centres, dependències i organismes del Ministeri de Defensa, o a les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, correspon conèixer de la discrepància a la Intervenció General de la Defensa i a la Intervenció General de la Seguretat Social, respectivament, en què es faci constar que el seu criteri és vinculant per a aquella.

Quan l'objecció hagi estat formulada per la Intervenció General de la Defensa o per la Intervenció General de la Seguretat Social o aquestes hagin confirmat el d'una intervenció delegada, i subsisteixi la discrepància, correspon a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat resoldre-la, i la seva resolució és obligatòria per a aquelles.

b) Quan l'objecció hagi estat formulada per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat o aquest centre directiu hagi confirmat el d'una altra Intervenció General o delegada, i subsisteixi la discrepància, correspon al Consell de Ministres adoptar una resolució definitiva.

Article 156. *Omissió de fiscalització.*

1. En els casos en què, d'acord amb el que estableixen les disposicions aplicables, la funció interventora sigui preceptiva i s'hagi omès, no es pot reconèixer l'obligació, ni tramitar el pagament, ni intervenir favorablement aquestes actuacions fins que s'esmeni l'omissió en els termes previstos en aquest article.

2. En aquests casos, és preceptiva l'emissió d'un informe per part de l'òrgan de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat que tingui coneixement de

l'omissió que s'ha de remetre a l'autoritat que hagi iniciat les actuacions.

Aquest informe, que no té naturalesa de fiscalització, ha de posar de manifest, com a mínim, els punts següents:

a) Les infraccions de l'ordenament jurídic que s'hagin posat de manifest si s'ha sotmès l'expedient a fiscalització o intervenció prèvia en el moment oportú.

b) Les prestacions que s'hagin fet com a conseqüència de l'acte esmentat.

c) La procedència de la revisió dels actes dictats amb infracció de l'ordenament.

d) L'existència de crèdit adequat i suficient per afrontar les obligacions pendents.

Els interventors delegats han de donar compte del seu informe a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat en el moment de la seva emissió.

3. Correspon al titular del departament al qual pertanyi l'òrgan responsable de la tramitació de l'expedient o al qual estigui adscrit l'organisme autònom, sense que aquesta competència pugui ser objecte de delegació, acordar, si s'escau, la submissió del tema al Consell de Ministres perquè adopti la resolució procedent.

4. L'acord favorable del Consell de Ministres no exigeix de l'exigència de les responsabilitats les quals, si s'escau, pertorquin.

CAPÍTOL III

Del control financer permanent

Article 157. *Definició.*

El control financer permanent l'exerceixen els òrgans i les entitats establerts a l'article següent i té per objecte la verificació d'una forma contínua realitzada per mitjà de la intervenció delegada corresponent, de la situació i el funcionament de les entitats del sector públic estatal en l'aspecte economicofinancer, per comprovar el compliment de la normativa i les directrius que els regeixen i, en general, que la seva gestió s'ajusta als principis de bona gestió financera i en particular al compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària i d'equilibri financer.

Article 158. *Àmbit d'aplicació.*

1. El control financer permanent s'exerceix sobre:

a) L'Administració General de l'Estat.

b) Els organismes autònoms que depenen de l'Administració General de l'Estat.

c) Les entitats gestores i els serveis comuns de la Seguretat Social.

d) Les entitats estatals de dret públic que preveu el paràgraf g) de l'apartat 1 de l'article 2 d'aquesta Llei.

e) Les entitats públiques empresarials que preveu l'article 2.1.c).

f) Les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, quan estiguin immerses en algun dels supòsits que preveu l'article 74.1 de la Llei general de la Seguretat Social.

2. El Consell de Ministres pot acordar, a proposta del Ministeri d'Hisenda i a iniciativa de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, que en determinades entitats públiques empresarials i entitats estatals de dret públic del paràgraf g) de l'apartat 1 de l'article 2 d'aquesta Llei, el control financer permanent se substitueixi per les actuacions d'auditoria pública que estableixi el pla anual d'auditories.

Article 159. Contingut del control financer permanent.

1. El control financer permanent inclou les actuacions següents:

a) Verificació del compliment de la normativa i procediments aplicables als aspectes de la gestió econòmica als quals no s'estén la funció interventora.

b) Seguiment de l'execució pressupostària i verificació del compliment dels objectius assignats als programes dels centres gestors de la despesa i verificació del balanç de resultats i informe de gestió.

c) Informe sobre la proposta de distribució de resultats a què es refereix l'article 129 d'aquesta Llei.

d) Comprovació de la planificació, gestió i situació de la tresoreria.

e) Les actuacions previstes en els altres títols d'aquesta Llei i en les altres normes pressupostàries i reguladores de la gestió econòmica del sector públic estatal, atribuïdes a les intervencions delegades.

f) Anàlisi de les operacions i procediments, per tal de proporcionar una valoració de la seva racionalitat economicofinancera i la seva adequació als principis de bona gestió, a fi de detectar les possibles deficiències i proposar les recomanacions per a la correcció.

2. Les actuacions esmentades abans s'han de documentar en informes.

Anualment s'ha d'elaborar un informe on constin els resultats de les actuacions de control financer permanent efectuades durant l'exercici.

3. Les actuacions de control financer permanent que s'han d'efectuar en cada exercici i l'abast específic fixat per a aquestes s'ha de determinar en el pla anual de control financer permanent elaborat per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, que pot ser modificat quan es produeixin circumstàncies que ho justifiquin.

Article 160. Informes de control financer permanent.

1. Els informes esmentats al paràgraf e) de l'apartat 1 de l'article anterior s'han d'ajustar en el seu procediment d'elaboració, contingut i destinataris al que estableixin les seves normes reguladores.

2. Els altres informes establerts a l'article anterior s'han d'elaborar d'acord amb les normes que la Intervenció General de l'Administració de l'Estat aprovi, les quals han d'establir-ne la periodicitat, el contingut, els destinataris i el procediment per a la seva elaboració.

Article 161. Informes d'actuació i seguiment de mesures correctores.

1. La Intervenció General de l'Administració de l'Estat pot formular informes d'actuació derivats de les recomanacions i de les propostes d'actuació per als òrgans gestors contingudes en els informes anuals de control financer permanent a què es refereix l'apartat 2 de l'article 159, quan es donin algunes de les circumstàncies següents:

a) Quan s'hagin apreciat deficiències i els titulars de la gestió controlada no indiquin les mesures necessàries i el termini previst per esmenar-les.

b) Quan manifestin discrepàncies amb les conclusions i les recomanacions i no siguin acceptades per l'òrgan de control.

c) Quan, havent manifestat la seva conformitat, no adoptin les mesures per solucionar les deficiències posades de manifest.

2. Els informes d'actuació s'han d'adreçar al titular del departament del qual depengui o al qual estigui ad-

crit l'òrgan o l'entitat controlada i, en cas de disconformitat del titular del departament, s'han d'elevat al Consell de Ministres per mitjà del ministre d'Hisenda. Les decisions que en aquest sentit adopti el Consell de Ministres són vinculants tant per als òrgans de gestió com de control.

3. La Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de fer un seguiment continuat sobre les mesures correctores que s'hagin decidit com a conseqüència de les deficiències detectades en els informes.

CAPÍTOL IV**De l'auditoria pública****SECCIÓ 1a NORMES GENERALS****Article 162. Definició.**

L'auditoria pública consisteix en la verificació, efectuada posteriorment i de forma sistemàtica de l'activitat economicofinancera del sector públic estatal, mitjançant l'aplicació dels procediments de revisió selectius continguts en les normes d'auditoria i instruccions que dicti la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

Article 163. Àmbit.

L'auditoria pública s'exerceix, en funció del que preveu el pla anual d'auditories a què es refereix l'article 165 d'aquesta Llei, sobre tots els òrgans i les entitats integrants del sector públic estatal i sobre els fons als quals es refereix l'apartat 2 de l'article 2 d'aquesta Llei, sense perjudici de les actuacions corresponents a l'exercici de la funció interventora i del control financer permanent, i de les actuacions sotmeses a l'exercici de l'auditoria privada de la Llei 19/1988, de 12 de juliol, d'auditoria de comptes, imposades a les societats mercantils estatals per la legislació mercantil.

Article 164. Formes d'exercici.

1. L'auditoria pública ha d'adoptar les modalitats següents:

a) L'auditoria de regularitat comptable, consistent en la revisió i la verificació de la informació i la documentació comptable per tal de comprovar-ne l'adequació a la normativa comptable i, si s'escau, pressupostària que li sigui aplicable.

b) L'auditoria de compliment, que tingui com a objecte la verificació del fet que els actes, les operacions i els procediments de gestió economicofinancera s'han portat a terme de conformitat amb les normes que els són aplicables.

c) L'auditoria operativa, que constitueix l'examen sistemàtic i objectiu de les operacions i els procediments d'una organització, programa, activitat o funció pública, per tal de proporcionar una valoració independent de la seva racionalitat economicofinancera i la seva adequació als principis de la bona gestió, a fi de detectar les possibles deficiències i proposar les recomanacions oportunes amb vista a la correcció d'aquelles.

2. La Intervenció General pot determinar la realització d'auditories en les quals es combinin objectius d'auditoria de regularitat comptable, de compliment i operativa.

Article 165. Pla anual d'auditories.

La Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha d'elaborar anualment un pla d'auditories en el qual

s'incloguin les actuacions que s'han de portar a terme durant l'exercici corresponent, tant les que correspongui desenvolupar directament a aquest centre, com aquelles l'execució de les quals s'hagi de dur a terme per mitjà de la Intervenció General de la Defensa i de la Intervenció General de la Seguretat Social. Així mateix, el pla anual d'auditories ha d'incloure les actuacions corresponents a ajuts i subvencions públiques.

La Intervenció General de l'Administració de l'Estat, pot modificar les auditories previstes inicialment en el pla anual quan hi hagi circumstàncies que ho justifiquin.

Article 166. *Informes d'auditoria.*

1. Els resultats de cada actuació d'auditoria pública s'han de reflectir en informes escrits i s'ha de desenvolupar d'acord amb les normes que la Intervenció General de l'Administració de l'Estat aprovi, les quals han d'establir el contingut, els destinataris i el procediment per a l'elaboració dels informes.

2. En tot cas, els informes s'han de remetre al titular de l'organisme o l'entitat controlada, al ministre d'Hisenda i al del departament del qual depengui o al qual estigui adscrit l'òrgan o l'entitat controlada. Els presidents dels organismes públics, societats mercantils estatals, fundacions del sector públic estatal i resta d'ens públics estatals, que tinguin consell d'administració o un altre òrgan de direcció col·legiat similar o amb comitè d'auditoria, els han de remetre els informes d'auditoria relatius a l'entitat.

No obstant això, quan els informes es refereixin a les mútues d'accidents del treball i malalties professionals de la Seguretat Social, els informes s'han de remetre al seu titular i a l'òrgan de direcció i tutela.

3. El que estableix l'article 161 per als informes d'actuació derivats del control financer permanent també és aplicable als informes d'auditoria pública.

4. Sense perjudici del que estableix l'apartat anterior respecte a la determinació dels destinataris dels informes, els d'auditoria de comptes anuals s'han de retre en tot cas al Tribunal de Comptes, juntament amb els comptes anuals, d'acord amb el que estableix l'article 139 d'aquesta Llei.

5. Anualment la Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de remetre al Consell de Ministres, d'acord amb el procediment establert per reglament, un informe resum de les auditories de comptes anuals realitzats, en els quals s'han de reflectir les excepcions contingudes en aquests informes.

SECCIÓ 2a AUDITORIA DELS COMPTES ANUALS

Article 167. *Definició.*

1. L'auditoria dels comptes anuals és la modalitat de l'auditoria de regularitat comptable que té per finalitat la verificació relativa al fet de si els comptes anuals representen en tots els aspectes significatius la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, dels resultats de l'entitat i, si s'escau, l'execució del pressupost d'acord amb les normes i els principis comptables i pressupostaris que li són aplicables i contenen la informació necessària per a la seva interpretació i comprensió adequada.

2. Les auditories efectuades per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, dels comptes anuals de les entitats del sector públic estatal sotmeses al pla general de comptabilitat de l'empresa espanyola i les seves adaptacions, han d'incloure, a més de la finalitat que preveu l'apartat 1, la revisió del fet que la informació comptable inclosa a l'informe relatiu al compliment de les obligacions de caràcter economicofinancer que assumeixen aquestes entitats com a conseqüència de la seva

pertinença al sector públic, prevista a l'apartat 3 de l'article 129 d'aquesta Llei, concorda amb la continguda en els comptes anuals.

3. L'auditoria dels comptes anuals de les fundacions del sector públic estatal, a més de la finalitat que preveuen els apartats 1 i 2, ha de verificar el compliment de les finalitats fundacionals i dels principis als quals s'ha d'ajustar la seva activitat en matèria de selecció de personal, contractació i disposició dinerària de fons a favor dels beneficiaris quan aquests recursos provinquin del sector públic estatal. Així mateix, s'estén a la verificació de l'execució dels pressupostos d'explotació i capital.

4. La Intervenció General de l'Administració de l'Estat pot estendre l'objecte de l'auditoria de comptes anuals a altres aspectes de la gestió dels ens públics, en especial quan no estiguin sotmesos a la funció interventora o al control financer permanent.

Article 168. *Àmbit de l'auditoria de comptes anuals.*

La Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de fer anualment l'auditoria dels comptes anuals:

a) Dels organismes autònoms, les entitats públiques empresarials, les entitats estatals de dret públic a què es refereix l'article 2.1.g) de l'aquesta Llei, els consorcis previstos a l'article 2.1.h), les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social i els fons considerats a l'article 2.2 que retin comptes independents.

b) De les fundacions del sector públic estatal obligades a auditar-se per la seva normativa específica.

c) De les societats mercantils estatals i les fundacions del sector públic estatal no sotmeses a l'obligació d'auditar-se que s'hagin inclòs en el pla anual d'auditories.

SECCIÓ 3a AUDITORIES PÚBLIQUES ESPECÍFIQUES

Article 169. *Auditoria de compliment.*

La Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de fer l'auditoria de compliment d'aquells òrgans i entitats del sector públic estatal que s'incloguin en el pla anual d'auditories, la qual ha d'incloure la verificació selectiva de l'adequació a la legalitat de la gestió pressupostària, de contractació, personal, ingressos i gestió de subvencions, així com de qualsevol altre aspecte de l'activitat economicofinancera de les entitats auditades.

Article 170. *Auditoria operativa.*

La Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de fer l'auditoria operativa dels òrgans i les entitats del sector públic estatal que s'incloguin en el pla anual d'auditories i amb l'abast que estableixi el pla esmentat, per mitjà de les modalitats següents:

1. Auditoria de programes pressupostaris, que consisteix en l'anàlisi de l'adequació dels objectius i dels sistemes de seguiment i autoavaluació desenvolupats pels òrgans gestors, la verificació de la fiabilitat dels balanços de resultats i informes de gestió, així com l'avaluació del resultat obtingut, les alternatives considerades i els efectes produïts amb relació als recursos emprats en la gestió dels programes i plans d'actuació pressupostaris.

2. Auditoria de sistemes i procediments, que consisteix en l'estudi exhaustiu d'un procediment administratiu de gestió financera amb la finalitat de detectar les possibles deficiències o, si s'escau, l'obsolescència i proposar les mesures correctores pertinents o la subs-

titució del procediment d'acord amb els principis generals de bona gestió.

3. Auditoria d'economia, eficàcia i eficiència, consistent en la valoració independent i objectiva del nivell d'eficàcia, eficiència i economia assolit en la utilització dels recursos públics.

Article 171. Auditoria de contractes programa i de seguiment de plans d'equilibri financer.

1. En els casos que, en virtut de contractes programa o altres convenis entre l'Estat i les entitats a què es refereix l'article 68 d'aquesta Llei, les aportacions que ha de fer l'Estat estan condicionades en el seu import al compliment de determinats objectius, a l'import o l'evolució de determinades magnituds financeres, o al compliment de determinades hipòtesis macroeconòmiques, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de fer una auditoria la finalitat de la qual és verificar l'adequació de la proposta de liquidació formulada per l'òrgan que preveu el conveni en el compliment de les condicions esmentades.

2. El pla anual d'auditories ha de preveure especialment el control financer de les entitats del sector públic estatal previstes a l'apartat 2 de l'article 2 de la Llei 18/2001, de 12 de desembre, general d'estabilitat pressupostària, sotmeses al pla de sanejament que preveu l'article 18 de la Llei esmentada.

Article 172. Auditoria dels plans inicials d'actuació.

La Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de fer la revisió del compliment de les previsions contingudes en els plans inicials d'actuació, regulats en els articles 61 i 62 de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat, amb l'objectiu d'informar sobre l'adequació a la realitat dels seus objectius i sobre la continuïtat de les circumstàncies que van donar origen a la creació de l'organisme públic. Així mateix, ha de revisar amb aquest objectiu, les memòries establertes per a les fundacions del sector públic estatal a què es refereixen els apartats 2 i 3 de l'article 45 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions, i la prevista per a les societats mercantils estatals en la disposició addicional dotzena d'aquesta Llei.

Article 173. Auditoria del compte dels tributs estatals.

L'auditoria del compte dels tributs estatals i recursos d'altres administracions i ens públics gestionats per l'Agència Estatal d'Administració Tributària s'ha de fer anualment, d'acord amb el procediment que per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat s'estableixi a aquest efecte.

Article 174. Auditoria de les empreses col·laboradores de la Seguretat Social.

L'auditoria pública de les empreses col·laboradores s'exerceix per mitjà de la Intervenció General de la Seguretat Social respecte a la gestió de l'acció protectora a què es refereix l'article 77 de la Llei general de la Seguretat Social.

Article 175. Auditoria de privatitzacions.

La Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de fer l'auditoria de cada operació d'alienació de valors representatius del capital de societats mercantils estatals que comporti per al sector públic estatal la per-

dua del control polític d'aquelles. L'auditoria s'efectua sobre el compte del resultat econòmic i comptable, així com la memòria explicativa dels aspectes de l'operació, que s'han d'emetre a cada operació d'alienació referida abans.

TÍTOL VII

De les responsabilitats

Article 176. Principi general.

Les autoritats i altre personal al servei de les entitats que preveu l'article 2 d'aquesta Llei que per dol o culpa greus adoptin resolucions o duguin a terme actes amb infracció de les disposicions d'aquesta Llei, estan obligats a indemnitzar la hisenda pública estatal o, si s'escau, la respectiva entitat pels danys i perjudicis que siguin conseqüència d'aquells, amb independència de la responsabilitat penal o disciplinària que els pugui correspondre.

Article 177. Fets que poden generar responsabilitat patrimonial.

1. Als efectes de l'article anterior constitueixen infraccions:

a) Haver incorregut en apropiació o malversació en l'administració dels fons públics.

b) Administrar els recursos i altres drets de la hisenda pública estatal sense subjectar-se a les disposicions que en regulen la liquidació, recaptació o ingrés al Tresor.

c) Comprometre despeses, liquidar obligacions i ordenar pagaments sense crèdit suficient per realitzar-los o amb infracció del que disposa aquesta Llei o la de pressupostos que sigui aplicable.

d) Donar lloc a pagaments reintegrables, de conformitat amb el que estableix l'article 77 d'aquesta Llei.

e) No justificar la inversió dels fons als quals es refereixen els articles 78 i 79 d'aquesta Llei i la Llei general de subvencions.

f) Qualsevol altre acte o resolució amb infracció d'aquesta Llei, quan concorrin els supòsits establerts a l'article 176 d'aquesta Llei.

2. Les infraccions tipificades en el número anterior donen lloc, si s'escau, a l'obligació d'indemnitzar que estableix l'article anterior.

Article 178. Tipus de responsabilitat.

1. Quan en l'acte o la resolució que es dicti hi hagi dol, la responsabilitat afecta tots els danys i perjudicis que conegudament derivin de la resolució adoptada amb infracció d'aquesta Llei.

2. En cas de culpa greu, les autoritats i altre personal dels ens del sector públic estatal només responen dels danys i perjudicis que siguin conseqüència necessària de l'acte o la resolució il·legal.

A aquests efectes, l'Administració ha de procedir prèviament contra els particulars per al reintegrament de les quantitats percebudes indegudament.

3. La responsabilitat dels qui hagin participat en la resolució o en l'acte és mancomunada, excepte en els casos de dol, que ha de ser solidària.

Article 179. Responsabilitat dels interventors i ordenadors dels pagaments.

En les condicions fixades als articles anteriors, estan subjectes a l'obligació d'indemnitzar la hisenda pública

estatal o, si s'escau, l'entitat respectiva, a més dels que adoptin la resolució o duguin a terme l'acte determinant d'aquella, els interventors en l'exercici de la funció interventora, respecte als punts als quals s'estén aquesta, i els ordenadors de pagament que no hagin salvat la seva actuació en l'expedient respectiu, mitjançant l'observació escrita sobre la improcedència o il·legalitat de l'acte o la resolució.

Article 180. Òrgan competent i procediment.

1. En el cas del paràgraf a) de l'apartat 1 de l'article 177 d'aquesta Llei, la responsabilitat s'ha d'exigir pel Tribunal de Comptes mitjançant l'oportú procediment de reintegrament per apropiació de conformitat amb el que estableix la legislació específica.

2. En els casos que descriuen els paràgrafs b) a f) de l'apartat 1 de l'article 177 d'aquesta Llei, i sense perjudici de donar coneixement dels fets al Tribunal de Comptes als efectes que preveu l'article 41, apartat 1, de la Llei orgànica 2/1982, la responsabilitat s'ha d'exigir en un expedient administratiu instruït a l'interessat.

L'acord d'incoació, el nomenament d'instructor i la resolució de l'expedient corresponen al Govern quan es tracti de persones que, de conformitat amb l'ordenament vigent, tinguin la condició d'autoritat, i en els altres casos al ministre d'Hisenda.

Les competències atribuïdes al ministre d'Hisenda, corresponen al de Treball i Afers Socials, en les responsabilitats relatives a les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social.

La resolució que, amb l'informe previ del servei jurídic de l'Estat o, si s'escau, de la Seguretat Social, posi fi a l'expedient tramitat amb audiència dels interessats, s'ha de pronunciar sobre els danys i perjudicis causats als béns i els drets de la hisenda pública estatal o, si s'escau, de l'entitat, en què s'imposi als responsables l'obligació d'indemnitzar en la quantia i en el termini que es determini.

La resolució pot ser objecte de recurs davant la Sala de Justícia del Tribunal de Comptes en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la notificació.

Article 181. Règim jurídic de l'import dels perjudicis irrogats.

1. Els perjudicis declarats en els expedients de responsabilitat tenen la consideració de drets de la hisenda pública estatal o de l'ens respectiu.

Aquests drets gaudeixen del règim a què es refereix l'article 10, apartat 1, d'aquesta Llei, i s'ha de procedir al seu cobrament, si s'escau, per la via de constrenyiment.

2. La hisenda pública estatal o, si s'escau, l'entitat corresponent tenen dret a l'interès que preveu l'article 17 d'aquesta Llei, sobre l'import de les apropiacions, les malversacions, els danys i els perjudicis als seus béns i drets, des del dia que s'irroguin els perjudicis. Quan per insolvència del deutor directe derivi l'acció als responsables subsidiaris, l'interès es calcula a comptar del dia en què se'ls requereixi el pagament.

Article 182. Diligències prèvies.

Tan aviat com es tingui notícia que s'ha produït un fet constitutiu de les infraccions a què es refereix l'article 177.1 o hagin transcorregut els terminis assenyalats en els articles corresponents d'aquesta Llei sense haver estat justificades les ordres de pagament o els fons a què es refereix aquest, els caps dels presumptes responsables i els ordenadors de pagaments, respectivament, han d'instruir les diligències prèvies i adoptar, amb

el mateix caràcter, les mesures necessàries per assegurar els drets de la hisenda pública estatal o els de l'entitat respectiva, i donar coneixement immediatament al Tribunal de Comptes o al ministre d'Hisenda, en cada cas, perquè procedixin segons les seves competències i d'acord amb els procediments establerts.

Disposició addicional primera. *Col·laboració entre la Intervenció General de l'Administració de l'Estat i les comunitats autònomes i entitats locals.*

La Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha de promoure la celebració de convenis i altres mecanismes de coordinació i col·laboració amb els òrgans autonòmics de control equivalents i amb els de les entitats que integren l'Administració local en l'exercici de les funcions comptables i de control.

Disposició addicional segona. *Col·laboració en la realització del pla anual d'auditories.*

Per a l'execució del pla anual d'auditories a què es refereix l'article 165 d'aquesta Llei, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat pot demanar, en cas d'insuficiència de mitjans propis disponibles, la col·laboració d'empreses privades d'auditoria, que s'han d'ajustar a les normes i les instruccions que determini aquella, i el Ministeri d'Hisenda ha de contractar amb aquestes la realització de les tasques d'auditoria de comptes que s'assenyali en cada cas.

Qualsevol contractació d'empreses privades d'auditoria, en l'àmbit assenyalat anteriorment, ha d'anar precedida de la publicació, amb caràcter anual, d'una ordre per part del Ministeri d'Hisenda, en la qual s'ha d'especificar la insuficiència dels serveis de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat que justifiqui aquesta contractació.

Els auditors han de ser contractats per un termini màxim de dos anys, prorrogable per dos més, i no poden superar els vuit anys de realització de tasques sobre una mateixa entitat per mitjà de contractacions successives, incloses les pròrrogues corresponents, ni poden ser contractats, a aquests efectes, per a la realització de tasques sobre una mateixa entitat fins que hagin transcorregut dos anys des de l'acabament del període de vuit anys abans esmentat.

Les societats d'auditoria o els auditors de comptes individuals concurrents en relació amb cada treball per adjudicar no poden ser contractats quan, l'any anterior a aquell en què exerceixin la seva feina o aquest mateix any, hagin realitzat o realitzin altres treballs per a l'entitat, sobre àrees o matèries respecte de les quals hagi de pronunciar-se l'auditor en el seu informe.

Disposició addicional tercera. *Accés a la informació corresponent a l'auditories efectuades per auditors privats.*

En l'exercici de les funcions de control, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat pot accedir als papers de treball que hagin servit de base als informes d'auditoria del sector públic estatal realitzats per auditors privats, a què es refereix l'article 163 d'aquesta Llei.

Disposició addicional quarta. *Interventors delegats.*

Els interventors delegats s'han de designar entre funcionaris dels cossos següents:

a) En l'esfera civil de l'Estat, els seus organismes públics i entitats estatals de dret públic, entre els del cos superior d'interventors i auditors de l'Estat.

b) En la militar, entre els del cos militar d'intervenció de la defensa.

c) En les entitats que integren el sistema de la Seguretat Social, entre els del cos superior d'intervenció i comptabilitat d'administració de la Seguretat Social.

Disposició addicional cinquena. *Gestió de despeses i pagaments a l'exterior.*

1. Els serveis de l'exterior, a fi de limitar al mínim indispensable el moviment de divises i els pagaments transnacionals, han de destinar els fons de què disposin al pagament d'obligacions que, dins les consignacions pressupostàries que se'ls assignin, hagin de satisfer.

El que disposa el paràgraf anterior s'ha d'efectuar respectant el principi de pressupost brut en els termes que estableix l'article 14 d'aquesta Llei, i a aquests efectes, els serveis esmentats han de retre periòdicament comptes de la seva gestió, als quals s'ha de fer constar els fons rebuts dels pressupostos generals de l'Estat, dels ingressos obtinguts, de les despeses efectuades amb càrrec a ambdós i del saldo que, si s'escau, en resulti. Partint dels comptes esmentats, les oficines de comptabilitat corresponents han de fer les aplicacions pressupostàries que en cada cas escaiguin.

2. Per al funcionament correcte de les representacions acreditades davant tercers països i organismes internacionals, dels consolats, oficines espanyoles de comerç a l'exterior i dels altres serveis a l'estranger, així com dels organismes autònoms que disposin d'unitats a l'exterior, a l'objecte que puguin afrontar obligacions de pagament en els primers mesos de cada any, es poden concedir avançaments de fons a compte dels pressupostos generals de l'Estat per a l'exercici següent amb l'obligació de quedar cancel·lats en el pressupost.

3. Per a les adquisicions de material militar i serveis complementaris del Ministeri de Defensa a l'exterior, es concedeix un avançament de caixa fixa, la quantia global del qual no pot excedir el 2,5 per cent del total dels crèdits d'inversions reals del pressupost de despeses d'aquest Ministeri.

A proposta conjunta dels ministeris d'Hisenda i de Defensa, s'han de dictar les normes reglamentàries per les quals es reguli la utilització i la justificació dels fons distribuïts mitjançant el sistema que s'estableix.

Disposició addicional sisena. *Gestió de les despeses per a processos electorals.*

1. La gestió de les despeses de funcionament que ha d'assumir l'Estat com a conseqüència de la celebració de processos electorals, en l'àmbit de la Llei orgànica del règim electoral general, s'ha de fer mitjançant un procediment específic que, a fi d'assegurar l'agilitat i el control individualitzat de cada procés electoral per part del Tribunal de Comptes, s'ha d'ajustar als principis següents:

a) La imputació de les despeses s'ha de fer a un concepte pressupostari específic existent en el Ministeri de l'Interior, que ha de recollir tant les efectuades per aquest departament com per altres ministeris o organismes autònoms.

b) El Ministeri de l'Interior ha de distribuir mitjançant provisions específiques les quantitats corresponents a les diferents autoritats estatals, que es poden posar a la seva disposició per mitjà de lliuraments amb aplicació definitiva a la imputació pressupostària indicada.

c) Els òrgans gestors han de retre comptes de la seva gestió que inclogui l'expressió de les despeses realitzades amb càrrec als fons rebuts. El compte que ha de presentar cada òrgan gestor ha de ser únic per a

cada procés electoral i s'ha de remetre al Tribunal de Comptes per conducte del Ministeri de l'Interior.

d) En substitució de la funció interventora, la gestió d'aquestes despeses queda sotmesa al control financer permanent realitzat per l'interventor delegat. Com a resultat d'aquest control, l'interventor ha de formular un informe al compte justificatiu, que s'ha de remetre juntament amb aquest al Tribunal de Comptes.

2. S'autoritza el Govern per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquest procediment.

Disposició addicional setena. *Despeses corrents dels centres docents públics no universitaris.*

La gestió dels crèdits de despeses de funcionament dels centres docents públics no universitaris s'efectua amb les especialitats incorporades a la Llei 12/1987, de 2 de juliol, per la Llei 37/1988, de pressupostos generals de l'Estat per a 1989.

Disposició addicional vuitena. *Pagaments a justificar en favor de les confederacions hidrogràfiques.*

1. El Ministeri de Medi Ambient, per mitjà de la Direcció General d'Obres Hidràuliques i Qualitat de les Aigües, pot proposar el lliurament de fons a justificar a favor de les confederacions hidrogràfiques, per realitzar les obres declarades d'emergència i per administració, així com per atendre els pagaments derivats de les expropiacions necessàries per efectuar tant les esmentades obres com, en general, les que els hagin estat encomanades per l'esmentat departament ministerial en aplicació dels paràgrafs d) i g) de l'article 24 del text refós la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol.

2. En els casos que preveu l'apartat anterior, correspon als presidents de les confederacions hidrogràfiques respectives la facultat d'ordenar als caixers d'aquestes la realització dels corresponents pagaments materials amb càrrec als fons lliurats a justificar.

3. Els comptes justificatius derivats d'aquests lliuraments han de ser aprovats per l'autoritat que va disposar l'expedició dels corresponents lliuraments de fons a justificar. Els esmentats comptes justificatius dels fons lliurats queden sotmesos al mateix règim de control que el corresponent al de les confederacions hidrogràfiques.

Disposició addicional novena. *Societats mercantils i altres ens controlats pel sector públic.*

L'Estat ha de promoure la subscripció de convenis amb les comunitats autònomes o les entitats locals, per tal de coordinar el règim pressupostari, financer, comptable i de control de les societats mercantils en què participin, de forma minoritària, les entitats que integren el sector públic estatal, l'Administració de les comunitats autònomes o les entitats locals, o els ens que hi estan vinculats o que en depenen, quan la seva participació considerada conjuntament sigui majoritària o comporti el seu control polític.

Això és aplicable als consorcis que, no complint els requisits que estableix el paràgraf h) de l'apartat 1 de l'article 2 d'aquesta Llei respecte de cap de les administracions que participin en els esmentats ens, siguin finançats majoritàriament amb recursos procedents de l'Estat, les comunitats autònomes o corporacions locals, les administracions anteriors hi hagin aportat majoritàriament diners, béns o indústria, o s'hagin compromès, en el moment de la seva constitució, a finançar majoritàriament l'esmentat ens i sempre que els seus actes estiguin subjectes directament o indirectament al poder de decisió conjunt de les esmentades administracions.

Disposició addicional desena. *Memòria per a la constitució de societats mercantils.*

En l'expedient d'autorització de la constitució de les societats mercantils estatals o de l'adquisició del caràcter de societat mercantil estatal d'una societat preexistent, s'ha de presentar una memòria relativa al compliment de les condicions que preveu l'article 3 d'aquesta Llei per poder ser considerats ens integrants del sector públic empresarial, que ha de ser informada pel Ministeri d'Hisenda.

Disposició addicional onzena. *Sistemes provisionals de control financer.*

Quan circumstàncies excepcionals ho aconsellin, el Consell de Ministres, a proposta del ministre d'Hisenda davant d'una iniciativa de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat i amb la sol·licitud prèvia a aquesta realitzada per la Intervenció General de la Defensa o de la Seguretat Social, en el cas d'entitats sotmeses al seu àmbit d'actuació, pot acordar per a determinades entitats integrants del sector públic estatal la substitució per un període determinat del sistema de control al qual queden sotmeses per una altra o altres de les modalitats que preveu el títol VI d'aquesta Llei.

L'acord ha de ser individualitzat per a cada entitat i no pot tenir una vigència superior a l'any, sense perjudici d'acords posteriors que mantinguin la situació.

Disposició addicional dotzena. *Funcions de control.*

El que estableix el títol VI s'aplica sense perjudici del control que els departaments ministerials, organismes públics i altres entitats del sector públic desenvolupen, en l'àmbit de la seva competència, d'acord amb el que disposen els articles 15.1.c), 51 i 59 de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat, i les altres normes que regulen les actuacions esmentades.

Disposició addicional tretzena. *Règim de les entitats previstes en els paràgrafs g) i h) de l'apartat 1 de l'article 2, preexistents a l'entrada en vigor d'aquesta Llei.*

Sense perjudici del que estableix l'article 3 d'aquesta Llei, les entitats que preveuen els paràgrafs g) i h) de l'apartat 1 de l'article 2, preexistents a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, conserven el règim pressupostari, economicofinancer, de comptabilitat i control, establert per les seves lleis reguladores abans de l'esmentada entrada en vigor.

Així mateix, mantenen el règim pressupostari, economicofinancer, de comptabilitat i control, establert mitjançant una norma reglamentària o per acord del Consell de Ministres mentre no es modifiquin l'esmentada norma o acord.

Quan el règim s'estableixi per remissió al que disposa el text refós de la Llei general pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre, aquesta remissió s'entén feta als preceptes d'aquesta Llei que siguin aplicables continguts en el capítol V del títol II, capítols III i IV del títol V i capítol IV del títol VI en la mesura que regulen el mateix règim pressupostari, de comptabilitat i control.

Disposició addicional catorzena. *Règim dels Fons d'Ajuda al Desenvolupament (FAD), per a Inversions en l'Exterior (FIEEX) i per a Operacions d'Inversió en l'Exterior de la Petita i Mitjana Empresa (FONPIME).*

El règim pressupostari, economicofinancer, comptable i de control dels Fons d'Ajuda al Desenvolupa-

ment (FAD), per a Inversions en l'Exterior (FIEEX) i per a Operacions d'Inversió en l'Exterior de la Petita i Mitjana Empresa (FONPIME) es regeix per la seva legislació específica i, supletòriament, per aquesta Llei en els preceptes que els siguin aplicables.

En tot cas, l'aplicació d'aquesta Llei pel que fa a l'elaboració dels pressupostos de capital i explotació a què es refereix l'article 64 i la formulació d'un programa d'actuació plurianual que preveu l'article 65 se sotmet als criteris d'administració i aplicació de cada un dels fons. En tot cas, els esmentats fons mantenen la seva comptabilitat independent de la de l'Estat, formen els seus comptes degudament auditats, en el primer semestre de l'exercici posterior, i se sotmeten a l'aprovació dels òrgans específics creats per a la seva administració, gestió i control.

Els dividendes i altres remuneracions que resultin d'aplicació de cada fons poden ser destinats en tot cas a les seves finalitats específiques, sense perjudici que per optimitzar la gestió puguin mantenir comptes de dipòsit o d'inversió en entitats financeres diferents del Banc d'Espanya, amb l'autorització prèvia de la Direcció General del Tresor i Política Financera, d'acord amb el que estableix l'article 110 d'aquesta Llei.

Disposició addicional quinzena. *Règim aplicable al Banc d'Espanya.*

El Banc d'Espanya es regeix en la matèria objecte d'aquesta Llei per la normativa vigent abans de la seva entrada en vigor.

Disposició addicional setzena. *Utilització de tecnologies de la informació i les comunicacions.*

En relació amb les matèries que preveuen aquesta Llei i les altres normes que regulin els procediments d'elaboració, execució i control dels pressupostos generals de l'Estat, el ministre d'Hisenda ha d'establir els casos, les condicions i els requeriments per a la utilització de mitjans electrònics, informàtics i telemàtics per a:

a) Agilitar els procediments i facilitar l'intercanvi de dades, substituint els suports documentals en paper o en qualsevol altre mitjà físic per suports propis de les tecnologies de la informació i les comunicacions, tant en els tràmits interns de l'Administració General de l'Estat o els seus organismes autònoms, com en les relacions amb tercers, dins del marc general que estableix l'article 45 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

b) Reemplaçar els sistemes d'autorització i control formalitzats mitjançant diligències, signatures manuscrites, segells o altres mitjans manuals per autoritzacions i controls establerts en els sistemes d'informació habilitats o que s'habilitin per al tractament dels aspectes que regula aquesta Llei, sempre que d'aquesta manera es garanteixi l'exercici de la competència per l'òrgan que la tingui atribuïda.

Disposició addicional dissetena. *Òrgans de l'Estat sense personalitat jurídica.*

L'aplicació dels preceptes d'aquesta Llei s'ha de dur a terme amb respecte als règims pressupostaris especials que a l'entrada en vigor de la Llei estableixen la disposició addicional segona de la Llei orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional, l'article 26 de la Llei orgànica 3/1980, de 22 d'abril, del Consell d'Estat, els articles 6 de la Llei orgànica 2/1982, de 12 de maig, del Tribunal de Comptes, i 3 de la Llei

7/1988, de 5 d'abril, de funcionament del Tribunal de Comptes, així com els articles 107 i 127 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, i l'article 10 de la Llei 21/1991, de 17 de juny, de creació del Consell Econòmic i Social.

Disposició transitòria primera. Règim dels organismes a què es refereixen els articles 60 i 61 de Llei 50/1998, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

1. En el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, s'ha de procedir a l'adaptació de la normativa reguladora dels organismes autònoms a què es refereix l'apartat u de l'article 60 de la Llei 50/1998, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, així com dels organismes públics de recerca a què refereix l'article 61.u de l'esmentada Llei 50/1998, a les disposicions que conté aquesta Llei, tenint en compte les peculiaritats derivades de l'activitat exercida pels organismes esmentats.

2. Mentre no es procedeixi a l'adaptació prevista a l'apartat 1 d'aquesta disposició, els organismes públics esmentats s'han d'ajustar en el seu règim pressupostari al que preveu per als organismes autònoms aquesta Llei, sense perjudici de les especialitats que derivin de les operacions de caràcter comercial, industrial, financer i anàleg regulades en el capítol II del títol II del text refós de la Llei general pressupostària.

En el seu règim economicofinancer, de comptabilitat, intervenció i control financer, es regeixen pel que disposen els articles 60, apartat cinc, i 61.u, de la Llei 50/1998, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

Disposició transitòria segona. Modificacions pressupostàries.

Als efectes del tràmit de les modificacions pressupostàries que, si s'escau, s'hagin de realitzar en els pressupostos aprovats per a l'exercici de 2004, són aplicables els nivells de vinculació de crèdits que estableix l'article 59 del text refós de la Llei general pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre, tenint en compte el que disposa l'apartat següent.

Fins al final de la seva vigència, es modifica el paràgraf b), de l'apartat 3, de l'article 59 assenyalat en el paràgraf anterior, que té la redacció següent:

«b) En despeses corrents en béns i serveis, els destinats a "atencions protocol·làries i representatives" i "despeses reservades".»

Disposició derogatòria única. Derogació normativa.

1. Queden derogades les disposicions següents:

a) El Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general pressupostària, amb efectes d'1 de gener de 2005, amb les excepcions que s'indiquen a continuació:

L'article 15, que queda derogat a partir de l'1 de gener de 2004.

Els articles 147 i 148, que queden derogats a partir de l'1 de gener de 2004, a efectes de l'elaboració dels pressupostos generals de l'Estat per a 2005.

Els articles 149, 150.2 i 150.3, que queden derogats a partir de l'1 de gener de 2004.

Les seccions primera i segona, del capítol I, del títol II, que queden derogades a partir de l'1 de gener de 2004, llevat dels articles 49, 59, 62 i 63 que continuen vigents

durant el 2004, i sense perjudici del que estableix la disposició transitòria segona d'aquesta Llei.

El capítol II del títol II, que continua en vigor per als organismes autònoms a què es refereixen els articles 60 i 61 de la Llei 50/1998, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, fins que es compleixin les previsions que conté la disposició transitòria primera d'aquesta Llei.

b) L'article 21 i la disposició addicional primera del Reial decret 2188/1995, de 28 de desembre, pel qual es desplega el règim de control intern exercit per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

c) L'article 21 i la disposició addicional segona del Reial decret 706/1997, de 16 de maig, pel qual es desplega el règim de control intern exercit per la Intervenció General de la Seguretat Social.

2. Així mateix, queden derogades totes les disposicions, del mateix rang o inferior, que s'oposin al que estableix aquesta Llei.

Disposició final primera. Modificació de l'article 57 de la Llei 21/2001, de 27 de desembre, per la qual es regulen les mesures fiscals i administratives del nou sistema de finançament de les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia.

Es fa una nova redacció de l'apartat 2 de l'article 57 de la Llei 21/2001, de 27 de desembre, per la qual es regulen les mesures fiscals i administratives del nou sistema de finançament de les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia, en els termes següents:

«2. El Tresor pot efectuar avançaments a les comunitats autònomes a compte dels recursos que hagin de percebre per mitjà dels pressupostos generals de l'Estat corresponents a la cobertura financera dels serveis transferits perquè aquelles puguin afrontar desfasaments transitoris de tresoreria, com a conseqüència de les diferències de venciment dels pagaments i ingressos derivats de l'execució dels seus pressupostos.

Aquests avançaments han de quedar reemborsats abans de finalitzar l'exercici econòmic en què se satisfacin, excepte si es van concedir a compte de la liquidació definitiva de la participació en els ingressos de l'Estat, cas en què s'han de reemborsar simultàniament a la pràctica de la liquidació esmentada.»

La resta de l'article es manté amb la redacció actual.

Disposició final segona. Modificació de l'article 45 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions.

Es fa una nova redacció de l'apartat 1 de l'article 45 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions, en els termes següents:

«1. La constitució, transformació, fusió i extinció, i els actes o negocis que impliquin la pèrdua del seu caràcter de fundació del sector públic estatal o l'adquisició del caràcter de fundació del sector públic estatal d'una fundació preexistent, requereixen autorització prèvia del Consell de Ministres.

En la constitució i en l'adquisició del caràcter de fundació del sector públic estatal d'una fundació preexistent s'ha d'assegurar, en tot cas, la designació per les entitats del sector públic estatal de la majoria dels membres del patronat.»

La resta de l'article es manté amb la redacció actual.

Disposició final tercera. *Control financer.*

Les mencions efectuades per les normes anteriors a aquesta Llei al control financer de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat s'entenen efectuades al control financer permanent i a l'auditoria pública definides en els articles 157 i 162 d'aquesta Llei.

Disposició final quarta. *Desplegament reglamentari.*

Es faculta el Govern per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'execució d'aquesta Llei.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor el dia 1 de gener de 2005. No obstant això, entren en vigor el dia 1 de gener de 2004 els apartats i els articles d'aquesta Llei que es detallen a continuació:

Del títol I de la Llei:

Els articles 2 i 3 del capítol I, a efectes de l'elaboració dels pressupostos generals de l'Estat per a 2005.

Del títol II de la Llei:

El capítol I.

El capítol II, a efectes de l'elaboració dels pressupostos generals de l'Estat per a 2005.

El capítol III, a excepció de l'article 34, a efectes de l'elaboració dels pressupostos generals de l'Estat per a 2005.

La secció 1a del capítol IV «Disposicions generals», excepte l'article 49, i pel que fa als articles 43 i 44, a efectes de l'elaboració dels pressupostos generals de l'Estat per a 2005.

La secció 2a del capítol IV «De les modificacions dels crèdits».

La secció 3a del capítol IV «De les competències en matèria de modificacions de crèdit».

El capítol V.

Del títol III de la Llei:

L'article 86.2.sisena, del capítol II.

Del títol IV de la Llei:

El capítol I.

El capítol II.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 26 de novembre de 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

21615 LLEI 48/2003, de 26 de novembre, de règim econòmic i de prestació de serveis dels ports d'interès general. («BOE» 284, de 27-11-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

Transcorreguda una dècada des de l'aprovació de la Llei de ports de l'Estat i de la marina mercant de 1992, s'han produït diversos esdeveniments i noves realitats econòmiques que justifiquen la renovació legislativa que s'emprèn amb aquesta Llei.

La dècada dels anys 90 ha estat un període d'enorme acceleració del procés de mundialització de l'economia i el comerç, així com de consolidació del mercat interior comunitari i de desenvolupament d'una política comuna de transports planificada des d'una concepció multimodal. Això ha incrementat de forma notable la importància estratègica dels ports comercials, com a instruments clau per al desenvolupament de l'economia productiva i elements fonamentals d'un sistema de transport d'interès general ambientalment sostenible.

Aquest període de desenvolupament econòmic motivat, entre altres causes, pels processos anteriors, està produint creixements importants i sostinguts en la demanda de transports, tant a escala europea com mundial. Així, des de 1990, els tràfics portuaris han crescut a Espanya des de 248 milions de tones fins als 348,6 milions de tones el 2001, el que representa un creixement en una dècada superior al 42 per cent en termes absoluts i un creixement mitjà anual acumulat superior al 3,2 per cent; és a dir, valors superiors a l'augment del producte interior brut (PIB) nacional. Al seu torn, la quota de participació dels tràfics import-export en els tràfics portuaris totals ha augmentat en aquesta dècada del 70 al 80 per cent, el que representa percentatges més grans de creixement dels tràfics portuaris associats al transport internacional de mercaderies. En l'actualitat, gairebé el 59 per cent de les exportacions i el 82 per cent de les importacions espanyoles passen pels ports d'interès general, el que representa el 53 per cent del comerç exterior espanyol amb la Unió Europea i el 96 per cent amb països tercers.

En aquest marc, la competitivitat de la nostra economia depèn, cada vegada més, d'un sistema de transport i d'uns ports eficaços i barats que hi estiguin completament integrats, capaços de moure mercaderies d'una forma ràpida, fiable, econòmica i segura.

Per una altra part, el desenvolupament que estan experimentant les xarxes transeuropees de transport, els canvis tecnològics i estratègics en el sector del transport en general, i en el marítim en particular, i els processos de liberalització creixent del mercat dels serveis del transport han intensificat la competència interportuària, tant a escala nacional com internacional, per atreure els trànsits marítims internacionals, així com la competència intraportuària entre els diferents prestadors de serveis portuaris en un port.

Aquests processos estan permetent l'existència d'una oferta portuària diferenciada als mercats, que han propiciat que s'introdueixin en els ports noves tecnologies, especialització i automatització de processos. Això s'ha produït, en gran part, gràcies a la positiva interacció de la iniciativa pública i privada, en la mesura que aquesta última ha anat assumint progressivament la prestació dels serveis portuaris. A aquest procés, les autoritats portuàries han aportat un impuls decidit cap el desenvolupament d'una nova cultura portuària, basada en una visió compartida del caràcter global de l'oferta portuària i en el concepte de comunitat portuària; i, d'altra banda, també han aportat un impuls decisiu en el camp de la innovació i del foment de l'activitat portuària, protagonitzant la promoció d'estratègies globals, basades en la millora contínua dels procediments i dels serveis, en la recerca permanent de fórmules que permetin millorar la competitivitat del conjunt del port. En definitiva,